

A

**Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és
Kollégiuma**

Nevelési és pedagógiai programja

Békéscsaba

2017.

Tartalomjegyzék

Bevezető

Jogi státus – alapító okirat; 1. számú melléklet

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Személyiségfejlesztés, érzelmi, hazafias nevelést kialakító nevelési lehetőségek

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Közösségi fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

Pedagógusok helyi intézményi feladatai

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskola helyi tanterve

A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv feletti óraszám

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Mindennapos testnevelés

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Pedagógiai Program

Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Szakmai program

A kollégium pedagógiai programja

Mellékletek:

Alapító okirat

Közismereti tantárgyak helyi tantervei

Szakmai tantárgyak helyi tantervei

1. BEVEZETŐ

Az intézmény nagy hagyományokkal, komoly szakmai múlttal rendelkező technikusképző oktatási intézmény. Képzési területébe olyan hagyományos szakmák tartoznak, mint az építés, a földmérés, a vízügy, a bányászat és a környezetvédelem. Az iskola alapítása – 1950 – óta sok ezer fiatal kapott falai között sokoldalú, színvonalas szakmai képzést, általános tájékozottságot az élet dolgaiban. Az ezen idő alatt a tantestületben helyet kapott sok száz pedagógus és mérnök – akik mindig optimális összetételű közösséget alkottak – és a nagyszerű vezetők sokat tettek szellemiségének kialakulásáért, formálásáért. Az iskola mindig nyitott volt az újra, de következetesen ragaszkodott kiforrott elveihez. Kész volt azonban rugalmasságot tanúsítani, ha ez jó megoldást kínált egy szakmai, oktatási, vagy nevelési probléma humánus megoldásához. Az itt töltött évek racionális gondolkodásra nevelték a fiatalokat, emberi tartást adtak a későbbiekre is. Tanulói a kezdeti időktől fogva mindig büszkén viselték a "vízműs diák" címet, ami rangot jelentett akkor is és azt jelent ma is.

A Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma napjainkra profiljában a Dél-Alföld legsokoldalúbb középiskolája, ahol a műszaki pálya iránt érdeklődő fiatalokat tíznél több technikus szakma várja. A múltbéli eredmények, a tantestület szakértelme, szorgalma, a tanulók elkötelezettsége, a szülők ragaszkodása és elégedettsége, a szakma és a társadalom igényei garantálják az intézmény töretlen fejlődését a jövőben is.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2007. szeptember 20-i ülésén elfogadott határozata alapján a Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és a Jókai Mór Középiskolai Kollégium összevonását rendelte el 2007. augusztus 1-jei hatállyal. Határozatában a közös igazgatású közoktatási intézmény neve: Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és Kollégium. Majd Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2008. június 19-i ülésén elfogadott határozata alapján tagja lett a Békéscsabai II. Számú Térségi Integrált Szakképző Központnak. Fogadó intézményként a szakképzési évfolyamán készítette fel egészben a szakképzési évfolyam követelményeire a Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Zeneiskola tanulóit is.

2013. január 01-jén az iskola a KLIK békéscsabai tankerületének fennhatósága alá került, neve Békéscsabai Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium lett.

Pedagógiai Program

2015. július 01-től a Nemzetgazdasági Minisztérium az új fenntartó, inentől az intézmény a Békéscsabai Szakképzési Centrum tagintézményeként működik.

Jelen program a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziumában és Kollégiumában folyó nevelési és oktatási tevékenység alapidokumentuma. Az iskola tantestülete azonban kinyilvánítja véleményét, mely szerint ennek érvényessége nem örök időkre szól. A változó követelményeknek való megfelelés szándékából eredően elengedhetetlennek ítéli a szükség esetén történő felülvizsgálatát.

2. Jogi státus – alapító okirat

1. számú melléklet

3. Az iskola nevelési programja

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Múltbeli értékek megőrzése	
Célok:	Feladatok tevékenységek
A "VÍZMŰS" diákok táborához való tartozás érzésének erősítése	A szakmához, az iskolához kötődő rendezvények, műsorok, kiadványok támogatása, ösztönzése
A hagyományörzés területeinek gondozása	Vásárhelyi Pál Diáknapok szervezése
	Szeptemberfeszt szervezése
Tehetséges tanulók gondozása	
Célok	Feladatok tevékenységek
Sokféle lehetőség a különböző területen tehetséges tanulók gondozására	házi versenyek megszervezése
A tanulók személyiségének sokoldalú kiteljesítése a tehetség kibontakoztatása	versenyfelkészítés
A tanulók felvételi eredményének növelése	sportkörök működtetése, felkészítés emelt szintű érettségi vizsgára
Szociálisan hátrányos helyzetű tanuló támogatása	
Célok	Feladatok tevékenységek
Érvényesíteni kell a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára az esélyegyenlőséget	Öregdiákok Alapítványának támogatása
	Pályázati támogatások

Pedagógiai Program

	Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatása
A tudásbeli hátrányokkal érkező tanulók felzárkóztatása	
Célok	Feladatok tevékenységek
A hiányosságok megszüntetése	korrepetálások szervezése
A tanulók tanulmányi eredményének növelése	csoportos oktatás /idegen nyelvből, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, illetve szakmai gyakorlat, szakmai elméletigényes gyakorlat tantárgyakból/
Műveltség megalapozása	
Célok	Feladatok tevékenységek
Széleskörű általános és szakmai műveltség	Korszerű, naprakész ismeretekre épülő tananyag, és annak folyamatos illesztése a gazdaság változásaihoz
Prioritást kell kapnia az informatikának és az idegen nyelveknek	
Célok	Feladatok tevékenységek
Az alkalmazott informatika és idegen nyelv magas szintű megtanítása	Számítógéppark fejlesztése, korszerűsítése, bővítése.
Külföldi munkavállalásra is alkalmas nyelvtudás	A számítástechnika összekapcsolása a nyelvoktatással
Sokrétű szolgáltatások	
Célok	Feladatok tevékenységek
Bővíteni kell az iskolai szolgáltatások (kulturális és oktatási) körét	Előkészítő tanfolyamok: nyelvvizsgára, felsőfokú továbbtanulásra
A tanulók részvételének növelése egyéb nem tantárgyi /kulturális és sport / tevékenységben	Garabonciás napok, városi rendezvények
	Képzőművészeti kiállítások szervezése
	Szakmai jellegű rendezvények

Pedagógiai Program

	Föld napja
	Víz napja
	Építész Diákkonferencia
Kapcsolattartás	
Célok	Feladatok tevékenységek
Erősítjük kapcsolatainkat az általános iskolákkal, tájékoztatjuk a 7. és 8. osztályos tanulókat az iskolánkba folyó munkáról és az elért eredményekről	Beiskolázás Pályaválasztási Kiállításokon való részvétel Pályaválasztási szülői értekezleteken való részvétel Nyílt napok szervezése Rendhagyó napok 7-8. osztályosoknak a Vízműben
	Iskolaiújság /Vizes Lepedő /

3.2. Személyiségfejlesztés, érzelmi, hazafias nevelést kialakító nevelési lehetőségek

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonsággal, alkotó módon tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területekben rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az intézmény arra törekszik, hogy minden ellenható társadalmi tendencia ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. Szülők, a család szerepét a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. A hagyományossá vált kapcsolattartási formák hatékonyságának és minőségének növelésére kell törekednünk. Ezért fontos a rendszer működtetésében az osztályfőnök egyénisége, szakmai felkészültsége, hisz a szülő, ugyanakkor a tanuló is nagyon sok esetben az osztályfőnöktől kapja az elsődleges információkat az iskoláról.

3.2.1. Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak alakítsa ki az

- érdeklődés igényét,
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet.

Ugyanakkor a szerzett tudás felhasználásában magabiztosságot, határozottságot, kreativitást feltételez, és azt, hogy a folyamatos ismeretszerzés ne valamiféle kényszer legyen, hanem váljon számukra magától értetődő igénnyé.

3.2.2. A fiatalok legyenek képesek a megújulásra, álljanak „több lábon”

A tanulóknak e szemlélet kialakítása a társadalom által elvárt követelményeknek való megfelelést, a változó gazdasági feltételek kihívásaira való felkészülést célozza.

A különböző ismeretek elsajátítása egyrészt a tanulók önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakítását, fejlesztését szolgálja. Másrészt az ismeretszerzéssel egyidejűleg - a tudományokra, művészetekre, a választott szakmára vonatkozó ismeretek elsajátításával alakítja a sokoldalú, kiegyensúlyozott ember személyiségjegyeit. Ebben figyelemmel van a tanulók életkori és értelmi fejlettségi szintjére a tananyag kiválasztásával, elrendezésével.

A személyiségfejlesztés főbb területei:

- A tanulók érzelmi, akarati, jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- Az intézmény szakmai képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása

3.2.3. A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

Tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empátikus készségekkel, tudjanak tolerálni.

Akarati tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.

Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek.

Legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az életen át tartó tanulás igényével, s legyen képes önmaguk menedzselésére.

Kiemelt feladat:

Az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, illetve a felelős társadalmi magatartás kialakítása, a koherens értékrendszerre épülő világnézet formálása.

3.2.4. A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világnézetének, világnézetének formálásával

A magyar nyelv és irodalom területén fontos szerepe van az anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztésének, és ezt a feladatot az egész folyamatra és a tantárgyi rendszer egészére határozzuk meg. A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol „a szótértés jelentősége ugrásszerűen megnőtt”. A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, a munkavégzésben óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének ugyanúgy, mint az érdekérvényesítésben, a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben. Be kell látniuk, hogy a kulturális hátrány, a szegénység és az élményhiány nyelvi deficitként jelentkezik az iskolákban és az életben is. Ezért kell tudatosítani a tantárgyak ismeretanyagának elsajátításakor, hogy a kommunikációs képesség érték, amely a képességek fejlődését és azok irányait is meghatározza.

Az élő idegen nyelv, ember és társadalom műveltségi területek tanítása-tanulása, gyakorlása a személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat.

Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében. A különböző műveltségi területek ismerete gazdagítja személyiségjegyeiket, ezekből példát meríthetnek, formálják ízlésüket, igényesebbé teszi őket.

Itt Magyarországon, Európa közepén egyre fontosabb legalább egy idegen nyelv ismerete, az azon való kommunikáció képessége. Az iskola tantárgyi rendszerében kiemelt jelentőséget kell kapni az idegen nyelvi képzésnek („Vásárhelyi” nyelvi program).

A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek segítenek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segít eligazodni szervezetük működésében, érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világképének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző filozófiai, tudományos, „áltudományos” irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása a múzeumlátogatások, kiállítások stb. látogatásával. A színház-és hangverseny látogatások szintén jó alkalmat jelentenek arra, hogy személyiségük fejlődjön és műértő, igényes felnőtté váljanak.

A pénzügyi ismeretek révén megtanulnak bánni a pénzüikkel, felkészülnek arra, hogyan fognak önállóan boldogulni majd az iskola elhagyása után.

3.2.5. A tanulók életvitelével, az egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre neveléssel kapcsolatos személyiségjegyek gazdagítása

Az élet és egészség védelme, a nevelési alapértékek között első helyen áll. Az egészség, mint a társadalmi lét és a pedagógiai funkció nélkülözhetetlen alapja olyan érték, amely minden pedagógus számára nevelői feladat. Az egészséges életmódra való nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzős feltételezi az ismeretek közlését és elsajátíttatását és a magatartás pozitív irányú befolyásolását. Az iskola tehát felvállalja a komplex szocializációs szintér szerepét. Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére.

A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása /napirend, hetirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házi munka, szabadidő, hétvégi programok, televíziós műsorok kiválasztása, színház, mozi, szórakozás, stb. helyes tervezése, kiválasztása /.

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása.

Kiemelt feladat:

- drogprevenció

- egészségkárosító szokások elkerülése, tudatos egészségvédő viselkedés
- a sport, mint aktív életforma elfogadása
- egészséges, biztonságos szexuális viselkedés
- az életpálya tudatos formálása – karriertervezés

3.2.6. A magatartás- a viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Tisztelettudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól:

- az intézményen belül egymással, tanáraikkal s az intézmény minden dolgozójával, az intézménybe érkezők vendégeikkel,
- az intézményen kívül, nyilvános helyeken egyaránt, hogy a tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevéhez.

A megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény intézményünk diákjaival szemben a közösségfejlesztés érdekében.

A fentiek elsajátítására számos alkalom kínálkozik az iskola által szervezett rendezvényeken, tanulmányi kirándulásokon.

Kiemelt feladat a 9 – 12 évfolyamon:

- meggyőződés, előítéletek legyőzése
- empátia, tolerancia, érdekelemző szociális értékelő készség kialakítása
- konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés)

3.2.7. Módszerek, pedagógiai eszközök a hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek megalapozása érdekében

A címben említett értékek alatt az alábbiakat értjük: szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése és az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása:

- Jeles írók, költők, nevezetes természettudósok és kiemelkedő történelmi személyiségek és események oktatása során fokozott figyelem a következő formákban: tanulói kiselőadások, házi dolgozatok, számítógépes prezentációk készítése; osztályteremben, szaktanteremben elhelyezésre kerülő képes tablók készítése; médiafigyelés, ill. filmajánlás.

- Nemzeti ünnepek, országos emléknapok vonatkozásában:
- Diákok által készített, összeállított és előadott emlékműsorok, alapján véve iskolai szinten, ill. szükség esetén városi, központi rendezvény formájában is
- Pályázat az ünnepekhez kapcsolódó, arra vonatkozó emlékműsorok, dolgozatok, fényképes tablók, kiállítási anyagok készítésére
- Osztály-, ill. tanulmányi kirándulások során:
- Magyar történelmi emlékhelyek, képzőművészeti kiállítások, irodalmi és műszaki múzeumok felkeresése, megtekintése
- Az ország természeti szépségeinek, egyedülálló természeti és kulturális helyszíneinek megtekintése
- Diákok, mint idegenvezetők felkészülnek az adott helyszín nevezetességeinek ismertetésére, bemutatására
- Történelmi videoklub az iskolai könyvtárban: magyar történelmi eseményeket, személyeket bemutató játék- és dokumentumfilmek megtekintése, amit tisztázó beszélgetés követ
- Színházlátogatás, valamint irodalmi és történelmi érintettség esetén mozilátogatás
- Mozis, televíziós filmélmények, színházi előadások feldolgozása: játék- és dokumentumfilmekről, színdarabokról ismertetés, értékelés, élménybeszámoló házi dolgozat, ill. tanulói kiselőadás formájában

3.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

3.4.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

„Az egészségfejlesztés az a folyamat, melynek révén képessé teszünk másokat egészségük javítására, illetve arra, hogy nagyobb kontrollra tegyenek szert egészségük felett.” (WHO)

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné biztosítása.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség, bántalmazás megelőzése

A lelki egészségfejlesztés célja:

- elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést,
- támogatni a környezethez történő alkalmazkodást,
- felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben.

Az iskola-védőnői tevékenységet ellátók (iskola-védőnők) intézményünkben a 14-18 évesek (középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók) megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt, egyéni és csoportos egészségfejlesztő tevékenységet, valamint vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat végeznek, szorosan együttműködnek az oktatási intézmény dolgozóival.

3.4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegély nyújtónak, a tanulónak, nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, testnevelés és szakmai gyakorlatok óráin, védőnő által szervezett formában) valósul meg.

Az elsősegélynyújtó megtanulja:

- légút biztosítását
- nem lélegző sérült újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását

- mérgezés ellátását
- sebek ellátását

"Minden állampolgár köteles szükség esetén tőle elvárható segítséget nyújtani sérült, balesetet szenvedett, vagy olyan személynek, aki életét vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztető helyzetbe jutott."

Elsősegély alkalmazásáról szóló tv. 1972.évi II. törvény 28.§

3.5. Közösségi fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az intézmény közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az intézményben szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

3.5.1. A közösségfejlesztés feladatai:

A tanórákon az ismeretek átadásával, azok számonkérésével olyan objektív követelményrendszerbe illeszti be a tanulót, mely az egyénnek mint a közösség tagjának az állandó fejlesztését szolgálja az ismeretek befogadásával.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel, népünk kulturális hagyományainak ismerete, ápolása tanulmányi kirándulások, különböző szabadidős tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom, a történelem tantárgyban országunk kiemelkedő íróinak, költőinek műveivel, népünk történelmi múltjának ismertetésével, hagyományainak bemutatásával ki kell alakítani nemzeti múltunk, hagyományaink megbecsülését, megőrzését, az összetartozás erősítését.

3.5.2. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz:

A világtörténelmi események bemutatásával, a világirodalom kiemelkedő alkotóinak, nagy gondolkodóinak, tudományos vívmányainak ismertetésével a tájékozottsági szintet emelve meg kell találni országunk kötődését Európához és a nagyvilághoz. Az idegen nyelvek tanulása más népek szokásaival, életmódjával, kultúrájával is megismerteti a tanulókat. A gyakorlati életben más országokban történő eligazodás, kommunikáció lehetőségét is szolgálja.

Az intézmény törekszik nemzetközi kapcsolatok felvételére, mely csereprogramokkal segítené a tanulók nyelvi fejlődését, más országok, népek szokásainak, életmódjának megismerését. Az egységesedő Európában nagyon fontos a szakmát tanulók számára a külföldi szakmai gyakorlatokon való részvétel.

3.5.3. Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti környezettel, a környezeti értékek megőrzése:

A közösségek fontos kérdése a környezeti konfliktusok megoldása, a környezeti ártalmak kezelése.

E téma fontosságára tekintettel központi kérdése kell, hogy legyen a természettudományok csoportjába tartozó földrajz, biológia, kémia, fizika, és a társadalomismereti körhöz tartozó tantárgyaknak is.

A tanulóknak tudniuk kell arról, hogy mik a környezetet károsító anyagok.

Magatartásukkal tudatosan védeniük kell környezetük tisztaságát, tudniuk kell a környezetet károsító anyagok megfelelő helyen történő tárolásáról. Ki kell alakítani bennük az igényt a környezetbarát termékek használatára.

3.5.4. Kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikációs kultúra fejlesztésének leghatékonyabb lehetősége az ismeretszerzés. Az ismeretek gazdagítása révén árnyaltabbá válik a kifejezőkészség és gyarapszik a szókinés. A tanulóknak lehetőséget kell kapniuk a tanítási órákon ismereteik, ehhez kapcsolódó véleményeik kifejtésére, érdekeik ütköztetésére, a vélemények, érvek kifejtésére, értelmezésére, megvédésére.

A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere a diákönkormányzat munkájában való részvétel, ahol a problémaérzékenység,

a vitakultúra fejlesztése, a véleménynyilvánítás alkalmazása, a feladat- és felelősségvállalás, a konfliktuskezelés módjait sajátítják el a diákok. A problémaérzékenység mellett a kritikai képességek fejlesztése is feladat. A kreatív képességek fejlesztése váljon a megoldáskeresés erősségévé. A kooperációs készség, az együttműködés lehetőségeinek keresése, a kommunikációs készség fejlesztése a kapcsolatteremtésben nyújt segítséget a demokratizmus tanulásához, gyakorlásához.

3.5.5. Eligazodás az információs környezetben:

Az intézmény informatikai lehetőségeit kihasználva a tanulóknak képessé kell válniuk az információ-áradatban történő eligazodásra, a lényeges és lényegtelen információk szétválasztására, az így szerzett ismeretek kritikus kezelésére, az értékes információk kreatív, gyakorlati felhasználására.

3.5.6. Elfogadó és segítőkész magatartás a sérültekkel, fogyatékosokkal, a másság tiszteletben tartása:

A tanulóknak fel kell ébreszteni a beteg, sérült, fogyatékos embertársaik iránti empátiát, segítőkész magatartást. Erre jó alkalmat adnak a sérültek világnapja, az idősek világnapja stb. rendezvényei és a közösségi szolgálat. Más emberek világnézeti, vallási nézeteinek elfogadása, másságának tiszteletben tartása alapvető vonásukká kell, hogy váljon.

3.5.7. A közösségfejlesztés szervezeti formái:

Osztályközösség: Az azonos évfolyamra járó és a közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. A tanulók – a csoportbontásos tanítási órák kivételével – a tanórák többségét az órarend szerint közösen töltik. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely önmaga diákképviseléről dönt. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök

Diákönkormányzat: Az iskolai, intézményegységenkénti diákönkormányzat a tanulók érdekének képviselője önként szerveződött. Gazdag hagyományokkal rendelkezik. Működését a saját működési szabályzata rögzíti. Segítője: a nevelőtestület pedagógusa.

Iskolai sportkör (ISK): A diákok önkéntes tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés, a délutáni tömegsport foglalkozások szervezésében. Hatáskörébe tartoznak a házi sportversenyek szervezése, fizikai állóképességet követelő erőpróbák (24- vagy 12 órás foci, 12 órás kosárlabda, stb.) lebonyolítása, a tagdíj bevétel felhasználása.

Segítői a testnevelő tanárok.

Szakkörök, tanfolyamok: A szakköröket a pedagógusok szervezik. Önkéntes jelentkezés alapján szerveződnek. Létszámuk a köznevelési törvény szerint az intézményi SZMSZ szabályozza.

Iskolaújság /Vizes Lapedő/: Szerkesztését, kiadását a szerkesztőbizottság végzi. Feladata az iskolai élet színesítésén túl az iskolai események dokumentálása, rögzítése, megjelenítése az intézmény falain kívül is. Évente legalább kétszer jelenik meg.

Honlap: Az iskolaújsághoz hasonló szerepe van az iskolai honlapnak.

Facebook-profil: Gondozását kijelölt adminisztrátorok végzik, az iskolaújsághoz és a honlaphoz hasonló feladata van, és a kapcsolattartás eszköze is.

Iskolarádió: Folyamatosan, az intézményi SZMSZ-ben rögzített módon működik. Programjáért a szerkesztőség felelős. Felnőtt felelőse a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár.

3.5.8. A közösségfejlesztés folyamata:

- A közösség szerveződése
- A közösség központi magjának kialakítása
- A közösség érésének időszaka
- A közösség kiteljesedése

3.5.9. Az osztályközösség fejlesztése:

Az osztályközösség – mint elsődleges közösség – folyamatos fejlesztésének biztosítása az osztályfőnökök személyének megtartásával történik.

A tanulók közösségben elfoglalt helyének megismerése szociometriai mérésekkel.

A nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

A közösségi élet szervezeti formáinak és tevékenységeinek folyamatos és tudatos fejlesztése.

3.5.10. Az osztályközösség fejlesztésének feladatai:

9. évfolyam

A különböző településekről, iskolákból, osztályokból érkező tanulók ismerjék meg egymást és az iskola elvárásait, a velük szemben támasztott követelményeket.

Az osztályt képviselő Osztály Diák Bizottság tagjainak megválasztása. A közösség szerveződésének elindulása.

Bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. Erre első lehetőség a „Gólyabálon” való szereplés.

10. évfolyam

Az ODB tagjainak újra választásával, esetleges cseréjével kialakul a közösség központi magja. Fokozott bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. A hagyományok ápolása, fejlesztése, gyarapítása.

Ebben az életkorban jelentkezik intenzíven az egyéni és közösségi érdek ütközése. Az osztály tagjainak meg kell találniuk, ki kell alakítaniuk a helyes arányt. Ebben a folyamatban kiemelt szerepe van az osztályfőnöknek és a felsőbb évesek példamutatásának.

11. évfolyam

Ez a közösség érésének időszaka. Felelősen döntsenek az osztály egészét érintő kérdésekben. Közülük kerülhetnek ki az iskola diákvezetőségének törzstagjai.

12-14. évfolyam

Az osztályközösség kiteljesedésének időszaka. A tanulók felnőttként tudják képviselni saját és közösségük érdekeit.

Az osztály tagjai őszinte, reális értékelésükkel segítsék egymást a helyes, megfelelő életút kiválasztásában.

Az iskola közéletében felkészülnek az állampolgári jogok gyakorlására. Felelősséggel döntenek fontos, életútjuk, karrierjük szempontjából döntő kérdésekben.

Átadják az iskola hagyományait az alsóbb éveseknek.

3.6. Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Különös figyelmet szentel az osztályterem tisztaságának, épségének.

3.7. Pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- beiskolázással kapcsolatos feladatok elvégzése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

3.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

3.8.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése; gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás módszerei:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Csoportbontás
- Szakkörök, érdeklődési körök szervezése
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások
- Felvételi előkészítők, továbbtanulás
- Kulturális rendezvények látogatása
- Sportversenyek
- Kapcsolat a városban működő művészeti iskolával
- Kapcsolat a városi művelődési központtal

- Kapcsolat a városi sportegyesületekkel (labdarúgás, kézilabda, triatlon, atlétika)
- Iskolai könyvtár
- Egyéb szabadidős tevékenységek

3.8.1.1. Természet- és társadalomtudományok terén

A tehetséggondozást a tanítási órákon differenciált foglalkozások, részleges vagy teljes csoportbontás, az igény szerint szervezett elméleti és gyakorlati fakultáció, érettségire, felvételire előkészítő foglalkozások szolgálják.

A csoportbontás felmenő rendszerben képességek szerint történik az idegen nyelv tantárgyakból. Csoportbontás történik matematikából 10 - 11 – 12. évfolyamon, magyar nyelv és irodalom tantárgyból a 12. évfolyamon, mely szintén az érettségi vizsgákon való jobb eredmény elérését szolgálja.

A tehetség kiválasztásának egyik legfontosabb területe a versenyeken való szereplés. Az iskolai versenyeket a tanév elején a munkaközösségek írják ki.

A versenyzési lehetőségek színterei: iskolai, városi, megyei, területi, országos szintű, OSZTV, OKTV, ÁSZÉV, Mikovinyi Sámuel Térinformatikai Emlékverseny, Földtudományi Diákkonferencia.

A versenyeredmények publikálásával ösztönözzük a többi tehetséges tanulót a részvételre.

A szakkörök, fakultációk feladata, hogy keretet, lehetőséget adjanak a legkiválóbbaknak arra, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagon túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába jussanak.

A tanulók a 11 – 12. évfolyamon emelt szintű érettségire, továbbtanulásra felkészítő szabadon választott tanórai foglalkozásokon vehetnek részt.

3.8.1.2. Nyelvtanulás területén

Pedagógiai Program

Intézményünk céljai között hangsúlyosan szerepel az idegen nyelvi képzés. Az idegen nyelveket (német, angol) csoportbontásban oktatjuk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres érettségi vizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak. Az érettségi vizsga utáni szakképzési évfolyamokon nyelvvizsgára történő felkészítő órákat szervezünk (VÍZMŰSÖKET A CSÚCSRA) program elnevezéssel. Mindkét idegen nyelvből heti 8 óra elfoglaltsággal szerepel a tantárgyfelosztásban és az órarendben. Ezen céljaink eléréséhez nagyban hozzájárul az idegen nyelvi háziversenyek szervezése is.

3.8.1.3. Művészeti tevékenység területén

A tehetséggondozás feltétele az életkornak megfelelő művészeti csoportok szervezése.

Jelenleg is több diákunk tagja valamelyik zenekarnak, különböző néptánc együtteseknek vagy táncgyűlésnek.

Lehetőséget teremtünk a képzőművészet területén jelentkező tehetségek számára is.

Ösztönözzük tanulóink részvételét a különböző pályázatokon.

Irodalmi, vers- és prózamondó tevékenységünknek hagyománya van.

3.8.1.4. Testnevelés és sport területén

A város adottságait és az intézmény lehetőségeit figyelembe véve a következő sportágakban jelentkező tehetségek gondozására van lehetőségünk: labdarúgás, kézilabda, atlétika, sakk, kosárlabda, röplabda, atlétika, kajak-kenu.

A tehetséges tanulókkal a sportköri foglalkozásokon külön foglalkoznak a szakmailag jól felkészült nevelők. Házi bajnokságot szervezünk labdarúgásból, de igény szerint kézilabdából, kosárlabdából, asztaliteniszből, streetballból is. Részt veszünk korosztályos területi és megyei versenyeken.

A legtehetségesebb tanulóinkat a városi sportegyesületekbe irányítjuk.

3.8.1.5. Szakmai tantárgyak területén

A szakmai tantárgyak közül egyes elméletigényes gyakorlati és egyes gyakorlati tantárgyakat csoportbontásban oktatunk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres szakmai érettségi vizsgáig, illetve a szakmai vizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak.

- Felkészítés az OSZTV, ÁSZÉV versenyekre
- Segítségnyújtás a szakmai pályázatok elkészítéséhez
- Részvétel egyéb különböző szintű versenyeken (környezetvédelem)

3.8.1.6. Iskolai könyvtár

A könyvtár, mint az emberiség tudásának adatbázisa lehetőséget biztosít a tanuló számára az egyéni ütemű ismeretszerzés, a többlet tudás elsajátítása, a tanulói kiselőadásokra való felkészülés terén.

Intézményünkben egy könyvtár működik feladata a tanulók információval való ellátása.

A nyomtatott kiadványok mellett a tanulóknak lehetőségük van a hangzó anyagok, multimédiás anyagok megtekintésére, a bennük rejlő ismeretek önálló feldolgozására. A könyvtárban lehetőség van az állandó Internet elérésre.

A könyvtár ideális helyszíne a művészeti, tudományos szakköröknek, érdeklődési köröknek, verseny és felvételi előkészítőknek.

3.8.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

3.8.2.1. Diagnosztizálás

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az igazgató és a helyettesek irányításával az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért, melyet már az első félév első hónapjaiban el kell kezdenünk. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- Naplók rendszeres ellenőrzése
- Az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései

- Problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- Felmérések, interjúk készítése

3.8.2.2. A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban;
- Tanórai differenciálás;
- Minden évfolyamon a felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása;
- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása;
- A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása;
- A személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés;
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése;
- A fogyatékos, vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése;
- Egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése;
- Pedagógiai-szakszolgálat igénybevétele;
- Egészségkárosodás esetén gyógytestnevelési foglalkozások szervezése;

Pedagógiai Program

- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza;
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja (Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján);
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többiekét;
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítség-nyújtás, hogy más típusú nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.
- A nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján sajátos nevelési igényűnek minősített tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése utazó gyógypedagógus közreműködésével.

3.8.2.3. A program eredményességének értékelési módszerei

- A tanuló előmenetelének ellenőrzése a digitális napló alapján
- Osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámoltatása
- Felmérések és kiértékelésük
- Szóbeli, írásbeli beszámoltatás
- Az iskola által félévi és év végi értekezleteken

3.8.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Mindennapi oktató-nevelő munkánk szerves része a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

Pedagógiai Program

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az osztályfőnök az iskola vezetőjével egyeztetve javasolhatja a szülőnek a nevelési tanácsadó segítségét. A nevelési tanácsadó, ill. a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt arról, hogy a gyermek beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd vagy fogyatékkal él.

Az osztálytanító és az osztályfőnök elsődleges feladata:

- az ilyen problémákkal küszködő gyermekek felismerése,
- a gyermek előéletének (anamnézisének) megismerése,
- a zavar okainak (amelyek lehetnek szociális és pszichikus eredetűek) szakember segítségével történő feltárása,
- és ennek alapján a szükséges teendők beépítése a pedagógiai munkába.

Az egyéni, konkrét korrekciós tervben a pedagógus megtervezi, hogy:

- melyek a tanuló olyan pozitív értékei, tulajdonságai, amelyekre támaszkodhat,
- melyek azok a tevékenységek, feladatok, amelyek segítségével a tanuló energiái leköthetők,
- hogyan tud teremteni számára megbecsült közösségi pozíciót vagy kedvező társas helyzetet,
- milyen motivációval fejleszti a tanulási tevékenységhez, közösségi élethez kapcsolódó normák betartását;
- kihez fordul(hat) tanácsért (szülő, orvos, barát, osztályközösség stb.),
- hogyan kíséri figyelemmel a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermek érzelmi életének, társas kapcsolatainak alakulását az iskolában és a családban.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás és értékelés megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő, szakszolgálati tevékenység,

- egészségnevelési programunk részletesen tartalmazza a tanulók mentálhigiénés gondozását.

3.8.3.1 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása és fejlesztésének elvei

Intézményünkben az SNI tanulók oktatása integráltan történik, egyéni fejlesztésüket gyógypedagógus végzi. A megyei Pedagógiai Szakszolgálatok által kiállított szakértői vélemények alapján bizonyos tantárgyakból, illetve tantárgyrészekből mentesülhetnek az értékelés és minősítés alól.

3.8.3.1.1. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

Cél:

- az enyhébb beszédhibákkal diagnosztizált tanulóknál a szűnjön meg a beszédhiba;
- A súlyosabb beszédhibás tanulóknál elérni, hogy érthetően tudjanak kommunikálni.

Feladat:

- összhangban kerüljön fejlesztésre a pszichológiai és fiziológiai tényezők, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatása;
- a beszéd állapotának felmérése, a tudatos és tervszerű fejlesztése, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul;
- olyan módszerek megválasztása, amely az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának

és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevételével történik.

Megvalósítás:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia,
- kommunikációs tréningek,
- szenzoros integrációk és terápiák,
- felzárkóztatás (szükség szerint),
- tanórai differenciált foglalkozás (szükség szerint).

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással

A NAT alkalmazása

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás tanítása

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszédfigyafatékosságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A pedagógiai rehabilitáció

- logopédiai egyéni és csoportos terápia;
- kommunikációs tréningek;
- relaxációs tréningek.

3.8.3.1.2. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus/nem organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködésével, a rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történjen.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Cél:

- megszűnjön vagy enyhüljön a tanulók intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradása;

Feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása;

- a kudarcűrő-képesség növelése;
- az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai diszlexiás, diszgráfiás tanulóknál:

- kialakuljon a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-íráskészség, kifejezőkészség;

A fejlesztés feladatai:

- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel.

A fejlesztés kiemelt céljai diszkalkuliás tanulóknál:

- fejlődjön a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a matematikai nyelv tudatos használata.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A fejlesztés feladatai a kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitás-és a figyelemzavaros tanulóknál:

- a tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére;
- az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében;
- a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális

megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén; ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése;

- együttműködés a családdal és más szakemberekkel;
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Megvalósítás

- terápiás egyéni fejlesztő programok;
- felzárkóztatások, tantárgyi anyagrészek elmélyítése;
- differenciált tanórai feladatadás.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

- Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.
- A gyógypedagógiai tanár/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön

alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

3.8.3.1.3. A hallási fogyatékos (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék, stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógus számára.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik.

A NAT alkalmazása a hallássérült gyermekek nevelése-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Énkép, önismeret

A hallássérült tanulókat fontos segíteni abban, hogy érzékszervi fogyatékoságukkal együtt élve a munka világának aktív részesévé váljanak.

Információs és kommunikációs kultúra

Az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy ezen az úton szerzett ismereteknek valóság-hű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

Hon- és népismeret

A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérülteknek. A szókincs, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Közvetlen élmény nyújtásával lehet hatékonyan ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez. A tanulók szemléletének, nyitottságának formálásában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségeikkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors)társaikkal.

Környezeti nevelés

A legalacsonyabb életkortól megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez. Tudatos pedagógiai segítségre, sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség az ismeretek elsajátításához.

Tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárására építve valósítható meg az egyéni fejlesztés.

Az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei.

Testi és lelki egészség

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten - azokkal az okokkal, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. Fontos feladat a hallásjavító eszközök használatának, és azoknak az egészségügyi ismereteknek az elsajátíttatása, melyekkel megőrizhető, illetve aktivizálható hallásmaradványuk. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánczó magatartási formákat (dohányzás stb.).

Felkészülés a felnőtt élet szerepeire

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség, megfigyelés stb.). Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Reálisan kell felmérniük, feldolgozniuk a hallássérülésükből következő akadályozó tényezőket.

3.8.3.1.4. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák

leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.

- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.

Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében

- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A szociális fogyatékossgal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztése

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedésrepertoár kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT-ban és a kerettantervekben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal.

A jó értelmi és nyelvi képességekkel rendelkező tanulók esetében előfordulhat, hogy az egyes műveltségi területeken meghatározott tartalmak jelentős részét a NAT-ban meghatározott életkorban képesek elsajátítani. Ezekben az esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a szociális-kommunikációs és speciális kognitív készségek párhuzamosan fejlesztése szükséges.

A NAT alkalmazása

Az autisztikus tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt fejlesztési feladatok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket kell figyelembe venni. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai

Énkép, önismeret

Az autisztikus tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon- és népismeret

Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autisztikus tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A történelmi időszepléletet, képzelőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Az autisztikus tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Környezeti nevelés

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

Információs és kommunikációs kultúra

Elsődleges cél a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása. Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben nagy szerepet kapnak a vizuális eszközrendszerek. Az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő.

Tanulás tanítása

Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi és lelki egészség

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés

színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.

A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről:

- a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens;
- jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv;
- speciális eszközök, módszerek és környezet;
- együttműködés a családdal;
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása;
- szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficittek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyes tantárgyakból felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

3.8.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Iskolánkban az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység valamennyi pedagógus feladata, hangsúlyozottan az osztályfőnöknek és a közismereti igazgatóhelyettesnek a feladata.

- Minden osztályfőnök felmérést készít a tanulókról egységes kérdőív kitöltésével. A felmérő lapok kiértékelése után történik meg a veszélyeztetett tanulók kigyűjtése, a veszélyeztetettség formája és súlyossága szerint.
- A közismereti igazgatóhelyettes folyamatosan tartja a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, ha szükséges az illetékes intézményekkel, hivatalokkal:
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsabai Tagintézményével,
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő Bizottságával,
- Családsegítővel,
- Gyámhatósággal,
- az önkormányzati jegyzőkkel,
- a rendőrkapitányságokkal.

Jelentősége van e témában a jó osztály és iskolai közösség kialakításának.

Ennek szervezett területei:

- osztály diákbizottság /érdekképviselő / kialakítása,
- iskolai diákbizottság működtetése.

Az osztályfőnöki órák témaköreiben önismeretet, személyiségfejlesztést és erkölcsi ismeretek átadását fontosnak tartjuk.

Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a tanulmányi munka és a hiányzások alakulását, kapcsolatot tart a szülőkkel, gondviselőkkel.

A megelőző tevékenység során fontos feladat felvilágosító előadások megszervezése kortárssegítőkkal az alábbi témakörökben:

- egészségügyi,
- baleset-megelőzési,
- bűnmegelőzési,
- dohányzás, alkohol, drog, AIDS megelőzési témákban.

3.8.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

3.8.5.1. Helyzetfeltárás

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök felelőssége.

A szélsőségesen hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyeztetni a közismereti igazgatóhelyetttel, aki a tanuló helyzetét szintén figyelemmel kíséri.

3.8.5.2. A tanuló szociális támogatásának elbírálási szempontjai

- a szülő/k/ – gondviselő/k /– családi helyzete, munkaviszonya
- a szülők jövedelme
- eltartottak száma
- tanuló iskolai teljesítménye
- a tanuló magatartása

3.8.5.3. A szociális hátrányok enyhítésének iskolai lehetőségei

- a hátrányok enyhítésére minden tanár javaslatot tehet
- a segítő tevékenységet az osztályfőnök koordinálja
- anyagi támogatásra a tanuló kérelmet nyújthat be

3.8.5.4. Az iskola az alábbi szociális szolgáltatásokat az alábbi feltételekkel biztosítja:

Szociális szolgáltatás	Feltétel
Diákétkeztetés: Menza (ebéd)	Térítési díj fizetése a szülők által

Pedagógiai Program

	A három vagy több gyermek esetén térítési díjkedvezmény központi, önkormányzati finanszírozástól függően
Tankönyvtámogatás	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően
A szülők tájékoztatása a szociális támogatások helyi lehetőségeiről. Szükség esetén segítségnyújtás segélykérő kérdőívek, kérelmek megírásához.	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően
Egészségügyi szűrővizsgálat	Az egészségügyi intézmény intézkedése
Iskolaorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Iskola fogorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Nevelési tanácsadó	A szülő kérésére
Rendkívüli esetben adott anyagi támogatás	A tanuló írásban benyújtott, igazgatónak címzett kérelme forrás: Vásárhelyi Pál Alapítvány, Öregdiákok Alapítvány

Az alapítványok által biztosított támogatásra vonatkozó eljárás:

- kérelem beadása az osztályfőnöknek (aki a kérelmet ösztönözheti),
- osztályfőnök írásban véleményt nyilvánít, több kérelem esetén rangsorol,
- a kuratórium dönt.

3.8.5.5. Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok /matematika, fizika, nyelvek stb./
- Tehetséggondozás: verseny-előkészítés

Pedagógiai Program

- Drog-és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás /kapcsolattartás segítő szervezetekkel, drogambulanciával, részvétel a továbbképzéseken stb./
- Rendőrségi előadók meghívása
- Orvosi előadások, videofilmek az egészséges életmódról /iskolaorvos, iskolavédőnő, iskolafogász, kortárssegítők/
- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel /családsegítő szolgálat, jogsegélyszolgálat, szociális osztály, gyámügyi hivatal, családsegítő szolgálatok stb./
- Pályaorientációs tevékenység – végzősök számára nyílt napok, tájékoztatók szervezése, kapcsolattartás a munkaügyi központtal
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről.
- Pályázatok útján elnyerhető különböző tanulmányi, továbbtanulási ösztöndíjak /önkormányzati, Soros-alapítvány, Esély a tanulásra, TM mozgalom, stb./ elnyerési lehetőségeinek figyelemmel kísérése

3.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola tanulói érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hoznak létre. Működésének célja: az iskolai demokrácia, az öngazgatás állampolgári technikák gyakorlása. A diákönkormányzat működését az önmaga által összeállított és elfogadott szabályzat szabályozza. Iskolánk minden tanulója, aki a szabályzatot elfogadja és magára nézve kötelezőnek tekinti, az önkormányzat tagja lehet.

Az osztályközösségek a diákönkormányzat legkisebb egységei. Minden osztály a tanév első hónapjában megválasztja 2-3 fős osztály diákbizottságát (ODB) és annak vezetőjét.

Az osztályok ODB vezetői, mint osztályuk küldöttei alkotják az iskolai Diáktanácsot (DT).

A DT választja az iskolai diákönkormányzat diákvezetőjét és annak két helyettesét, akik szervezik a diákönkormányzat munkáját és az iskola diákságának képviselőiként tevékenykednek.

A diákönkormányzat, a Diáktanács munkáját a tanulók által felkért pedagógus segíti, a DT megbízása alapján – eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében.

Az igazgató, illetve a patronáló pedagógus a tanulói jogokkal, azok gyakorlásával összefüggő kérdésekről szükség esetén – szóban vagy írásban – tájékoztatja a Diáktanácsot.

Diákközyűlés: az iskola tanulóinak olyan tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évente legalább egyszer össze kell hívni. Összehívást a Diáktanács vezetője, vezetősége, és az igazgató kezdeményezheti.

A Diáktanács vezetője, ill. az adott osztály ODB vezetője képviseli és továbbítja a tanulók iskolával, tanulással kapcsolatos véleményét, kérdéseit, javaslatait. A megkereséstől számított harminc napon belül érdemi választ kell kapnia– igény szerint– írásos formában.

Munkájukat az diákönkormányzatot segítő tanár segíti, koordinálja.

A diákok vélemény-nyilvánításának lehetőségeit, formáit a 20/2012. EMMI rendelet 120.§ alapján iskolánk Házirendje szabályozza.

3.10. A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái

Iskolánk a következőket kéri, várja tanítványai szüleitől:

- Az iskolai célok, alapelvek elfogadását,
- az iskola házirendjében foglaltak összehangolását a családi neveléssel,
- partneri kapcsolatot: őszinteséget, bizalmat, a problémák közös megoldására való készséget,
- a tanulók iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését. Folyamatos kapcsolattartást a digitális napló útján, a szülői értekezletek, valamint a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával,
- az iskola rendezvényein való részvételt, aktuális segítségnyújtást azok szervezésében,
- az Öregdiákok, a Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatását,
- korrekt véleménynyilvánítást az iskoláról,
- a gyermekvédelmi munka aktív segítségét.

Tanár — szülő kapcsolat

A kapcsolattartás lehet:

Pedagógiai Program

- Csoportos szóbeli tájékoztatás:
Szülői értekezletek:
 - Osztályszülői értekező
- Rendkívüli:
Összehívhatja: igazgató, osztályfőnök vagy a szülői szervezet képviselője
- Egyéni szóbeli tájékoztatás: fogadóórán az iskola tanárai egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára (igény szerint hetente)

Írásbeli tájékoztató: a szülők tájékoztatása a digitális napló útján a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatunk a szükséges aktuális információkról és a kiemelkedő eseményekről.

Családlátogatás: szükség esetén

A szülői szervezet képviselőit az iskola vezetése meghívja a következő rendezvényekre:

- Tanévnyitó
- Tanévzáró
- Ballagás
- Szalagavató
- Záróvizsgák
- Osztálykirándulás

Iskolai pedagógus – kollégiumi pedagógus

Az iskola kollégista tanulói az alábbi kollégiumokban nyertek elhelyezést:

- Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma kollégiumában
- Békéscsaba több kollégiumában

A kapcsolattartás nem tervezett, egyéni a közös tanulók ügyében.

Tanuló – iskolai pedagógus között:

- Tanítási órák
- Iskolai ünnepélyek, rendezvények
- Diákfórumok (pl.: diákközgyűlés)
- Jogi képviselő (pl.: fegyelmi tárgyalás)
- Tervezett és nem tervezett egyéni és csoportos foglalkozások, beszélgetések

Szülő – iskolai pedagógus

- Részvétel az iskolai rendezvényeken
- Őszinte véleménynyilvánítás
- Problémák feltárása, megoldása
- Szponzori segítségnyújtás
- Részvétel az SZM munkájában

Iskolai pedagógus – szülő

- Nyílt napok és órák szervezése
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák

3.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ felhatalmazása alapján a tanulmányok alatti vizsgák ideje, részei, értékelése a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma tagintézményében e szabályzat szerint történik.

3.11.1. Fogalom meghatározás

A tanulmányok alatti vizsgák intézményünkben a következők lehetnek:

- osztályozó vizsga: a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
 - tanulmányait magántanulóként folytatja,

Pedagógiai Program

- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
 - 250 tanóránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékánál többet mulasztott,
 - egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.
- Különbözeti vizsga: iskolánk nem 9., és szakképző 14. évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is.
 - Javítóvizsga: a tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha
 - tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
 - igazolatlanul távol maradt az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról,
 - az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott. Ebben az esetben a sikertelen osztályozó vagy különbözeti vizsgát követő vizsgaidőszakban kell javítóvizsgát tenni.
 - Pótló vizsga: amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

3.11.2. Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgát az iskola igazgatója által engedélyezett időszakban lehet letenni.

A javítóvizsgák időpontja minden év augusztusának utolsó hete.

A jelentkezés határideje:

- osztályozó vizsgára:
 - május-júniusi érettségi vizsgaidőszakra február 15.
 - október-novemberi érettségi vizsgaidőszakra szeptember 05.
- javítóvizsgára a tanévzárót követő 15 napon belül

Az osztályozó vizsga letételének határideje az írásbeli érettségi vizsgaidőszak előtti utolsó munkanap.

Jelentkezés módja:

- osztályozó vizsgára írásban, az iskola igazgatójának címezve,
- javítóvizsgára az iskolába visszajutott középiskolai bizonyítvánnyal vagy írásbeli nyilatkozattal.

3.11.3. A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag.

A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján a munkaközösségek az alábbiak szerint határozták meg:

Irodalom

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra hatvan perc áll rendelkezésre. Szöveggyűjtemény használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 18 pontot (35 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 35 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

Pedagógiai Program

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. Szöveggyűjtemény használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont: elégtelen

30 – 44 pont: elégséges

45 – 59 pont: közepes

60 – 67 pont: jó

68 – 75 pont: jeles

Nyelvtan

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra hatvan perc áll rendelkezésre.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 18 pontot (35 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 35 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

Pedagógiai Program

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont: elégtelen

30 – 44 pont: elégséges

45 – 59 pont: közepes

60 – 67 pont: jó

68 – 75 pont: jeles

Történelem

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított rövid válaszokat igénylő feladatokból áll, a megválaszolásokra hatvan perc áll rendelkezésre. A vizsgarészen történelmi atlasz nem használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 20 pontot (40 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 40 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. A vizsgarészen történelmi atlasz használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el, póttétel esetén 13.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- A szóbeli felelet akkor érvényes, ha a vizsgázó teljesít legalább 40 %-ot, illetve ha a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont:	elégtelen	0 – 39 %
30 – 44 pont:	elégséges	40 – 59 %
45 – 59 pont:	közepes	60 – 79 %
60 – 67 pont:	jó	80 – 89 %
68 – 75 pont:	jeles	90 – 100 %

Idegen nyelvek

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán először teszt típusú feladatot kell megoldani, amely lexikai jellegű és nyelvtani gyakorlatokat tartalmaz az adott szintnek és időszaknak megfelelően. A második feladat levél vagy fogalmazás írása szótár nélkül, valamint néhány magyar mondat idegen nyelvre való fordítása. Ezen a vizsgarészen 70 pont érhető el. Az elérhető pontszámot a feladatlapon közölni kell. A vizsgarész 45 percig tarthat. A szóbeli vizsga szintén két részből áll és 10-14 percig tart. Először társalgás a kérdező tanárral az arra az évfolyamra, csoportra előírt témaköröknek

Pedagógiai Program

megfelelően, felkészülési idő nélkül. A második feladat képleírás vagy szituációs feladat 1 perces felkészülés után. Mindegyik feladatra 15-15 pont adható. A nyelvi munkaközösség a javítóvizsga eredményét a korábbi tapasztalatok alapján a következő módon értékeli. Az írásbeli és a szóbeli teljesítményt együtt értékeljük, mindkét vizsgarészben legalább 20%-os eredményt kell elérni.

A javítóvizsga értékelése:

Az osztályozó/különbözeti értékelése:

0 – 39 pont elégtelen

0 – 39 pont elégtelen

40 – 64 pont elégséges

40 – 54 pont elégséges

65 – 74 pont közepes

55 – 74 pont közepes

75 – 89 pont jó

75 – 89 pont jó

90 – 100 pont jeles

90 – 100 pont jeles

Matematika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is a tanulónak az elégséges osztályzat eléréséhez legalább 40 %-ot (40 pontot) kell teljesítenie.

80 % (80 pont) elérése esetén a tanuló osztályzata közepes.

Sikertelen írásbeli dolgozat esetén a tanuló szóbeli vizsgán javíthat, ha írásbeli teljesítménye legalább 10 %-os (10 pontos). 10 %, azaz 10 pont alatti írásbelivel a javítóvizsga végleges minősítése elégtelen – ekkor a tanuló nem kap szóbeli javítási lehetőséget.

A tanuló teljesítményét a szóbeli vizsgán az írásbeli dolgozat pontjaitól függetlenül (a fenti %-határokat megtartva) kell értékelni.

Informatika

A 9. és 10. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga az összpontszám 80%-át, a szóbeli a 20%-át adja.

Az értékelés:

0 - 34 % elégtelen

35 - 50 % elégséges

51 - 65 % közepes

66 - 84 % jó

85 - 100 % jeles

Fizika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 60 pontot, a szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni. Mindkét vizsgarészen a tanulónak legalább 10 %-ot (6, ill. 4 pontot) meg kell szereznie, ellenkező esetben végső minősítése elégtelen. A két rész összpontszáma (max. 100 pont) alapján
40 ponttól (40%) az osztályzat elégséges,
80 ponttól (80%) az osztályzat közepes.

Biológia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

- 0 - 44 % elégtelen
- 45 - 59 % elégséges
- 60 - 74 % közepes
- 75 - 89 % jó
- 90 - 100 % jeles

Kémia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

- 0 - 44 % elégtelen
- 45 - 59 % elégséges
- 60 - 74 % közepes
- 75 - 89 % jó
- 90 - 100 % jeles

Földrajz

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsgarészen maximum 60 pont szerezhető. Ennek megoszlása a következő: térképi feladatok 15 pont, teszt 45 pont. Az írásbelin atlasz nem használható. Az írásbelin minimum 35 %-ot (21 pont) kell elérni, ha a tanuló teljesítménye ennél kevesebb, nem tehet szóbeli vizsgát, vizsgájának eredménye elégtelen.

A szóbeli vizsgarész egy tétel önálló kifejtéséből áll, erre 30 pont adható maximum. A szóbelin a diák használhatja a középiskolai földrajzi atlaszt. Ha a tanuló szóbeli teljesítménye 35% (11 pont) alatt marad, póttételt kell húznia. Ebben az esetben az eredményt a póttételre kapott pontszám felezésével kell kialakítani. Amennyiben a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, vizsgaeredménye elégtelen.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgán összesen 90 pont érhető el. Ennek együttes értékelése a következő:

0 - 39 %	elégtelen	0 – 35 pont
40 - 54 %	elégséges	36 – 48 pont
55 – 74 %	közepes	49 – 66 pont
75 – 89 %	jó	67 – 80 pont
90 – 100 %	jeles	81 – 90 pont

Rajz és vizuális kultúra

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga egy meghatározott rajzi téma kidolgozása, megoldása. A vizsgarészen 75 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy meghatározott művészettörténeti téma kifejtése.

A vizsgarészen szintén 75 pont érhető el. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés:

- 0 - 29 pont elégtelen
- 30 - 59 pont elégséges
- 60 - 89 pont közepes
- 90 - 119 pont jó
- 120 - 150 pont jeles

Testnevelés

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga csak gyakorlati részből áll. A vizsga négy részből áll: teljesítményszint felmérés, atlétika, labdajáték, torna. Mindegyik részen 25 pont érhető el.

Az értékelés:

- 0 - 19 pont elégtelen
- 20 - 39 pont elégséges
- 40 - 59 pont közepes
- 60 - 79 pont jó
- 80 - 100 pont jeles

Szakmai tantárgyak

A 9.-12. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgák írásbeli és/vagy szóbeli és/vagy gyakorlati vizsgarészekből állnak.

Vizsgák megszervezése:

- elméleti tantárgyak: Írásbeli és szóbeli vizsgarészből állnak. Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre. Ha az írásbeli és szóbeli vizsga összpontszámának 34%-át nem éri el, a vizsga eredménye elégtelen.
- gyakorlati tantárgyak: Gyakorlati vizsgarészből állnak, kivéve azokat a gyakorlati tantárgyakat, ahol a rajzi feladatot papíralapon kell beadni, ebben az esetben, ha a vizsgázó nem éri el a pontszám 34%-át, de eléri a pontszám 20%-át, akkor a vizsga szóbeli vizsgarésszel egészül ki. Ha a vizsgázó nem éri el az összpontszám 34%-át bármely esetben, a vizsga eredménye elégtelen.

Írásbeli vizsgarész:

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásokra maximum 60 perc áll rendelkezésre. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A feladatok megoldásával maximum 50 pont érhető el.

Pedagógiai Program

- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre.

Szóbeli vizsgarész:

- A szóbeli vizsga során a vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, ezalatt jegyzeteket készíthet. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. A felelet során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait a húzott tételről.
- A szóbeli felelettel maximum 50 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el az 10 pontot (20%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája eredménye elégtelen.

Gyakorlati vizsga(rész):

- A gyakorlati vizsga során a vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A gyakorlati vizsga időtartamát az adott tantárgyat tanító szaktanár állapítja meg. A gyakorlati vizsga során a vizsgázónak az adott tételt kell kidolgoznia, majd arról a jegyzőkönyvet vagy elkészített munkát leadnia.
- A gyakorlati vizsga során maximum pont 50 érhető el.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából nem éri el az 13 pontot (25%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.

A vizsga minősítése:

- 0 – 33 % elégtelen
- 34 – 49 % elégséges
- 50 – 70 % közepes

71 – 85 % jó

86 – 100 % jeles

3.11.4. Eljárási szabályok

Az eljárási szabályokat a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 65 - 73. §-ai tartalmazzák.

3.11.5. Hatálybalépés

Jelen szabályzat a Pedagógiai Programmal együtt lép hatályba és visszavonásig érvényes.

A szabályzatot a nevelőtestület fogadja el.

A szabályzatot módosítani kell, ha:

- a helyi tantervben a szabályzatot érintő változás áll be,
- bármelyik munkaközösség, vagy ennek hiányában a tárgyat tanítók kétharmada azt kezdeményezi,
- a nevelőtestület tagjainak 10 %-a kezdeményezi,

Azok a tanulók, akik sikeres osztályozóvizsgával vagy sikeres előrehozott érettségivel rendelkeznek, mentesülnek az adott tantárgyból az órák látogatása alól.

3.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló jogviszonya felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. Iskolánkban nincs felvételi, a leendő kilencedikesek hetedik év végi vagy nyolcadik félévi eredményei számítanak magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, rajz, földrajz, kémia, fizika és matematika tantárgyakból. Az így szerzett pontszámok segítségével jön létre a felvételi rangsor.

A szakképző (tizennegyedik) évfolyam a középiskola befejező évfolyamának elvégzése nélkül nem kezdhető meg. Az érettségi végzettség megszerzésének legvégső határideje a szakképzési évfolyam alatti őszi érettségi vizsgaidőszakának utolsó napja.

A felvételtől vagy az átvételtől, az átvételhez szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsgáról az igazgató dönt.

4. Az iskola helyi tanterve

4.1. A választott kerettanterv megnevezése – 2016. szeptember 01-től kifutó rendszerben:

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza:

tantárgy	heti óraszám			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Etika	0	0	1	0

Pedagógiai Program

Történelem	2	2	3	3
Fizika	2	2	1	0
Kémia	2	1	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	2	1
Földrajz	2	1	0	0
Informatika	1	0	0	0
Testnevelés	5	5	5	5
Művészetek (ének és rajz)	0	1	0	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai + 1 szabadon	6	7	8	11
Szabadon tervezhető	4	4	4	4
Összes	35	36	35	35

A kerettantervek alapján készült helyi tanterveket a 2. számú melléklet tartalmazza.

4.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

tantárgy	heti óraszám			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek (angol,német)	3 + 1	3	3 + 1	3 + 1
Matematika	3	3	3	3 + 1
Etika	0	0	1	0
Történelem	2	2	3	3

Pedagógiai Program

Fizika	2	2	1 + 1	0 + 2
Kémia	2	1 + 1	0	0
Biológia - egészségtan	0	2	2	1
Földrajz	2	1 + 1	0	0
Informatika	1 + 2	0 + 2	0	0
Testnevelés	5	5	5	5
Művészetek (ének és rajz)	0 + 1	1	0 + 2	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai + 1 szabadon	6 (5 + 1)	7 (6 + 1)	8 (7 + 1)	11 (10 + 1)
Szabadon tervezhető	4	4	4	4
Összes	35	36	35	35

4.2.1. 2016. szeptember 01-től felfutó rendszerben:

III.

Egészségügyi technika II, Épületgépészet VIII., Gépészet IX., Villamosipar és elektronika XI., Távközlés XII., Informatika XIII., Építőipar XVI., Könnyűipar XVII., Faipar XVIII., Közlekedésgépészet XXII., Agrár gépész XXXI., Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL., Vízügy XLI. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-

Pedagógiai Program

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Bányászat VII., Közgazdaság XXIV., Ügyvitel XXV., Kereskedelem XXVI., Vendéglátóipar XXVII., Turisztika XXVIII., Optika XXIX., Földmérés XXXV. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy	-	-	2	2	134	-	-

Pedagógiai Program

Fizika*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**							
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Az új, 2016. szeptember 01-től felfutó rendszerben életbe lépő helyi tanterveket a 3. számú melléklet tartalmazza.

A kerettantervben meghatározottakon felül a szabadon választható foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagához tartozó óraszámok (emelt matematika és emelt fizika).

Emelt Matematika **11–12. évfolyam** **(Heti két emelt szintű óra)**

Ez a szakasz az eddigi matematikatanulás szintézisét adja, és egyben kiteljesíti a kapcsolatokat a többi tantárggyal, valamint a mindennapi élet matematikaigényes elemeivel. A matematikatanulásban kialakult rendszeresség, problémamegoldó készség az élet legkülönbözőbb területein segíthet. Ezt célszerű tudatosítani a tanulóknál.

Ez a kerettantervi elem a matematika főiskolai-egyetemi tanulására való felkészítést célozza meg. A problémamegoldó készségen túl fontos az önálló rendszerezés, lényegkiemelés, történeti áttekintés készségének kialakítása, az alkalmazási lehetőségek megtalálása, a kapcsolatok keresése különböző témakörök között.

Ebben az időszakban áttekintését adjuk a korábbi évek ismereteinek, eljárásainak, problémamegoldó módszereinek, miközben sok, gyakorlati területen széles körben használható

Pedagógiai Program

tudást is közvetítünk, amelyek kissé összetettebb problémák megoldását is lehetővé teszik. Az érettségi előtt már elvárható a tanulóktól többféle készség és ismeret együttes alkalmazása. Minden témában hangsúlyosan kell kitérnünk a gyakorlati alkalmazásokra, az ismeretek más tantárgyakban való felhasználhatóságára.

A sorozatok, kamatos kamat témakör kiválóan alkalmas a pénzügyi, gazdasági problémákban való jártasság kialakításra. A korábbiaknál is nagyobb hangsúlyt kell fektetni a különböző gyakorlati problémák optimumát kereső feladatokra. Ezért az ilyen problémák elemi megoldását külön fejezetként iktatjuk be.

Az analízis témakörben a szemléletesség segíti a problémák átlátását, az egzaktság pedig a felsőfokú képzésre való készülést.

A rendszerező összefoglalás, túl azon, hogy az eddigi matematikatanulás szintézisét adja, mintaként szolgálhat a későbbiekben is bármely területen végzett összegző munkához

11. OSZTÁLY

A fejezetek címei	Óraszámok
1. Ismétlés és kiegészítés az emelt szintű anyaggal	22
2. Függvények, sorozatok, az analízis elemei	8
3. Nevezetes egyenlőtlenségek, szélsőérték-feladatok elemi megoldása	15
4. Geometria	27
Az óraszámok összege	72

12. OSZTÁLY

A fejezetek címe	Óraszámok
1. Sorozatok	11
2. Folytonosság, differenciálszámítás	14

3. Integrálszámítás, térgeometria	14
4. Statisztika, valószínűségszámítás, kombinatorika	25
Az óraszámok összege	64

Emelt Fizika
(Heti két emelt szintű óra)

11. tanév

Célok és feladatok:

A fizikatanítás első ciklusában a közös szintre hozást, az ismerkedést szolgálja az alapozó mérési gyakorlatok beiktatása. Az egyes témák feldolgozása minden esetben a korábbi ismeretek, hétköznapi tapasztalatok összegyűjtésével, a kísérletezéssel, méréssel indul, de az ismertszerzés fő módszere a tapasztalatokból szerzett információk rendszerezése, matematikai leírása, igazolása, ellenőrzése és az ezek alapján elsajátított ismeretanyag alkalmazása. Ez utóbbi lényegi része a feladatmegoldás és esetenként az eredmények kísérleti ellenőrzése is. Figyeljünk arra, hogy a tanulók matematikai tudásának megfelelő apparátust használjunk, és ne maradjanak le a tanulásban a diákok.

A 11. évfolyamon először a kinematika, a dinamika, a folyadékok és gázok témaköre, majd a hőtan és elektromosságtan kerül feldolgozásra, sok kísérlettel, gyakorlati alkalmazással, lassan fokozódó tempóban.

A fejezetek címei	Óraszámok
1. Minden mozog, a mozgás viszonylagos – a mozgástan elemei	8
2. Ok és okozat (Arisztotelésztől Newtonig) – A newtoni mechanika elemei	8
3. Folyadékok és gázok mechanikája	6
4. Erőfeszítés és hasznosság. Energia – munka – teljesítmény – hatások	5
5. Közel és távolhatás – Elektromos töltés, elektromos mező	5

Pedagógiai Program

6. A mozgó töltések elektromos tulajdonságú részecskék – egyenáram – vezetési típusok	6
7. Hőhatások és állapotváltozások – hőtani alapjelenségek, gáztörvények	6
8. Részecskék rendezett és rendezetlen mozgása – A molekuláris hőelmélet elemei	5
9. Energia, hő és munka – a hőtan főtételei	4
10. Hőfelvétel hőmérséklet-változás nélkül – halmazállapot-változások	5
11. Mindennapok hőtana	2
Az évi 10% szabad felhasználású óra	7
A tanév végi összefoglalás, az elmaradt órák pótlása	5
Az óraszámok összege	72

12. tanév

Célok és feladatok

A képzés második szakasza a matematikailag igényesebb mechanikai és elektrodinamikai tartalmakat (rezgések, indukció, elektromágneses rezgések, hullámok), az optikát és a modern fizika két nagy témakörét: a héj- és magfizikát, valamint a csillagászat-asztrófizikát dolgozza fel. A mechanikai, elektrodinamika és az optika esetén a jelenségek és a törvények megismerésén az érdekességek és a gyakorlati alkalmazásokon túl fontos az alapszintű feladat- és problémamegoldás. A modern fizikában a hangsúly a jelenségeken, gyakorlati vonatkozásokon van.

Az atommodellek fejlődésének bemutatása jó lehetőséget ad a fizikai törvények feltárásában alapvető modellezés lényegének koncentrált bemutatására. Az atomszerkezetek megismerésén keresztül jól kapcsolható a fizikai és a kémiai ismeretanyag, illetve megtárgyalható a kémiai kötésekkel összetartott kristályos és cseppfolyós anyagok mikroszerkezete és fizikai sajátosságai közti kapcsolat. Ez utóbbi témának fontos része a félvezetők tárgyalása.

Pedagógiai Program

A magfizika tárgyalása az elméleti alapon túl magába foglalja a nukleáris technika kérdéskörét, annak kockázati tényezőit is. A *Csillagászat és asztrofizika* fejezet a klasszikus csillagászati ismeretek rendszerezése után a magfizikához jól kapcsolódó csillagszerkezeti és kozmológiai kérdésekkel folytatódik. A fizika tematikus tanulásának záró éve döntően az ismeretek bővítését és rendszerezését szolgálja, bemutatva a fizika szerepét a mindennapi jelenségek és a korszerű technika értelmezésében, és hangsúlyozva a felelősséget környezetünk megóvásáért. A heti két órában tanult fizika alapot ad, de önmagában nem elegendő a fizika érettségi letételéhez, illetve a szakirányú (természettudományos és műszaki) felsőoktatásba történő bekapcsolódáshoz. Az eredményes vizsgázáshoz és a továbbtanuláshoz. 11–12. évfolyamon intenzív kiegészítő foglalkozásokat kell szervezni. A kiegészítő felkészítés része kell, hogy legyen a szükséges matematikai ismeretek, a fizikai feladatmegoldás, kísérleti készség fejlesztése.

A fejezetek címe	Óraszámok
1. Mechanikai rezgések és hullámok	7
2. Mágnesség és elektromosság – elektromágneses indukció, váltóáramú hálózatok	8
3. Rádió, televízió, mobiltelefon. Elektromágneses rezgések és hullámok	5
4. Hullám és sugáoptika	10
5. Az atom szerkezete. A modern fizika születése	6
6. Az atommag is részekre bontható! A magfizika elemei	8
7. Csillagászat és asztrofizika	8
Az évi 10% szabad felhasználású óra	7
A tanév végi összefoglalás, az elmaradt órák pótlása	5
Az óraszámok összege	64

4.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

Iskolánkban az oktató-nevelő munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használunk a tanítási folyamatban a tananyag feldolgozásához, amelyet az EMMI hivatalosan azzá nyilvánított és kihirdetett. A tankönyvek és egyéb nyomtatott segédletek stílusa, felépítése feleljen meg az életkori sajátosságoknak. Igazodjanak a tantervi követelményekhez.

A taneszközök ára az átlag jövedelemmel rendelkezők számára megfizethető legyen.

A nyomtatott taneszközökön túl szükséges egyéb eszközi szükséglet (testnevelési órákhoz szükséges felszerelés, rajzeszköz, zsebszámológép, stb.) meghatározásánál és kiválasztásánál fontos szempont, hogy a taneszközök több éven át legyenek használhatóak, a tantervi követelmények elsajátításához legyenek elengedhetetlenül fontosak, szükségesek.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak tanításához és tananyag feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján a tanítási év megkezdése előtt, s azt írásba foglalják.

A tanulói kötelezően előírt taneszközök megválasztása és kiválasztása folyamatában a tanulói és a szülői szervezetek képviselőinek véleményezési vagy egyetértési joga gyakorlását biztosítjuk.

A kötelezően előírt tanulói taneszközökről a tanulókat és a szülőket az iskola minden tanév előtt, illetve beiratkozáskor tájékoztatja.

A tankönyvek beszerzését az iskola bonyolítja.

4.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.4.1. A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az iskola első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakítása

4.4.2. A 11-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra
- felkészülés az érettségire, szakmai vizsgákra

4.4.2. Évfolyamtól függetlenül - Tanulási motiváció

A MOTIVÁCIÓ - A MOTIVÁLÁS

A motiváció két dolgot jelent

1. belső hajtóerő, amely a tanulót a tanárral való együttműködésre, a tanulási folyamatban való aktív részvételre készíti
2. erőfeszítés, amelyet a tanár tesz azért, hogy a tanulót rávegye az együttműködésre

4.4.2.1. A tanulók motívumai

Belső motívumok vezérlik a tanulót ideális esetben: magáért a tudásért, a tudás örömeért tanul.

Ilyen motívumok lehetnek:

- a kíváncsiság (a megismerés vágya)

Pedagógiai Program

- az érdeklődés (a kíváncsiság állandó tárgyra irányul)
- a kompetencia (örömet okoz, hogy képesek vagyunk valamire)
- törekvés az ellentmondások kiküszöbölésére

Ha ezek a belső motívumok és a tanítás találkoznak, különösen erős hajtóerők lehetnek.

Külső motívumok

- a) egyrészt a családi háttérrel,
- b) másrészt a tanulók karrier elképzeléseivel,
- c) harmadrészt a kortárs csoport motívumaival függenek össze.

a) A családi háttérrel összefüggő motívumok: A szülők megkövetelik a tanulmányi eredményeket, pl. jutalmazás-büntetés. Ennek eredménye lehet a szorgalom, de ez a külső motiváció nem alakul át belsővé (érdeklődéssé). Eredménye lehet a lázadás a szülői akarat ellen. A családok jelentős része nem kíséri figyelemmel az eredményeket. A szülők érzelmi kapcsolat, empátia csatornáin keresztül motiválják a gyerekeket. Ez könnyebben alakul át belső motivációvá, ha a családban becsülete van a tudásnak, a szülők tudáshoz való viszonya követendő minta a gyerek számára

b) A tanuló karrier-elképzeléseivel összefüggő motívumok: Viszonylag könnyen belső motívummá válhat a továbbtanulási szándékból fakadó motiváció. A kiemelkedés vágya is motiváló tényező, a tanuló szakítani szeretne azzal az életformával, amelyben családja és kortársai élnek. Ehhez be kell látnia, hogy a tudás megszerzése és az életformaváltás között összefüggés van.

c) A kortárs csoportból fakadó motívumok: A mintakövetés fontos motívum, ha a kortársaknak erős a tanulási elkötelezettségük.

Ezek a megelőző (hozott) motívumok sok gyerek esetében teljesen vagy részben hiányoznak.

4.4.2.2. A tanár feladatai a motivációval kapcsolatban

a) Ismerjük meg a tanulókat: A tanár-diák közötti érzelmi viszony önmagában motivál. A tanulók azt a tanárt fogadják el, aki őket is elfogadja, pl. beszéljünk a tanulókkal, szülőkkel.

b) Teremtsünk pozitív légkört az osztályban: Fontos az érzelmi biztonság megteremtése: a tárgyi környezet megfelelő legyen (tanterem díszítése a tanulók ízlését kövesse), ne féljünk a

játékosságtól és humortól, tartózkodjunk az intellektuális agressziótól, akadályozzuk meg a gyerek-gyerek agresszió minden formáját, alakítsunk ki személyes kapcsolatot a tanulókkal.

c) Kínáljunk követendő példákat: a tananyagban szereplő pozitív személyiségek értékeire, a tudás szerepére hívjuk fel figyelmüket, példaértékű személyiséget keressünk a diákok által kedvelt sztárok között.

d) Mutassuk fel a tudás megszerzésében rejlő perspektívákat (pl. továbbtanulás).

e) Kössünk a tanulókkal "szerződést". Akkor fontos ez, ha a tanulók nagyon alacsony szinten motiváltak. De vigyázat, ne éljünk ezzel vissza!

f) Tegyük érdekessé az órát: Kapcsoljuk össze a tananyagot az élettel, kapcsoljuk össze a tanulókat érdeklő kérdésekkel, fogalmazzunk meg problémákat, alkalmazzunk új módszereket, eszközöket, optimális nehézségű feladatokat adjunk.

g) Éljünk okosan a megerősítés eszközeivel: az osztályozást sok tanuló egyáltalán nem értékeli, éljünk a dicséret eszközével, ha a tanulók pozitív érzésekkel fordulnak felénk, sokszor dicséretre sincs szükség, elég a pozitív vagy negatív érzelem kimutatása. Érzelmek legyenek őszinték! Kerüljük el a belső motívumok külső megerősítését. Ha nem elég a siker öröme, még külső megerősítésre, pl. ötösrre is szükség van, akkor a tananyag elveszíti minden érdekességét, motiváló erejét.

A gyerekek különbözőek, különböző motivációs technika jár eredménnyel.

4.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Heti öt tanítási órával a kerettantervnek megfelelően,
- Illetve a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A **választható tantárgyak esetében** diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.7. Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

4.7.1. Kötelező és választható érettségi tárgyak, amelyekből iskolánk vállalja a felkészítést

Magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv, fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika, testnevelés és szakmai tantárgyakból.

4.7.2. Az érettségi témakörök

4.7.2.1. MAGYAR NYELV

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

4.7.2.2. IRODALOM

4.7.2.2..1. Szerzők, művek

1. Művek a magyar irodalomból I. kötelező szerzők

2. Művek a magyar irodalomból II. választható szerzők
 3. Művek a magyar irodalomból III. kortárs szerzők
 4. Művek a világirodalomból
 5. Színház és dráma
 6. Az irodalom határterületei
 7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és határon túli irodalom
- 4.7.2.2..2. Értelmezési szintek, megközelítések
1. Témák, motívumok
 2. Műfajok, poétika
 3. Korszakok, stílustörténet
 4. Irodalomtörténet

4.7.2.3. TÖRTÉNELEM

- 4.7.2.3.1. Az ókor és kultúrája
1. Poliszok ókori Hellaszban
 2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
 3. Az európai kultúra alapjai
- 4.7.2.3.2. A középkor
1. Nyugat-Európa a kora középkorban
 2. A középkori egyház
 3. Az érett középkor
 4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
 5. A középkor kultúrája
- 4.7.2.3.3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
1. A magyar nép története az államalapításig
 2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
 3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
 4. A Hunyadiak
- 4.7.2.3.4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban (1492-1789)
1. A földrajzi felfedezések és következményei
 2. Reformáció és katolikus megújulás
 3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
 4. A felvilágosodás kora

5. A Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században

4.7.2.3.5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
2. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
4. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
5. Művelődés, egyházak, iskolák

4.7.2.3.6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európába
3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

4.7.2.3.7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

1. A reformkor
2. Forradalom és szabadságharc
3. A kiegyezés és a dualizmus
4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

4.7.2.3.8. A világháborúk kora (1914-1945)

1. Az első világháború és következményei
2. Gazdaság, társadalom és életmód
3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
4. A kommunista diktatúra
5. A második világháború

4.7.2.3.9. Magyarország a világháborúk korában

1. Az első világháború és következményei Magyarországon
2. A Horthy korszak
3. Művelődési viszonyok és a társadalom
4. Magyarország a második világháborúban

4.7.2.3.10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig

1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi korszak
2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
3. A Kádár-korszak

4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

4.7.2.3.11. A jelenkor (1945-től napjainkig)

1. A kétpólusú világ kialakulása
2. Az európai integráció története
3. A „harmadik világ”
4. A kétpólusú világrend megszűnése
5. A globális világ sajátosságai

4.7.2.3.12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

4.7.2.4. MATEMATIKA

4.7.2.4.1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1. Halmazok
2. Matematikai logika
3. Kombinatorika
4. Gráfok

4.7.2.4.2. Számelmélet, algebra

1. Alapműveletek
2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
3. Racionális és irracionális számok
4. Valós számok
5. Hatvány, gyök, logaritmus
6. Betűkifejezések
7. Arányosság
8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
9. Középértékek, egyenlőtlenségek

4.7.2.4.3. Függvények, az analízis elemei

1. A függvény

2. Egyváltozós valós függvények
 3. Sorozatok
 4. Egyváltozós valós függvények analízisének elemei
- 4.7.2.4.4. Geometria, koordináta-geometria, trigonometria
1. Elemi geometria
 2. Geometriai transzformációk
 3. Síkbeli és térbeli alakzatok
 4. Vektorok síkban és térben
 5. Trigonometria
 6. Koordináta-geometria
 7. Kerület, terület
 8. Felszín, térfoga
- 4.7.2.4.5. Valószínűség-számítás, statisztika
1. Leíró statisztika
 2. A valószínűség-számítás elemei

4.7.2.5. IDEGEN NYELVEK (angol és német)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

4.7.2.6. FIZIKA

- 4.7.2.6.1. Mechanika
1. Newton törvényei
 2. A változó forgómozgás dinamikai leírása

3. Mozgásfajták
4. Munka, energia
5. A speciális relativitáselmélet alapjai
6. Folyadékok és gázok mechanikája

4.7.2.6.2. Hőtan, termodinamika

1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
2. Hőtágulás
3. Állapotegyenletek, összefüggések a gázok állapotjelzői között
4. Az ideális gáz kinetikus modellje
5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
6. Kalorimetria
7. Halmazállapot-változások
8. A termodinamika II. főtétele
9. A hőterjedés formái

4.7.2.6.3. Elektromágnesség

1. Elektromos mező
2. Egyenáram
3. Az időben állandó mágneses mező
4. Az időben változó mágneses mező
5. Elektromágneses hullámok
6. A fény, mint elektromágneses hullám

4.7.2.6.4. Atomfizika, magfizika

1. Az anyag szerkezete
2. Az atom szerkezete
3. Az atommagban lejátszódó jelenségek
4. Sugárvédelem
5. Elemi részek

4.7.2.6.5. Gravitáció, csillagászat

1. Gravitációs mező
2. Csillagászat

4.7.2.6.6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei
2. Felfedezések, találmányok, elméletek

4.7.2.7. TESTNEVELÉS

Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Gyakorlati ismeretek

13. Gimnasztika
14. Atlétika
15. Futások
16. Ugrások
17. Dobások
18. Torna
19. Talajtorna
20. Szekrényugrás
21. Felemáskorlát
22. Gerenda
23. Ritmikus gimnasztika
24. Gyűrű
25. Nyújtó
26. Korlát
27. Küzdősportok, önvédelem
28. Úszás

29. Testnevelés és sportjáték

4.7.2.8. KÉMIA

4.7.2.8.1. Általános kémia

1. Atomszerkezet
2. Kémiai kötések
3. Molekulák, összetett ionok
4. Anyagi halmazok
5. Kémiai átalakulások

4.7.2.8.2. Szervetlen kémia

1. Hidrogén
2. Nemesgázok
3. Halogénelemek és vegyületeik
4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
6. A szénsoport elemei és vegyületei
7. Fémek

4.7.2.8.3. Szerves kémia

1. A szerves vegyületek általános jellemzői
2. Szénhidrogének
3. Halogéntartalmú szerves vegyületek
4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
6. Szénhidrátok
7. Fehérjék
8. Nukleinsavak
9. Műanyagok
10. Energiagazdálkodás

4.7.2.8.4. Kémiai számítások

1. Az anyagmennyiség
2. Gázok
3. Oldatok, elegyek, keverékek
4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban

5. Termokémia
6. Kémiai egyensúly
7. Kémhatás
8. Elektrokémia

4.7.2.9. FÖLDRAJZ

- 4.7.2.9.1. Térképi ismeretek
 1. A térkép
 2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
 3. Távérzékelés és térinformatika
- 4.7.2.9.2. Kozmikus környezetünk
 1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem
 2. A Nap és kísérői
 3. A Föld és mozgásai
 4. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében
- 4.7.2.9.3. A geoszférák földrajza
 1. A kőzetburok
 2. A levegőburok
 3. A vízburok földrajza
- 4.7.2.9.4. A földrajzi övezetesség
 1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
 2. A vízszintes földrajzi övezetesség
 3. A függőleges földrajzi övezetesség
- 4.7.2.9.5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején
 1. A népesség földrajzi jellemzői
 2. Településtípusok, urbanizáció
- 4.7.2.9.6. A világgazdaság jellemző folyamatai
 1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
 2. Integrációs folyamatok
 3. A globalizáció
 4. A monetáris világ
- 4.7.2.9.7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
 1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai

2. Magyarország természeti adottságai
 3. Magyarország társadalmi jellemzői
 4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
 5. Hazánk nagy tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
 6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
 7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
 8. Magyarország környezeti állapota
 9. Az országhatáron átívelő kapcsolatok
- 4.7.2.9.8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában
1. Európa általános természetföldrajzi képe
 2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
 3. Az Európai Unió
 4. A területi fejlettség különbségei Európában
 5. Kelet-Európa
- 4.7.2.9.9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői
1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
 2. Ázsia
 3. Ausztrália és Óceánia
 4. Afrika földrajza
 5. Amerika földrajza
- 4.7.2.9.10. Globális kihívások a fenntarthatóság kérdőjelei
1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
 2. A demográfiai és urbanizációs válság
 3. Élelmezési válság
 4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
 5. A környezet- és természetvédelem feladatai

4.7.2.10. BIOLÓGIA

- 4.7.2.10.1. Bevezetés a biológiába
1. A biológia tudománya

2. Az élet jellemzői
3. Fizikai, kémiai alapismeretek
- 4.7.2.10.2. Egyed alatti szerveződési szint
 1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
 2. Az anyagcsere folyamatai
 3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 4.7.2.10.3. Az egyed szerveződési szintje
 1. Nem sejttes rendszerek
 2. Önálló sejtek
 3. Többsejtűség
 4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 4.7.2.10.4. Az emberi szervezet
 1. Homeosztázis
 2. Kültakaró
 3. A mozgás
 4. A táplálkozás
 5. A légzés
 6. Az anyagszállítás
 7. A kiválasztás
 8. A szabályozás
 9. Szaporodás és egyedfejlődés
- 4.7.2.10.5. Egyed feletti szerveződési szintek
 1. Populáció
 2. Életközösségek (élőhelytípusok)
 3. Bioszféra
 4. Ökoszisztéma
 5. Környezet- és természetvédelem
- 4.7.2.10.6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
 1. Molekuláris genetika
 2. Mendeli genetika
 3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
 4. A bioszféra evolúciója

4.7.2.11. INFORMATIKA

4.7.2.11.1. Információs társadalom

1. A kommunikáció
2. Információ és társadalom

4.7.2.11.2. Informatikai alapismeretek - hardver

1. Jelátalakítás és kódolás
2. A számítógép felépítése

4.7.2.11.3. Informatikai alapismeretek - szoftver

1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

4.7.2.11.4. Szövegszerkesztés

1. A szövegszerkesztő használata
2. Szövegszerkesztési alapok
3. Szövegjavítási funkciók
4. Táblázatok és objektumok a szövegben

4.7.2.11.5. Táblázatkezelés

1. A táblázatkezelő használata
2. A táblázatok szerkezete
3. Adatok a táblázatokban
4. Táblázatformázás
5. Diagramok és egyéb objektumok

4.7.2.11.6. Adatbázis-kezelés

1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
4. Képernyő és nyomtatási formátumok

4.7.2.11.7. Információs hálózati szolgáltatások

1. Kommunikáció az Interneten
2. Weblapkészítés

4.7.2.11.8. Prezentáció és grafika

1. Prezentáció
2. Grafika

4.7.2.11.9. Könyvtárhasználat

1. Könyvtárak
2. Információ-keresés

3. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák
4. Algoritmusleíró eszközök
5. Elemi algoritmusok
6. Rekurzió

4.7.2.11.9. A programozás eszközei

1. Programozási nyelv
2. Programfejlesztői környezet

4.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

4.8.1 Az egyenlő bánásmód elvének megsértése

Egyenlő bánásmód elve: diszkrimináció tilalma, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálása.

A diszkrimináció 3 eleme:

a megkülönböztető intézkedés negatív hatással van az érintett személyre,
ez a negatív hatás a különbségtételből ered és
a különbségtétel ésszerűtlen, azaz objektíve nem indokolható.

1. közvetlen (nyílt) hátrányos megkülönböztetés

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, ill. határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozása, továbbá egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest.

2. közvetett (rejtett) hátrányos megkülönböztetés

Közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít meg az a rendelkezés, amely nem minősül közvetlen diszkriminációnak, és látszólag meg is felel az egyenlő bánásmód követelményének, azonban a fent meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, velük összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

3. zaklatás

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek a közvetlen diszkrimináció fogalmában meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása.

4. jogellenes elkülönítés (szegregáció)

Jogellenes elkülönítést valósít meg az a magatartás, amely a fent meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy azok csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülönít.

5. megtorlás

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

Helyzetelemzés

A helyzetelemzés a 2017. szeptember 15-i adatok alapján történt.

Tanulói összetétel alapján: iskolánk 479 tanulója közül sajátos nevelési igényű tanulónk 4 van, ez a tanulók 0,8 %-a. Tanulási nehézséggel küszködő 17 diák, ez a tanulók 3,5 %-a. 9 fő – a tanulók 1,9 %-a - hátrányos helyzetű, 3 fő – 0,6 % - pedig halmozottan hátrányos helyzetű.

Mind a sajátos nevelési igényű és a tanulási nehézséggel küzdő tanulóink, mind a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok megbecsült tagjai iskolai közösségünknek. Az ezekben a csoportokba tartozó tanulók száma nagyon alacsony, ezért kezelésük integráltan is viszonylag

könnyen megoldható, de az iskola biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók számára gyógypedagógus segítségét a törvényi előírások alapján. Intézményünkben a sajátos nevelési igényű tanulók aránya (0,08 %) alacsonyabb, mint az országos középiskolai átlag (kb. 2,1 %). Mozgássérült, értelmi fogyatékos tanulónk nincs.

4.8.2. A Program célja

A Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán kívül az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az alábbi lehetőségünk van a gyerekek egyéni fejlesztésében: amennyiben igénylik, lehetőséget biztosítunk számukra külön felkészítésre, fejlesztésre

4.8.3. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében vállaljuk, hogy

- iskolánkban a hátránnyal élőket semmilyen módon nem különböztetjük meg a társaiktól,
- aki faji, vallási, egészségi, szociális helyzete miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk,
- anyagi eszközeink függvényében az iskolát akadálymentesítjük, ha szükségessé válik,
- igény esetén az éves órakeretünkből egyéni foglalkozásokat tartunk a célcsoport tagjainak,
- igény esetén a továbbképzési programban támogatjuk azokat a továbbképzéseket, amelyek a célcsoporttal való hatékony munkavégzésre készítik fel.

A kötelezettségek teljesítéséért felelősek:

Az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az igazgató felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program

végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

Az igazgatóhelyettes felelős az intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban, szerződéses viszonyban álló, valamint szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje az intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

4.8.4. Akcióterv

Jelenlegi helyzetben, a hátránnyal élő gyermek mellett nincs semmilyen esélyegyenlőségi kockázat. Amennyiben a jövőben arányuk jelentősen növekszik (10% fölé kerül), akkor a közoktatási esélyegyenlőségi programot aktualizálni kell az adott helyzetre.

Megterveztük és évek óta végre is hajtjuk az országos kompetenciamérések eredményeinek rendszeres és szakszerű elemzését.

Fejlesztési célok: Rövid távon (1 év): a hátránnyal élők alacsony száma és iskolai helyzete miatt rövidtávon nincs tennivalónk. Integrált oktatásukat tovább folytatjuk.

Középtávon (3 év): A jelenlegi helyzet megőrzése mellett továbbra is biztosítjuk az egyenlő bánásmódot és esélyegyenlőséget.

Hosszú távon (6 év): Jelenlegi helyzetünk a hátránnyal élők alacsony száma miatt nagyon jó. Hosszú távú célunk a jelenlegi helyzet megőrzése.

Prioritások:

Azonnali beavatkozást igényel: mivel nem áll fenn iskolánkban törvénysértő helyzet, oktatásszervezési gyakorlatunk nem sérti az egyenlő bánásmód elvét, ezért nincs azonnali beavatkozást igénylő feladatunk.

4.8.5. Megvalósítás

Figyelembe véve a települési esélyegyenlőségi programot, az abban szereplő akciótervnek megfelelően a ránk szabott feladatokat maradéktalanul végrehajtjuk.

A települési esélyegyenlőségi programnak megfelelően rendszeresen elemezzük az országos kompetenciamérés eredményeit, és ha szükséges lépéseket teszünk a lemaradás megakadályozására.

4.8.6. Szankcionálás

A program betartásáért az iskola minden dolgozója és tanulója felelős. Aki faji, vallási, egészségi, szociális helyzete miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulókat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk.

4.9. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

4.9.1. Ellenőrzés

Pedagógusaink a tanév során a tanulók munkáját folyamatosan figyelemmel kísérik, főként az alábbi területeken:

- alapkészségek és képességek
- értelem és gondolkodás fejlesztése
- anyanyelvi képességek fejlesztése (minden tantárgyban)
- megismerési, tanulási módszerek megtanulása

4.9.2. Mérési és értékelési rendszer a tanulási folyamatban

A diákok tevékenységének legfontosabb mérőeszköze az osztályozás. A tanulók teljesítményének értékelése a pedagógiai munka egyik legnehezebb, nagy felelősséggel járó része.

4.9.3. A mérés és értékelés célja és feladata:

- a visszajelzés biztosítása a tanár, a tanuló és a szülő számára
- következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára
- az egyéni eredmények viszonyítása a korábbi teljesítményhez
- a tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmény értékelése érdemjeggyel

4.9.4. Iskolai beszámoltatás formái, rendje:

- szóbeli: a tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, beszámolók, kiselőadások
- írásbeli: a tanult ismeretek írásban történő ellenőrzése iskolai dolgozatokkal, amelyek a feldolgozott tananyag mennyiségétől függően lehetnek: röpdolgozatok: nem az egész óra hosszára kiterjedő írásbeli feleletek, egy vagy több órás témazáró dolgozatok, házi dolgozatok
- készségtárgyaknál gyakorlati feladatok elvégzésének értékelése
- az iskola alkalmazza a „próba záróvizsga” dolgozatokat
- az elmaradt témazáró dolgozatok megírását kötelezővé teheti a tanár

4.9.5. Az évközi teljesítmény mérését a köznevelési törvény szabályozza:

Az osztályozás, értékelés annak a pedagógusnak a feladata, aki az adott tantárgyat tanítja. Az egyes pedagógusok osztályozási gyakorlatát az iskola pedagógiai programja határozza meg.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti az érdemjegyek alapján. Az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének vagy nagyobb tematikus egységének elsajátítását minősíti.

Iskolánkban a tanár a tanuló tantárgyi munkáját a heti egy órás tantárgyak esetében félévenként két érdemjeggyel, a nagyobb heti óraszámú tantárgyak esetében minimum három érdemjeggyel minősíti, melyet a digitális naplóba ír be folyamatosan.

Egy napon csak két, előre bejelentett témazáró dolgozat íratható. A dolgozatot három héten belül ki kell javítani, és az érdemjegyet be kell írni a naplóba.

Az osztályzat (amit a bizonyítványba írunk), összefoglaló képet ad a tanuló adott tantárgyban nyújtott összteljesítményéről, neveltségi szintjéről. Egy hosszabb időtartam ismeretanyaga elsajátításának szintjéről tájékoztatja a pedagógust, a tanulót és a szülőt vagy a gondviselőt. Minősíti a tanulót.

A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján, vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán, a beszámoltató vizsgán, nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani, a köznevelési törvényben leírtak szerint.

A félévi osztályzatok az mutatják, hogy

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

4.9.6. Félévi és év végi értékelés

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha a tanuló év végi osztályzata egy egésszel vagy többel eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri az érdekelt tanárt, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Bontott tantárgyak esetében minden tantárgyrészből el kell érnie a tanulónak az elégséges osztályzatot ahhoz, hogy a tantárgyi osztályzata ne legyen elégtelen.

Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem módosíthat.

Az osztályzatról a tanulót és szüleit, gondviselőjét a félévi értesítőben, illetve a bizonyítványban értesítjük, ezt a tanuló köteles szüleinek vagy gondviselőjének bemutatni, illetve aláírni.

Az érdemjegyek, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A pedagógus – meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősít.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei:

- Magasabb évfolyamra az a tanuló léphet, aki adott tanévben valamennyi tantárgyból legalább elégséges szinten teljesítette tanulmányi kötelezettségét.
- Ha a tanuló a javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.
- Más esetekben a Köznevelési törvény vonatkozó rendelkezései irányadók.

A vizsgára való bocsátás elleni panasztevés 18 év alatt a tanuló és a szülő együttes joga; 18 év felett a tanuló joga. A panaszt az iskola igazgatójának kell benyújtani az SZMSZ szerint.

4.9.7. Érdemjegyek, osztályzatok:

Jeles (5)

- ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz
- a tananyagot ismeri, érti, tudja és alkalmazza
- a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz

Jó (4)

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget

Közepes (3)

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget

- tanári segítségre többször is rászorul

Elégséges (2)

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes

Elégtelen (1)

- a tantervi követelmények minimumát sem tudja
- ennek eleget tenni tanári útbaigazítással sem képes

4.9.8. A tanulói tevékenység írásbeli és szóbeli értékelésének elvei:

- az értékelés segítse a tanuló önismeretét, alakítsa reális önértékelését,
- tükrözze a tanuló önmagához mért haladását, serkentse további erőfeszítésekre,
- nyújtson betekintést a szülő számára gyermeke haladásáról,
- mutassa meg a továbbképzés lehetőségeit a tanuló fejlődése érdekében.

4.9.9. Rajzos feladatok értékelése

Jeles (5)

Készültségi fok: 86 % -100%

Ábrázolás: (alkalmazott vonalvastagságok, szerkezeti jelölések, írás szabvány szerint).

Jó szerkezeti megoldások.

Maximálisan esztétikus megjelenítés

Jó (4)

Készültségi fok: 71 % - 85 %

Kiss szerkezeti és ábrázolási hibák, illetve hiányosságok.

Esztétikus és tiszta munka

Közepes (3)

Készültségi fok: 51 % - 70 %

Sok kisebb, vagy két-három nagy szerkezeti és ábrázolási hiba, illetve hiányosság.

A rajz esztétikussága és tisztasága nem megfelelő

Elégséges (2)

Készültségi fok: 36 % - 50 %

Nagy szerkezeti és ábrázolási hibák. Szabványos jelölések rossza alkalmazása vagy nagyfokú hiánya.

Rendetlen, csúnya rajz

Elégtelen (1)

Készültségi fok: 35 % alatt.

Teljesen rossz szerkezeti és ábrázolási megoldások. Szabványos jelölések szinte teljes hiánya, vagy rossz alkalmazása. Rendetlen, koszos, tépett rajzlap, esztétikus megjelenítés teljes hiánya.

4.9.10. Rajzbeadás:

A tanár által meghatározott rajzórán történik. Hiányzás esetén a következő rajzórán a tanuló kötelessége ezt pótolni. A beadási kötelezettség be nem tartása rajzóránként elégtelen jegyet von maga után. Utolsó rajzbeadási lehetőség az osztályozó értekezlet előtti utolsó rajzóra. Ennek elmulasztása maga után vonja a rajzos tantárgy elégtelen értékelését.

4.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer.

A házi feladat hatékonyságát emelhetjük, ha néhány szabályt betartunk:

- A házi feladatot gondosan kell kijelölni, éreztetni kell, hogy a pedagógus jelentőséget tulajdonít neki, különben a tanuló sem fogja komolyan venni.
- A házi feladat sikeresen megoldhatónak kell lennie.
- Ennek érdekében:
 - a) a tanulók önálló tanulási képességét már tanórán is fejlesszük;
 - b) a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;
 - c) a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretelsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlása, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
 - d) ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően;
 - e) használjuk fel az egyéni tevékenységet irányító munkatankönyveket, programozott anyagokat;
 - f) a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének, időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, rendszeresen adjunk rövid feladatokat, s ne ritkán sokat.
- A szülők számára világossá kell tenni, hogy mit várunk el tőlük.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell.
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladatok elkészítésének a szabályait s a mulasztás konzekvenciáit.
- A házi feladat kijelölésére mindig annyi időt szánjunk, hogy sikerüljön pontosan, és egyértelműen kijelölni a feladatokat, valamint meggyőződni arról, hogy azt mindenki értette.

4.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket (9-12. évfolyam), a matematikát (10-12.évfolyam), az informatikát (9-10. évfolyam), a magyar nyelv és irodalmat (12. évfolyam) valamint a szakmai gyakorlati, illetve egyes elmélet igényes gyakorlati tárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

4.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a Hungarofit módszert alkalmazzuk a tanulók fizikai állapotának felméréséhez. A méréseket 2 alkalommal, ősszel és tavasszal végezzük el. A felmérés 4 pontból áll:

1. 2000 méter

2000 m-t kell lefutni minél rövidebb idő alatt. Mindenki a lefutott idejének megfelelően kap osztályzatot, természetesen figyelembe véve a kort és a nemet is.

2. helyből távolugrás

Minden embernek 3 kísérlete van, és ezekből csak a legjobbat kell számításba venni. Azt a pontot számítjuk a távolság lemerésénél, amelyik a legközelebb van a kiindulási ponttól, ezért nem éri meg, ha leteszi a kezét, hogy azzal segítse a lábát minél messzebbre letenni. Mindenki a legjobb kísérlet távolságának megfelelően kap osztályzatot, természetesen figyelembe véve a kort és a nemet is.

3. felülés

A karjának végig a tarkóján kell lennie, a térdét föl kell húznia, és a talpán kell támaszkodnia, és felüléskor meg kell érintenie a könyökével a térdét. Erre a felmérésre 4 perc áll a diákok rendelkezésére. Mindenki az adott idő alatt teljesített ismétlésszámnak megfelelően kap osztályzatot, természetesen figyelembe véve a kort és a nemet is.

4. fekvőtámaszban karhajlítás

A felmérés lényege, hogy hány szabályos, férfi fekvőtámaszt tudott megcsinálni a diák. A térdét nem teheti le a földre, folyamatosan kell a karhajlítást-nyújtást elvégeznie, és nem mozgathatja csak a kezét. Mindenki a pihenő nélkül teljesített ismétlésszámnak megfelelően kap osztályzatot, természetesen figyelembe véve a kort és a nemet is.

4.13. Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

4.13.1 Egészségnevelési program

4.13.1. 1. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység, melyet az alábbi címszavakban foglalunk össze:

- a prevenció
- az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere
- az egészséget támogató társadalompolitika
- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás
- rizikócsoporthoz közelítés
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások
- kortárshatások az egészségfejlesztésben
- színtér programok (egészséges iskolák, óvodák stb.)
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztés

4.13.1.2. Egészségfejlesztő team létrehozása

Az egészségfejlesztő csoport tagjai a következők:

- az igazgató megbízottja
- az iskolaorvos
- iskola fogorvos
- védőnő
- a testnevelők
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus

4.13.1. 3. Az egészségnevelés intézményi területei

Az intézmény egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan az előző felsorolásból nyerhető, és az életkori sajátosságokhoz is illeszthető lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia

Pedagógiai Program

- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az intézményi egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Például:

- rendszeres szellőztetés
- osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak megfelelően
- a mozgásigény kielégítése

4.13.1. 4. Intézményi programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az intézmény határozott – lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő – tervvel rendelkezik. Ezt egyeztesse, a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához kapcsolódó más szakemberekkel. Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka)
- a mindennapi testmozgás
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése
- a fogyatékosok hátrányos helyzetűek integrációja
- az iskolán kívüli bántalmazás megelőzése
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

4.13.1. 5. Módszerek

Az intézményben alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza ma már számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására. Leghatékonyabbak az intézmény saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok (egymásra épülő rendezvénysorozatok), amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Természetesen lehet ún. kész programokat is felhasználni, alkalmazni. Több

tucat hazai intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programjait.

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az intézményben, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, ANTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Tegyük szebbé az intézmény környezetét, pl.: rendezzünk versenyeket, készítsünk a tanulókkal, a témával kapcsolatos plakátokat, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- Szervezzünk kirándulásokat, tegyük lehetővé a rendszeres testmozgást, a szülőket is vonjuk be ezekbe.
- Tekintsük át a tantárgyakat és tegyünk javaslatot, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.
- Ha nincs az egészségfejlesztésben képzett szakember, így egészségtanár vagy egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, tanácsadó, szakirányú továbbképzésben részt vett szakember vagy rövid (60-120 órás) egészségfejlesztő – egészségnevelő - - mentálhigiénés pedagógusképzésben részt vett pedagógus, iskolai drogügyi koordinátor vagy Mentálhigiénés Alapprogram pedagógusoknak (MAP) képzésen részt vett kolléga, akkor a továbbképzésen való részvétel is egy fontos célkitűzés.
- Ha van képzett kolléga, csatlakozzon az iskolai drogügyi koordinátorok megyei hálózatához vagy más szakmai csoportok hálózatához.
- Határozzák meg az ellenőrzés és értékelés módszereit. Ki, mit, mikor, milyen módszerrel ellenőrzi a célok megvalósítását (célszerű a team tagjainak aktív, irányító részvétele).

4.13.1. 6. Mindennapos iskolai testedzés-program

Biztosítjuk diákjaink számára a mindennapos egészségfejlesztő testmozgást a köznevelésről szóló törvény 27.§ (11-(11a)) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és

az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban a tornateremben, a kondicionáló teremben
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat tartalmaz és megtanít olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében
- a testmozgás-program játékokat, táncot, úszásoktatást is tartalmaz. Lehetőségeink szerint gyógytornán, tömegsporton és egyedi megvalósításban történik.
- lehetőségként merül fel a testnevelési órát nem tartalmazó napokon szervezett számos sportfoglalkozás felkínálása, azzal a megkötéssel, hogy minden tanulónak a pedagógiai programban megfogalmazott elvek szerint részt kell vennie valamelyiken.

4.14.2. Környezeti nevelési program

4.14.2.1. Bevezetés

A gazdaságtudományok, a szűkös erőforrásokkal való bánásmód „művészetére” tanítanak. A természeti környezet javainak jelentős része az igényekhez képest a véges mennyiségben rendelkezésre álló termelési-fogyasztási javak sorába tartozik. Mivel az árugazdálkodás minden fázisa valamilyen mértékű környezethasználattal jár, ezért jogos az elvárás a velük való ésszerű gazdálkodás kialakítására. Tehát olyan szakemberekre van szükség, akik látják a Föld globális problémáit, ismerik a legtágabban értelmezett környezetvédelem tevékenységi rendszerében elfoglalt helyüket; tudják, hogy a szaktudományok közötti versengés a környezetvédelem „saját felségterületé nyilvánításáért” értelmetlen ostobaság; akik tisztában vannak azzal, hogy szakértelmük hogyan segíti elő a környezeti problémák megoldását, és feladataik hogyan illeszkednek a nagy rendszerbe, vagyis akik egyszerre képesek globális és speciális látásmódra, s legfőbb tulajdonságuk a társtudományokkal való állandó együttműködésre való törekvés és együttműködési képesség. (Kerényi Attila)

4.14.2.2. Jövőkép

Iskolánk képzési formája 9. évfolyamtól 14. évfolyamig terjed. Sokrétű képzésünkben a környezeti nevelésnek kiemelt szerep jut, hogy a jövő szakemberei képesek legyenek a fenntartható fejlődés biztosítására, amelyhez elengedhetetlen az ökológiai gondolkodásmód és a környezettudatos magatartás kialakítása.

Ezen belül célunk:

- a környezeti nevelés szempontjából fontos elv, hogy az intézmény „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott lakókörzetnek
- hozzájárulni olyan szakemberek képzéséhez, akik tevékenységük során figyelemmel kísérik, alkalmazzák és ösztönzik a „gazdasági – műszaki -- ökológiai optimum” követelményének érvényesülését
- korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező, környezetük iránt felelős szakemberek képzése, akik fogékonyak az újra, képesek megfelelni a változó elvárásoknak, megfelelő viselkedéskultúrával rendelkeznek, társadalmuk és környezetük cselekvőképes tagjaivá válnak

4.14.2.4. Helyzetkép, helyzetelemzés

Belső környezet: az intézmény

Az iskola épülete 1928-ban leánylíceumnak épült és 1950-ben vált a középfokú műszaki szakemberképzés fellegvárává. 1955. április 4-én az iskola felvette a reformkor híres mérnökének, Vásárhelyi Pálnak a nevét, mint Híd és Vízmű építési technikum. Ezen a napon leplezték le az iskola előcsarnokában az iskola névadójának szobrát, Bátki Lajos szobrászművész alkotását. Az 1965. évi 24. számú törvény szerint a középfokú technikumokat szakközépiskolákká kellett átszervezni. Ennek eredményeképpen, 1968-ban megindult nálunk is a szakközépiskolai képzés az első évfolyamon. Az intézmény jelenlegi neve Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma. Az iskola helyi adottsága több szempontból is kedvező. Békéscsaba belvárosi részén épült, a Deák utcában. Területe 1, 25 hektár, ebből őspark 0. 2 hektár, amely természetvédelmi terület. Ezek az adottságok természetesen nagymértékben segítik a nálunk folyó környezeti nevelést. Az épület patinás, sajnos felújításra szorul. A „javítgatásokat” folyamatosan végezzük.

A környezeti nevelés megvalósításához nagyban hozzájárul, hogy az iskola rendelkezik egy kémiai előadóval, és az Élővíz-csatorna partján, kéthektáros területen fekvő tanműhellyel és laboratóriummal. A laboratórium és az előadó alapeszköz- készlettel ellátott. A tanulóinknak így lehetőségük van az egyszerű környezeti vizsgálatok végrehajtására. A laborban talaj és vízvizsgálatokat, míg a tanműhely udvarán meteorológiai méréseket végeznek, valamint vízsebességet mérnek, és a mederről keresztmetszvényt készítenek.

Az intézmény külső környezete

Az intézmény természeti értékekben gazdag területen helyezkedik el, maga a területe is természetvédelmi terület. A Körös-Maros Nemzeti Park különleges természeti értékei, állat és növényvilága lehetőséget teremt terepgyakorlatok, kirándulások szervezésére és a fajismeret bővítésére. Számos nagy céggel állunk napi kapcsolatban, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók megismerjék az egyes üzemek környezeti hatásait és a káros hatások megelőzésének lehetséges módjait.

4.14.2.5. Konkrét célok az iskola környezeti nevelésében

Magyar nyelv és irodalom

Pedagógiai Program

- ismerjék meg az irodalmi alkotásokban megjelenített természeti jelenségeket és értékeket
- ismerjék meg a lakóhelyükhöz kötődő meséket, mondákat
- tudjanak környezetvédelem és természetvédelem témakörében hivatalos levelet írni
- legyenek képesek a szakkifejezéseket helyesen alkalmazni

Történelem

- alakuljon ki a tanulóknál a hagyományok iránti tisztelet
- tudják értelmezni, hogy mikor és hogyan alakult át a természet emberi tevékenység hatására
- értsék meg az állam és a társadalom felelősségét a Földet érintő globális problémákban

Idegen nyelv

- a nyelven keresztül ismerjék meg más országok környezetvédelmi problémáit
- ismerjék meg a tanult nyelven a környezet és természetvédelmi szakkifejezéseket
- fordítsanak környezeti problémákkal foglalkozó cikkeket

Matematika

- legyenek képesek a mérési eredményeiket matematikailag elemezni
- tudjanak táblázatokat és grafikonokat készíteni
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni
- fejlődjön logikus gondolkodásuk

Fizika

- legyenek képesek felismerni a környezet változásainak törvényszerűségeit

Pedagógiai Program

- ismerjék meg a fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) károsító hatásait

Földrajz

- ismerjék meg a természeti jelenségeket
- ismerjék meg gazdasági helyzetünket és lehetőségeinket
- értsék meg a fosszilis és a megújuló energiaforrások hasznosításának lehetőségei, mértékeit

Biológia

- ismerjék meg, hogy egyes élőlények hogyan reagálnak a különböző károsító hatásokra
- ismerjék a helyi természeti értékeket
- szerezzenek jártasságot a fajismeretben (védett fajok felismerése)
- alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk
- legyenek képesek egyszerű biológiai vizsgálatok elvégzésére és azok kielemezésére (pl. zuzmótérkép)

Kémia

- ismerjék a kémiai anyagok károsító hatásait és ezek megelőzésének módjait
- legyenek képesek egyes környezeti elemek egyszerű kémiai vizsgálatára és az eredmények kiszámítására, értékelésére (pl. vízvizsgálat titrimetriával)

Testnevelés

- törekedjenek az egészséges életmód kialakítására
- értsék meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre ártalmas
- igényeljék, hogy a sporteszközök természetes anyagokból készüljenek

Informatika

- lássák meg a világháló szerepét az ismeretszerzésben
- ismerjék meg az informatikai eszközök környezetkárosító hatásait
- használják fel a számítástechnika adta lehetőségeket mérési eredmények elemzésére, értékelésére

Szakmai elmélet és gyakorlat

- ismerjék meg a szakma környezetre gyakorolt hatásait
- legyenek tisztában a szakmához kapcsolódó biztonságtechnikai előírásokkal és a higiénés szabályokkal
- tudják a szakmai ártalmak egészségre gyakorolt káros hatásait és a védekezés módjait
- ismerjék a szakmához kapcsolódó környezetvédelmi előírásokat, szabályozásokat

4.14.2.6. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

a) Tanórai, hagyományos lehetőségek

A tanórákon az integráció elvét próbáljuk megvalósítani, vagyis hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos problémák, amelyekkel a tanulók nap mint nap találkoznak. Sok témakört igyekszünk projekt- módszerrel feldolgozni, ami által a saját tapasztalaton alapuló tudás megszerzése kap fontos szerepet.

A szemléltetés hagyományos és modern eszközeit (informatika) is felhasználjuk és alkalmazzuk. Az élményszerű tanítás megvalósítására törekszünk, így a laboratóriumban és tanműhelyben megtartott órákon a nem környezetvédelem szakos tanulóknak is lehetőséget

biztosítunk az egyszerű vizsgálati módszerek elsajátítására (víz, talaj, levegővizsgálat, meteorológiai mérések).

Álláspontunk szerint az önálló tapasztalatokon és a biztos elméleti ismereteken nyugvó tudás birtokában alakítható ki a környezettudatos magatartás.

b) Tanórán kívüli lehetőségek

Az érdeklődő diákok számára szakmai kirándulásokat, programokat szervezünk.

Kiállításokat és előadásokat szervezünk jeles alkalmakra: Föld Napja, Víz Világnapja.

A tanulóink olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma (Kitaibel Pál Biológia és Környezetvédelmi Verseny).

Az osztályok kirándulásaik során látogatásokat teszünk múzeumokban, nemzeti parkokban, állat és növényparkokban, arborétumokban.

A város által szervezett számos akciókon aktívan részt veszünk (takarítás, tereprendezés).

4.14.2.7. Intézményi környezet

Az intézményünk minden dolgozójának és tanulójának feladata és kötelessége, hogy tiszta és rendezett, egészséges légkört alakítson ki a saját területén.

Ehhez járulnak hozzá az alábbiak:

- anyag és energiatakarékos üzemeltetés
- pedagógusok és technikaiak példamutató magatartása
- kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- büfé árukészletének kialakítása
- iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli lehetőségeinek jobb kihasználása (iskolaújság, iskolarádió, folyóiratok, iskolakönyvtár)

4.14.2.8. Módszerek

A tanítás során, a tapasztalatszerzésen alapuló módszereket igyekszünk használni, amelyek közül kiemelt szerepet kap:

- egyszerű megfigyelések, mérések
- kísérletek
- csoportmunka
- modellezés
- szituációs játékok
- projektkészítés
- terepgyakorlatok

4.14.2.9. Résztvevők és erőforrások

4.14.2.9.1. Belső résztvevők

Az intézmény minden dolgozója – beleértve a technikai dolgozókat is- részt vesz a környezeti nevelésben, hiszen feladatuknak tekintik, hogy környezettudatos magatartásukkal példát mutassanak az ifjúságnak. Azon dolgozunk, hogy a munkaközösségek jól együttműködjenek ezen a téren is egymással, és tanácsokkal tapasztalataik átadásával segítsék egymás munkáját. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat.

Az iskola védőnője felméréseivel segíti munkánkat és az osztályközösségek számára előadássorozatot tart a környezet egészségtan és az egészséges életmód témaköreiből.

Az intézményi környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást, amit intézményünk közvetíteni kíván.

4.14.2.9.2. Külső résztvevők

Az intézmény önmagában nem képes minden feladat felvállalására, elvégzésére. Nagyon fontos feladat a kapcsolatteremtés és együttműködés a külső partnerekkel.

Pedagógiai Program

4.14.2.9.2.1. Fenntartó: az intézmény vezetőjének feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az intézményi környezeti nevelési programunkat.

4.14.2.9.2. Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: a tanórai és a tanórán kívüli környezeti nevelési programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok és nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Az adott intézményekkel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja (ALFÖLDVÍZ, KÖVIZIG, KÖFE, Körös-Maros Nemzeti Park).

4.14.2.9.3. Civil szervezetek: szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

4.14.2.9.4. Hivatalos szervek: feladatuk egyike, hogy az intézmény működését egészségügyi és környezetvédelmi szempontból ellenőrizzék. Javasataikra és véleményükre építeni kívánunk az intézményi környezet kialakításában (ANTSZ).

4.14.2.9.5. Iskolai büfé: kínálata nagyban hozzájárul a tanulók egészséges étkezéséhez, ezért időszerűvé vált annak a felmérése, hogy mivel bővíthet a kínálat, hogy az egészséges táplálkozás megvalósítható legyen, összhangban a 36/2014. (XII. 17.) FM rendelettel. Iskolánk figyelemmel kíséri a büfé működését, hogy a dolgozók és a tanulók kulturált, tiszta környezetben étkezhessenek.

4.14.2.3. Saját erőforrások:

Költségvetés: minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működést szolgálják.

4.14.2.4. Külső erőforrások:

Pályázat: a pályázatok megjelenésének figyelése pályázatfigyeléssel megbízott pedagógus feladata. A kollegák tájékoztatást kapnak a pályázati lehetőségekről, és segítséget kapnak a pályázat elkészítéséhez. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szól.

4.14.2.10. Taneszközök

Taneszközeinket a lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük.

További fejlesztési tervek:

- zajmérő eszköz beszerzése
- környezetvizsgáló bórönd fejlesztése
- szemléltető táblák beszerzése
- vegyszerek folyamatos pótlása

4.14.2.11. Kommunikáció

Az intézményi környezetbarát léggör kialakítása közös feladat. A kommunikáció szerves részét képezi a szemléletformálásnak, ezért fontos a széleskörű fejlesztése. Éppen ezért fontos az iskolai kiadványokba és az iskolai rádióba beépíteni a környezet- és természetvédelmet.

4.14.2.12. Minőségbiztosítás

Az intézményi környezeti nevelési munkának mérése, értékelése több szempontból eltér az intézmény életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be.

4.14.2.13. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulást tartjuk fontosnak egy pedagógus esetében, ennek megfelelően tanáraink a lehetőségekhez mérten vesznek részt ebben a témában zajló tanártoábbképzéseken.

4.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

4.15.1 A magatartás értékelésének elvei

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályzása. A közoktatási törvény szerint ezt (az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével) az osztályfőnök végzi.

A magatartásból kapott osztályzat azt mutatja meg a tanulónak és a szülőknek, illetve gondviselőnek, hogy a tanuló mennyiben tesz eleget az iskola pedagógiai elvárásainak, a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseknek.

Példás (5)

- a házirendet betartja
- fegyelmezett
- megbízható, pontos
- a közösség alakítását, fejlődését kezdeményezéseivel, véleményeivel elősegíti
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, együttműködő

Jó (4)

- a házirendet betartja
- általában fegyelmezett, megbízható, pontos
- részt vesz a közösségi életben
- a rábízott feladatokat elvégzi
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, törekszik az együttműködésre
- három óra igazolatlan hiányzásnál nincs több

Változó (3)

- a házirendet csak ismételt, állandó figyelmeztetésre tartja be
- figyelme ingadozó
- munkája pontatlan
- a közösségi munkában vonakodva vesz részt
- társaival közömbös
- a felnőttekkel és társaival csak időszakonként működik együtt
- nyolc óra igazolatlan hiányzásnál nincs több

Rossz (2)

- a házirendet nem tartja be, ismételt figyelmeztetések ellenére sem
- fegyelmezetlen, durván beszél
- közösségi munkát nem végez
- a fejlődést hátráltatja
- a felnőttekkel és társaival szemben tiszteletlen
- tizenkét igazolatlan órát meghaladó hiányzás esetén

4.15.2 A szorgalomjegyek értékelésének elvei

A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességéhez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

Példás (5)

- munkavégzése pontos, megbízható
- minden tantárgyban elvégzi feladatait
- tudása fejlesztését, bővítését igényli
- munkatempója jó

Jó (4)

- az órákon figyel

Pedagógiai Program

- házi feladatait elvégzi
- ösztönzésre rendszeresen dolgozik és ellenőrzi magát
- érdeklődése nagyrészt az iskola tananyagán belül marad

Változó (3)

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen
- nem elég önálló, utasításra kezd munkához
- nem ellenőrzi önmagát

Hanyag (2)

- figyelmetlenül dolgozik
- nem megbízható
- feladatait nem végzi el
- nem törődik kötelességeivel

A tanuló az iskolában vagy az iskola által szervezett foglalkozásokon, rendezvényeken, eseményen tanúsított magatartásáért, cselekedeteiért az iskola, a pedagógus felel. Az iskolának azonban nincs joga a házirendben szabályozni az iskolán kívüli viselkedést, magatartást.

A tanuló, a szülő, az iskola döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – a gyermek tanuló érdekében eljárást indíthat, kivéve a magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelését és minősítését. Eljárás indítható a magatartás, szorgalom és a tanulmányok minősítése ellen is, ha a minősítés nem az iskola által alkalmazott helyi tantervben meghatározottak alapján történt, illetve a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanuló jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

4.15.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

4.15.3.1. A jutalmazás iskolai elvei

Iskolánk dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi,

Pedagógiai Program

- kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, tartósan, vagy kiváló eredménnyel záruló együttes munkát végez.

A kiemelkedő tanulói teljesítmény egyéni dicséretet és jutalmat von maga után. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát és a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben kell részesíteni.

Az írásos dicséretnek formái:

- tanári, szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret.

Az írásos dicséreteket az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményű tanulók igazgatói és általános nevelőtestületi dicséretét a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt oklevéllel is elismeri az iskola.

A dicséretes tanulók az alábbi jutalmakban részesülhetnek:

- Vásárhelyi Pál - emléklakett
- Hosszú Szilárd - emlékérem
- „Jó tanuló jó sportoló” kupa
- Pénzjutalom
- Könyvjutalom
- „Vízműs póló”
- egyéb tárgyi jutalom

4.15.3.2. A fegyelmezés iskolai elvei

Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat enyhébb formában megszegi, igazolatlanul mulaszt, „vízműs” tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít, társait gátolja az ismeretszerzésben, fegyelmező intézkedésben részesítendő. A fegyelmező intézkedéseket az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Tanulókkal szemben fegyelmező intézkedések megtételére az alább felsoroltak jogosultak:

- gyakorlati oktató
- szaktanár
- osztályfőnök (a saját osztályában osztályfőnökként, más osztályban szaktanárként)
- gyakorlati oktatásvezető
- igazgató.

A fegyelmező intézkedés felfüggeszthető, illetve visszavonható abban az esetben, ha az intézkedés elérte célját, tehát a tanuló magatartása vagy tanulmányi előmenetele tartósan javul.

Az eltörlés az intézkedést hozó pedagógus egyetértésével végezhető el.

Szóbeli és írásbeli figyelmeztetés adható:

- a tanóra, gyakorlati munka zavarása esetén
- hiányos felszerelés, gyakorlaton nem megfelelő ruházat esetén
- kihívó magatartás, trágár beszéd vagy viselkedés esetén
- berendezések, eszközök kismértékű rongálása esetén, kártérítési kötelezettség mellett
- az iskola, illetve gyakorlólé hely engedély nélküli elhagyása esetén
- késés esetén

Megjegyzés: A fenti vétségek első alkalommal való elkövetésekor a tanár megítélése alapján elegendő lehet a szóbeli figyelmeztetés, de másodízben történő esetben már írásbeli figyelmeztetést kell adni. További fegyelmező intézkedés a szaktanári intő, amely ismétlődő vagy súlyosabb esetekben adható.

A figyelmeztetést az elektronikus naplóba kell bejegyezni.

Első esetben is írásbeli figyelmeztetést kell adni:

- másokat megsértő, megalázó viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)

- felnőttel, tanárral szembeni megengedhetetlen viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)

Osztályfőnök által adható fegyelmező intézkedések:

- a) osztályfőnöki figyelmeztetés
- b) osztályfőnöki intés

Az előző fejezetben leírtakat meghaladó vétség után, minden esetben osztályfőnöki fegyelmező intézkedést kell hozni a fokozatok megtartásával:

- Az iskola, gyakorlóhely engedély nélküli elhagyása esetén, ha ez második alkalommal történik.
- Tanóráról történő igazolatlan késés esetén a házirendben foglaltak szerint
- Igazolatlan hiányzás esetén a házirendben foglaltak szerint
- Szándékos rongálás esetén (kártérítési kötelezettség mellett) kb. 2000 Ft-ig.

Igazgató által adható fegyelmező intézkedések:

- a) igazgatói figyelmeztetés
- b) igazgatói intés
- c) igazgatói megrovás

Fenti büntetéseket az igazgató az osztályfőnöki intésnél megfogalmazott eseteket meghaladó vétségek esetén alkalmazza, a fokozatosságot betartva.

Az igazgató hatáskörébe tartoznak a házirendben és a SZMSZ-ben meghatározott esetek, valamint az iskola hírnevét súlyosan romboló, az iskolának nagy kárt okozó vétségek.

Megjegyzés: Az igazgató ezt a fegyelmező intézkedési jogkörét indokolt esetben átadhatja helyetteseinek.

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi - fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal - fegyelmi büntetésben részesítendő. Iskolánkban a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a nevelőtestület megbízásából a Fegyelmi Bizottság jogosult. A fegyelmi bizottság tagjai: a fegyelmi bizottság elnöke, az igazgatóhelyettes, a tanuló osztályfőnöke. Meghívott tagként jelen lehet a szülők és a

diákönkormányzat képviselője. A közoktatási törvény alapján a fegyelmi büntetések a következők:

- a) megrovás
- b) szigorú megrovás,
- c) kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába,
- e) eltiltás a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

4.15.3.2.1. Fegyelmi büntetések dohányzásért, engedély nélküli iskolaelhagyásért.

1. alkalom után alapesetben megrovás büntetést kell kiszabni
2. alkalom után alapesetben szigorú megrovás büntetést kell kiszabni
3. alkalom után olyan fegyelmi büntetés kerül kiszabásra, melynek következtében az iskola kezdeményezi a tanulói jogviszony megszüntetését.

Jelen tárgykörbe utalt esetekben a fegyelmi büntetés kiszabásánál a Fegyelmi Bizottság köteles mérlegelni a vétkes javára írható és terhére róható egyéb cselekedeteit is.

Az iskola a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53. § 2-3. bekezdésének értelmében biztosítja a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közös kezdeményezésére, hogy az iskolában az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közösen működtesse a fegyelmi eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárást, melynek részletes szabályai az iskolai SZMSZ-ben találhatóak.

4.15.3.2.2. A gyermek, a tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok:

4.15.3.2.2.1. A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

- a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére - a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,

Pedagógiai Program

- a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

4.15.3.2.2.2. Ha a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Ebben az esetben:

- Az iskola köteles a szülőt és a tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - amennyiben a kollégium nem az iskolával közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri.
- Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.
- Ha az iskola értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.
- Ha tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az iskola igazgatója - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban tanköteles tanuló esetén a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot értesíti. Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola és - szükség esetén - a kollégium bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.
- A tizenegyedik igazolatlan óra esetén fegyelmi eljárást indít az iskola.

Pedagógiai Program

- Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a harminc órát, az iskola a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot, továbbá ismételten tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot, amely közreműködik a tanuló szülőjének az értesítésében.
- Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri az ötven órát, az iskola igazgatója haladéktalanul értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt és a kormányhivatalt.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § c) pontja szerinti szabálysértési tényállás megvalósulásához szükséges mulasztás mértéke tanköteles tanuló esetén harminc óra.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban (9-12. évfolyamon) a kétszázötven tanítási órát,

b) az Nkt. 5. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában (9-14. évfolyamon) az elméleti tanítási órák húsz százalékát,

c) a közoktatási törvény 29. § (1) bekezdésében meghatározott, a kilencedik évfolyamtól kezdődően a NAT-ban meghatározott szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően - az Országos Képzési Jegyzék szerinti - elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,

d) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A gyakorlati képzésről való hiányzás következményeit a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

4.15.3.2.2.3. Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell. A késések idejét össze kell adni. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról. Az igazolatlan késések fegyelmező intézkedést, vagy súlyos esetben fegyelmi büntetést vonnak maguk után.

3 igazolatlan késés után osztályfőnöki figyelmeztetés

5 igazolatlan késés után osztályfőnöki intés

10 igazolatlan késés után igazgatói intés

4.15.3.2.2.4. Egyéb esetek:

- OKTV-n és OSZTV-n versenyző tanulók a verseny napján mentesülnek a tanítási órákon való részvétel alól.

- Sportversenyekkel és egyéb esetekkel kapcsolatban - a szaktanár javaslatának meghallgatása után - az igazgató dönt.

- Főiskolák, egyetemek által szervezett nyílt napokon való részvétel miatt a végzős évfolyamra járó tanuló egy tanévben két tanítási napot vehet igénybe.

- A jogosítvány megszerzéséhez szükséges vizsga napján a hiányzást az osztályfőnök igazolja.

- Külső szervek csak indokolt esetben kérhetik el tanulóinkat az iskola vezetőjétől. Az engedély megadása egyben az órákról való távolmaradás igazolását is jelenti.

- A nyelvvizsgák, versenyek, nyílt napok és külső szervezetek általi kikérések esetén, az osztályfőnök az elektronikus osztálynaplóban rögzíti a hiányzás okát, és minden esetben figyelembe veszi a havi összesítésnél. A közösségi és iskolai érdekek miatt történő hiányzást nem kell igazolni, de az osztályfőnöknek tudni kell róla.

- Az engedélyezett távollét alatti tanulmányi elmaradást a tanulónak pótolnia kell.

Pedagógiai Program

- Amennyiben a tanuló mulasztását megfelelő időben és módon nem igazolja, úgy mulasztása igazolatlanak minősül. Az igazolatlan órák következményei:

Igazolatlan óraszám	Magatartás (félévente)	Büntetés (aktuálisan)
0	példás	-
1 – 3	jó	osztályfőnöki figyelmeztetés
4 – 5	változó	osztályfőnöki intés
6 – 10	rossz	igazgatói megrovás
11-16	rossz	fegyelmi eljárás alapján
17-24	rossz	fegyelmi eljárás alapján
25-29	rossz	fegyelmi eljárás alapján
30-	rossz	kizárás (ha nem tanköteles)

A BÉKÉSCSABAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM VÁSÁRHELYI PÁL SZAKGIMNÁZIUMA ÉS KOLLÉGIUMA SZAKMAI PROGRAMJA

TARTALOMJEGYZÉK:

Az iskola szakképzési rendszere.

A képzésben szerorzhető végzettségek.

A képzés belső szakaszai.

A tanulók értékelésére és továbbhaladási lehetőségére vonatkozó előírások.

A szakmai érettségi vizsgák részletes követelményei.

Magasépítő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

54 582 03 0000 00 00 (MK 13462/2007. jóváírási sz. kihirdetett) képzési forma dokumentumai – (Kifutó képzési forma, az utolsó évfolyam a 2015/2016 –os tanév végén tett technikus vizsgát.)

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **1. sz. melléklet.**

Magasépítő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

54 582 03 1000 00 00 (17723-29/2011. jóváírási sz. kihirdetett) képzési forma dokumentumai – (A 2012/2013-as tanévtől került bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az első és egyben utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.)

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **2. sz. melléklet.**

Közlekedésépítő technikus (Útépítő és fenntartó technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 582 02 0010 54 02(GKM/10842/2008. jóváírási sz. kihirdetett) képzési

forma dokumentumai –(Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehettek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.)

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **3. sz. melléklet.**

Bányaiipari technikus (Geológiai technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 544 01 0010 54 01 (13462-5/2007. jóváírási sz. kihirdetett) képzési forma dokumentumai- (Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehettek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.)

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **4. sz. melléklet.**

Földmérő, térképész és térinformatikai technikus (Földmérő és térinformatikai technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 581 01 0010 54 01 (FVM-4149/2008. jóváírási sz. kihirdetett) képzési forma dokumentumai- (Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehettek részt. Az utoljára

2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.
A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **5. sz. melléklet.**

Vízügyi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

54 853 01 0000 00 00 (28/401/2009. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehettek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **6. sz. melléklet.**

Magasépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **7. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **8. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **9. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **10. sz. melléklet.**

Mélyépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 04 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **11. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **12. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **13. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **14. sz. melléklet.**

Útépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 05 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **15. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **16. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **17. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **18. sz. melléklet.**

Vasútépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 06 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **19. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **20. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. –**21. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Hídépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 02 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **22. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **23. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **24. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Fluidumkitermelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 544 02 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **25. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **26. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **27. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **28. sz. melléklet.**

Bányaipari technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 544 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **28. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **29. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **30. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 581 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **31. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **32. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **33. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **34. sz. melléklet.**

Vízügyi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 853 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **35. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **36. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **37. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **38. sz. melléklet.**

Környezetvédelmi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 850 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **39. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **40. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **41. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Vízépítő technikus (5+1 éves, moduláris képzés, a mélyépítő technikus képzés ráépülése)

-55 582 03 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai

érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén mélyépítő technikus vizsgát, majd +1 évet ráépülve a 2018/2019-es tanév végén mélyépítő technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **42. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **43. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **44. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Magasépítő technikus (4+1 éves, szakgimnáziumi ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **45. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **46. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **47. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **48. sz. melléklet.**

Mélyépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **49. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **50. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **51. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **52. sz. melléklet.**

Útépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **53. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **54. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **55. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **56. sz. melléklet.**

Vasútépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **54. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **55. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **56. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **57. sz. melléklet.**

Hídépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **58. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **59. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **60. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Fluidumkitermelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **61. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **62. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **63. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **64. sz. melléklet.**

Bányaművelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **65. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **66. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **67. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **68. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **69. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **70. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **71. sz. melléklet.**

Víziközmű technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **72. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **73. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **74. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **75. sz. melléklet.**

Vízgazdálkodó technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **76. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **77. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **78. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Környezetvédelmi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés helyi tanterve. A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak besorolása, az egyes tantárgyakba (átnézeti táblázat). – **79. sz. melléklet.**

A képzés kerettanterve. – **80. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **81. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **82. sz. melléklet.**

Vízépítő technikus (5+1 éves, moduláris képzés, a mélyépítő technikus képzés ráépülése)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzés kerettanterve. – **83. sz. melléklet.**

A képzés központi programja. – **84. sz. melléklet.**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei. – **85. sz. melléklet.**

Megjegyzés: A tantárgyak felosztása és a modulokhoz rendelt tananyagtartalmak tantárgyba sorolása, a képzés indítása esetén kerül kidolgozásra.

Az iskola szakképzési rendszere:

Az iskolában ágazati rendszerű moduláris rendszerű szakképzés folyik, jelenleg szakgimnáziumi ágazati, illetve felmenő rendszerben „régiközépiskolai” ágazati képzésben folyik az egyes szakmák elsajátítása. A 2013/2014 tanévtől kezdődően a 9. évfolyamon ágazati képzésben indulhattak a következő szakjaink: építőipar ágazaton - magasépítő, (mélyépítő technikus), közlekedésépítő ágazaton - útépipítő és fenntartó, (hídépítő és fenntartó, vasútépipítő és fenntartó) technikus, bányászat ágazaton – (bányaipari), fluidumkitermelő technikus, földmérés ágazaton - földmérő, földügyi és térinformatikai technikus, környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazaton - vízügyi, illetve (környezetvédelmi) technikus képzés. A 2016/2017 tanévtől az OKJ változásait követve szakgimnáziumi ágazati képzések indultak. A meglévő ágazati képzésekhez képest változás a következőkben történt: megszűnt a közlekedésépítő ágazat, illetve a környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazat, mely helyett külön vízügyi és külön környezetvédelem ágazat lett. E szerint a következő képzési struktúra alakult ki: építőipar ágazaton - magasépítő, (mélyépítő technikus), útépipítő és fenntartó, (hídépítő és fenntartó, vasútépipítő és fenntartó) technikus, bányászat ágazaton – (bányaipari), fluidumkitermelő technikus, földmérés ágazaton - földmérő, földügyi és térinformatikai technikus, vízügyi ágazaton - víziközmű, illetve (vízgazdálkodó) technikus, környezetvédelem ágazaton – környezetvédelmi technikus képzés.

A nappali tagozatú ágazati képzés 4+1 moduláris képzési rendszerben történik.

Más iskolában végzett, érettségizett tanulók a hagyományos 4+2 éves rendszerben tanulhatnak iskolánkban, tehát számukra 2 éves a technikus képzés. Ez a képzési forma jelenleg még nem folyik iskolánkban, de az igényeknek megfelelően bármelyik tanévtől beindítható.

A képzések kidolgozott tananyagát és óratervét lásd. a későbbi pontokban.

Felmenő rendszerben a nappali rendszerű közlekedésépítő (hidépítő és fenntartó, vasútépítő és fenntartó), környezetvédelmi technikus, bányaiipari technikus, illetve mélyépítő technikus képzés jelenleg nem folyik az iskolában, de az iskola képzési rendszere ezeket a szakokat is tartalmazza, ezeket érettségi után választhatják tanulóink. Igény esetén ezeket a szakokat is elindítja az iskola, felmenő rendszerben. Ezen képzések tananyagtartalma is mellékelve van a tananyagtartalom címszónál. A részletes óratervek a szakok elindítása esetén kerülnek kidolgozásra.

Magasépítő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

54 582 03 0000 00 00 (MK 13462/2007. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. Kifutó képzési forma, az utolsó évfolyam a 2015/2016 –as tanév végén tett technikus vizsgát.

54 582 03 1000 00 00 (17723-29/2011. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. A 2012/2013-as tanévtől került bevezetésre, a 9.. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az első osztály a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

Közlekedésépítő technikus (Útépítő és fenntartó technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 582 02 0010 54 02 (GKM/10842/2008. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

Bányaiipari technikus (Geológiai technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 544 01 0010 54 01 (MK 13462/2007. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

Földmérő, térképész és térinformatikai technikus (Földmérő és térinformatikai technikus) (4+1 éves, moduláris képzés)

54 581 01 0010 54 01 (FVM-4149/2008. jóváírási sz. kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

Vízügyi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

54 853 01 0000 00 00 (28/401/2009. sz. közleményben kihirdetett)

Ebben a képzésben csak az iskolában érettségiző, előrehozott szakképzésben résztvevő tanulók vehetnek részt. Az utoljára 2012/2013-as tanévtől indult a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben, így az utolsó évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tett technikus vizsgát.

Magasépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Mélyépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 04 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Útépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 05 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Vasútépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 06 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Hídépítő és fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 02 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Fluidumkitermelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 544 02 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Bányaipari technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 544 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 581 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Vízügyi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 853 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Környezetvédelmi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 850 01 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz technikus vizsgát.

Vízépítő technikus (5+1 éves, moduláris képzés, a mélyépítő technikus képzés ráépülése)

-55 582 03 (150/2012.(VII.6.) sz. Kormányrendeletben kihirdetett)

A 2013/2014-as tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2016/2017 –es tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2017/2018-as tanév végén tesz mélyépítő technikus vizsgát, majd +1 évet ráépülve a 2018/2019-es tanév végén vízépítő technikus vizsgát.

Magasépítő technikus (4+1 éves, szakgimnáziumi ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Mélyépítő technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Útépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Vasútépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Hídépítő és -fenntartó technikus (4+1 éves, ágazati moduláris képzés)

54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Fluidumkitermelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Bányaművelő technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Víziközmű technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Vízgyártó technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Környezetvédelmi technikus (4+1 éves, moduláris képzés)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

Vízépítő technikus (5+1 éves, moduláris képzés, a mélyépítő technikus képzés ráépülése)

-54 582 03 (25/2016.(II.25.) sz. Kormányrendelet, illetve a 30/2016(VIII.31.) Kormányrendelet alapján)

A 2016/2017-es tanévtől kerül bevezetésre, a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az első évfolyam a 2019/2020 –as tanév végén tesz szakmai érettségi vizsgát, majd a 2020/2021-es tanév végén technikus vizsgát.

A képzésben szerezhető végzettségek.

**Érettségi
Technikus**

OKJ szám:	Szakképesítés megnevezése:
54 582 03 0000 00 00	Magasépítő technikus
54 582 03 1000 00 00	Magasépítő technikus
54 582 02 0010 54 02	Közlekedésépítő technikus
	<u>Útépítő és fenntartó technikus</u>
	Vasútépítő és fenntartó technikus
	Hídépítő és fenntartó technikus
54 544 01 0010 54 01	Bányaipari technikus
	<u>Geológiai technikus</u>
54 581 01 0010 54 01	Földmérő és térinformatikai technikus
	Földmérő és térinformatikai technikus
54 853 01 0000 00 00	Vízügyi technikus
	Környezetvédelmi technikus

**Szakmai érettségi
Technikus (ágazati szakképzés)**

OKJ szám:	Szakképesítés megnevezése:
54 582 03	Magasépítő technikus
54 582 04	Mélyépítő technikus
54 582 05	Útépítő és fenntartó technikus
54 582 06	Vasútépítő és fenntartó technikus
54 582 02	Hídépítő és fenntartó technikus
54 544 01	Bányaipari technikus
54 544 02	Fluidumkitermelő technikus
54 581 01	Földmérő, földügyi és térinformatikai
technikus	
54 853 01	Vízügyi technikus
54 850 01	Környezetvédelmi technikus
55 582 03	Vízépítő technikus

Technikus (szakgimnáziumi ágazati szakképzés)

OKJ szám:	Szakképesítés megnevezése:
54 582 03	Magasépítő technikus
54 582 04	Mélyépítő technikus
54 582 05	Útépítő és fenntartó technikus
54 582 06	Vasútépítő és fenntartó technikus
54 582 02	Hídépítő és fenntartó technikus
54 544 01	Bányaművelő technikus
54 544 02	Fluidumkitermelő technikus
54 581 01	Földmérő, földügyi és térinformatikai
technikus	

54 853 04	Víziközmű technikus
54 853 02	Vízgazdálkodó technikus
54 850 01	Környezetvédelmi technikus
55 853 01	Vízépítő technikus

A képzés belső szakaszai.

Iskolarendszerű képzés (9. évfolyamtól kezdődő képzéseknél, felmenő rendszerben. Az utolsó 9. évfolyam a 2012/2013-as tanévben indult.) – a 2016/2017-es tanévben végzett az utolsó szakképző évfolyam

9.-12. Évfolyamon általános képzés + szakmacsoportos alapozó oktatás építészet, közlekedés, gépészet, mezőgazdaság, környezetvédelem-vízgazdálkodás szakmacsoportban + előrehozott szakképzés (központi programok alapján)

14. Évfolyamon OKJ szerinti szakmai képzés a központi programok alapján

Iskolarendszerű ágazati képzés (9. évfolyamtól kezdődő képzéseknél, felmenő rendszerben. Az első 9. évfolyam a 2013/2014-es tanévben indult.)

9.-12. Évfolyamon általános képzés + ágazati szakképzés (központi kerettantervek alapján)

14. Évfolyamon OKJ szerinti szakmai képzés (központi kerettantervek alapján)

Iskolarendszerű szakgimnáziumi ágazati képzés (9. évfolyamtól kezdődő képzéseknél, felmenő rendszerben. Az első 9. évfolyam a 2016/2017-es tanévben indult.)

9.-12. Évfolyamon általános képzés + ágazati szakképzés (központi kerettantervek alapján)

14. Évfolyamon OKJ szerinti szakmai képzés (központi kerettantervek alapján)

d.) Iskolarendszerű képzés (érettségi után kezdődő képzéseknél, máshol érettségizett tanulóknak)

13. Évfolyamon OKJ szerinti szakmai képzés a központi programok alapján

14. Évfolyamon OKJ szerinti szakmai képzés a központi programok alapján

e.) **Iskolarendszerű felnőttoktatás**

A tanulók értékelésére és továbbhaladási lehetőségére vonatkozó előírások:

A pedagógiai program általános részében leírtak érvényesek a szakmai tantárgyak esetében is, az itt leírt előírások, csak a szakmai tantárgyakra vonatkozó kiegészítések.

Értékelésre vonatkozó kiegészítések:

A tanév folyamán a tanár a tanuló írásbeli, rajzi és szóbeli teljesítményeit rendszeresen érdemjegyekkel minősíti.

A szakgimnáziumi (9-12. évfolyamon) szakmai tantárgyak ismereteinek tanítása különböző óraszámokban, több tanár közreműködésével folyik, de a tanulók egy osztályzatot kapnak a következők szerint: A kerettanterv szerint tanuló évfolyamoknál a fenti minősítés a résztantárgyak minősítésének átlagából adódik, a matematika kerekítési szabálya szerint. A különböző iskolai dokumentumokban (ellenőrző, törzslap, bizonyítvány) fel kell tüntetni az előkészítő, alapozó ismeretek résztantárgyait, azok szakmai programban meghatározott évi óraszámait és osztályzatait. Amennyiben a tanuló valamelyik résztantárgyból elégtelen minősítést kap a szakmai alapozó tantárgy osztályzata félévkor és évvégén is elégtelen. Az év végi elégtelen osztályzat javítása a sikertelen résztantárgyból (résztantárgyakból) történő sikeres javítóvizsga letételével érhető el. Ebben az esetben a javítóvizsgán a résztantárgyból kapott érdemjegy és a többi résztantárgy év végi jegyeinek átlagából kell a fentiek alapján számolni az összevont jegyet.

Azokból a tantárgyakból, melyekből kötelezően beadandó rajzfeladat van, ha a tanuló határidőre nem adja le a rajzot, akkor minden olyan tanítási napon, amelyen az adott órák előfordulnak, elégtelen osztályzatot kap, amíg a feladatát nem pótolja. Ha a leadott feladatára elégtelen érdemjegyet kap a tanuló, akkor a rajzot a tanár által megszabott határidőre pótolnia kell és az új beadásnál az előzőekben ismertetett, beadással kapcsolatos szabályokat kell alkalmazni. A beadás végső határideje a tanév utolsó szorgalmi napját megelőző két hét. Ha a tanuló a hiányzó rajzfeladatot nem pótolja az előzőekben megadott határidőig, akkor a tárgyból elégtelen minősítést kell adni számára. A javítóvizsgára a hiányzó rajzfeladatot pótolnia kell, ellenkező esetben a javítóvizsga osztályzata is elégtelen.

Az egyes tantárgyak, illetve a tantárgy részei alól felmentést kérhetnek azok az ágazaton belüli modulzáró vizsgával, vagy bizonyítvánnyal rendelkező tanulók. A döntést a szakmai munkaközösség véleménye alapján az igazgató hozza meg.

Továbbhaladásra vonatkozó kiegészítések:

Alapvető feltétel, hogy a tanuló teljesítse minden tárgyból a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket és a Nkt.-ben hatályos jogszabályban rögzített mulasztási határokon belül maradjon.

A nem tanköteles tanuló jogviszonyát az iskola egyoldalúan felmondja, ha már másodízben nem teljesítette a továbbhaladás feltételeit az adott évfolyamon.

Az tanuló kezdheti meg a következő évfolyamot, aki az összefüggő termelési gyakorlat teljesítését igazolja.

Szakmai érettségi vizsga részletes követelményei.

BÁNYÁSZAT ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

**RÉSZLETES ÉRETTSÉGI
VIZSGAKÖVETELMÉNYEK**

A bányászat ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a VII. Bányászat ágazat alábbi szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

54 544 01 Bányaiipari technikus,
54 544 02 Fluidumkitermelő technikus.

KOMPETENCIÁK

Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkésztség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
--------------	---------------------------------------

1.1. A szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazása. A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	A bányászati területhez kapcsolódó műszaki kommunikáció tartalma logikusan felépített szakmai kifejezések helyes alkalmazásával.
1.3. Kommunikáció szakmai nyelven	A vizsgabizottság által feltett kérdések megértése, pontos, lényegre törő válaszadás.

2. Számolási és matematikai, fizikai alpműveletek alkalmazása

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Számolási alapok	Legyen képes alapvető számolási feladatokat elvégezni.
Matematikai összefüggések alkalmazása	Tudjon felismerni fontosabb matematikai összefüggéseket, egyenleteket probléma nélkül rendezni.
Fizikai összefüggések alkalmazása	Tudjon felismerni fontosabb fizikai összefüggéseket.

3. Képi jellegű műszaki rajzok kivitelezése, olvasása

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Műszaki rajzok kivitelezése	Legyen képes rajzeszközökkel önálló, tiszta munkát végezni.
Műszaki rajzok olvasása	A tanuló képes műszaki jelöléseket felismerni, megkülönböztetni, rajzokon elhelyezni.

4. Ismeretek helyén való alkalmazása

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Ismeretek alkalmazása	Össze tudja kötni az elméletben elsajátított ismereteit a gyakorlati alkalmazásokkal. Átlátja adott helyzetben a témához kapcsolódó összefüggéseket.
Információ források kezelése	A kapott információkat rendszerezi, térben és időben az adott feladatokhoz alkalmazni tudja.

B) TÉMAKÖRÖK

Geológia

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Földtani erők	
1.1.1. Geológia alapjai	A geológia fogalma, felosztása, témakörei. A világmindenség és a Föld keletkezése. A Föld felépítése, az egyes övek jellemző fizikai tulajdonságai. Lemez tektonikai alapismeretek.
Földtörténet	
1.2.1. Földtörténet alapjai	A Föld keletkezése után anyagainak sűrűségüknek megfelelő rendeződése. A Föld éghajlatának alakulása. A Föld felszínének alakulása. Őskontinensek kialakulása.
Általános földtan	
1.3.1. Rétegtani alapok	A földi szférák; különös tekintettel a Föld külső szféráira. Az időrétegtani osztályozás alapelvei, egységei. A földi szférák; különös tekintettel a Föld belső szféráira, azok megismerhetőségére. Az életrétegtani osztályozás alapelvei, egységei. A magnetosztratigráfia alapelvei, jelentősége.
1.3.2. Rétegtan alapelvei	Kőzetképződés folyamatai. Az üledékképződés folyamatai és környezetei. A törmelékes üledékes kőzetek képződése. A magmás kőzetképződési folyamat jellemzői. A magmás folyamatok elterjedése, jellemzése. A metamorf kőzetek kialakulása, rendszerezése. A töréses és a gyűrt formák.
Regionális földtan	
1.4.1. Magyarország földtana	Az Alpok szerkezete. A Kárpátok szerkezete. Magyarország harmad- és negyedidőszaki képződményei. Magyarország nagyszerkezeti beosztása.

2. Szakrajz

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1.Síkmértan	
2.1.1. Síkmértan alapjai	Rajzi szabványok, vonalak, vonalvastagságok, feliratmezők, méretmegadás, méretarányok. Síkmértani szerkesztések. Vetületi

	ábrázolás. Axonometrikus ábrázolás. Metszeti ábrázolás.
2.2. Gépelemek ábrázolás	
2.2.1. Műszaki ábrázolás alapjai	Szabványosítás. Jelképek a rajzban. A műszaki rajzok alaki követelményei. A műszaki rajzok vonalai. Gépelemek rajzolásának szabályai. A műszaki rajzok feliratai, méretarányok megadása. Az összeállítási, a részlet- és az alkatrészrajzok, vázlatok készítése. Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok készítése.
2.2.2. Tárgyábrázolások	Részvetületek és résznézetek alkalmazása. Szimmetrikus tárgyak ábrázolása. Törésvonallal megszakított ábrázolás. Gépelemek ismétlődő alakzatainak egyszerűsített ábrázolása.
2.2.3. Tűrések és illesztések	A méret-, alak- és helyzettűrési szabványok, illesztési viszony megadása, a felületi érdesség jelölése. Felületi minőségek megadása.
2.3. Mérőszámok ábrázolás	
2.3.1. Méretmegadás	A méretmegadás általános előírásai. Méretmegadás műszaki rajzokon. Különleges méretmegadások és egyszerűsítések.
2.3.2. A mérethálózat felépítése	Láncszerű méretmegadás. Bázistól induló méretezés. Méretezés koordinátákkal. Kombinált méretmegadás.
2.4. Térképek	
2.4.1. Bányatérképek	Térképek célja, rendeltetése, készítése. Bányatérképek fajtái, jelei, koordináta hálózata.

3. Gépelemek, géptan

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Általános géptan	
3.1.1. Statika	Statikai alapfogalmak. A statika alapismereteinek, alap törvényeinek alkalmazása. Eredő, egyensúly meghatározása. Síkidomok súlypontjának meghatározása, stabilitás meghatározása. Síkbeli szerkezetek, kéttámaszú tartók.
3.1.2. Szilárdságtan	Húzó és nyomó, nyíró, hajlító és csavaró igénybevétel. Összetett igénybevételek. Belső túlnyomással csővezetékek, tartályok vizsgálata.

3.2. Gépészeti alapfogalmak	
3.2.1. Kötőgépelemek	Kötőgépelemek, kötések csoportosítása. Oldható és nem oldható kötések. Szegecsek típusai, kiválasztásuk, alkalmazásuk. Menetek típusai. Kötőcsavarok típusai, kiválasztásuk, alkalmazásuk. Csavarbiztosítások típusai, kiválasztásuk, alkalmazásuk. Csapszegek típusai, kiválasztásuk, alkalmazásuk. Ékek típusai, kiválasztásuk, alkalmazásuk.
3.2.2. Gépészeti kötések	Bordás kötések kialakításai, alkalmazásuk. Zsugorkötések kialakításai, alkalmazásuk. Ragasztott kötések kialakításai, ragasztó anyagok kiválasztása, alkalmazási területek. Forrasztott kötések kialakításai, forrasztóanyagok osztályozása és kiválasztása, alkalmazási területek. Hegesztés fogalma, hegesztési eljárások fajtái, kötések kialakítása, varrat típusok, hegesztett kötések rajzi jelölése, alkalmazási területek.
3.2.3. Gépek szerkezeti elemei	Tengelyek és csapágyazásuk kialakítása. Tengelycsapok fajtái és alkalmazásuk. Tengelykapcsolók típusai, alkalmazási megoldásai. Rögzítő gyűrűk típusai. Sikló- és gördülőcsapágyak. Fékek típusai és alkalmazásuk.
3.2.4. Gépészeti hajtások	Lapos szíjak, lapos szíjhajtások. Ékszíj. Lánc hajtás. Fogaskerekek jellemző méretei, jelölésük, fogaskerekek fajtái, fogaskerék hajtás.
3.2.5. Csövek, csőszerelvények	Csövek anyagai, méretei, csőszerelvények fajtái.
3.3. Műszaki dokumentációk	
3.3.1. Technológiai dokumentációk	Technológiai dokumentációk fogalma, tartalma. Gépészeti technológiai dokumentációk, mint információhordozók, azok formai és tartalmi követelményei. Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások.
3.4. Gépészeti alpmérések	
3.4.1. Mérések alapjai	Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata. Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése. Mértékegységek.
3.4.2. Műszaki mérés eszközei	Hosszmérések mérése és ellenőrzése. Szögek mérése és ellenőrzése. Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése.

Pedagógiai Program

3.4.3. Mérési jellemzők	Mérési pontosság, mérési hibák. Műszerhibák. Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma.
3.5. Anyagismeret	
3.5.1. Alapanyagok és segédanyagok	Alapanyagok és segédanyagok csoportosítása és tulajdonságaik.
3.5.2. Hőkezelés	Hőkezelések, feladatuk, csoportosításuk. Hőkezelő eljárások.
3.6. Anyagvizsgálat	
3.6.1. Roncsolás-mentes anyagvizsgálatok	Folyadékbehatolásos repedésvizsgálat. Mágnesezhető poros repedésvizsgálat. Ultrahangos repedésvizsgálat. Radiográfiai vizsgálat.
3.6.2. Roncsolásos anyagvizsgálatok	Szakítóvizsgálat. Ütővizsgálat. Keménységmérés
3.7. Gépészeti alapismeretek I.	
3.7.1. Mérő- és ellenőrző eszközök.	Mérő- és ellenőrző eszközök fogalma, fajtái.
3.8. Gépészeti alapismeretek II.	
3.8.1. Felületvédelem	Különböző fémfelületek előkészítése. Kémiai és elektrokémiai korrózió. Korróziók fajtái. Aktív és passzív korrózióvédelem.

4. Gazdaságtani és vállalkozási alapok

Témakörök	Követelmények
4.1. Alapismeretek	
4.1.1. Gazdaságtani alapismeretek	Törvények, jogszabályok, rendeletek hierarchikus rendszere, érvényességük.
4.1.2. Vállalkozási alapismeretek	Vállalkozás alapítása. Vállalkozás tevékenységi körének, helyszínének meghatározása. Vállalkozási formák közötti választás. A vállalkozás indításához szükséges dokumentum-igénylés és készítés. A vállalkozás megszüntetése.
4.1.3. Munkaviszony	A munkaviszony létesítésével, megszűnésével kapcsolatos alapfogalmak. Próbaidővel és szabadsággal kapcsolatos fogalmak definiálása a Munka Törvénykönyve alapján. A munkáltató és a munkavállaló jogainak felsorolása.
4.2. Vállalkozás működtetése	
4.2.1. Marketing ismeretek	Ár, árképzési elvek, termékkialakítás, értékesítés, reklámozás.

4.2.2. Pénzforgalom	Bankszámlákkal kapcsolatos törvényi előírások megfogalmazása és a bankszámla nyitásával kapcsolatos bizonylatok kitöltése. Általános forgalmi adó számítása. Hitelezési módok felsorolása. Egy adott vállalkozás hitelfelvételi lehetőségei. A hitelek után fizetett kamatok mértékének kiszámítása. Költség és kiadás kategória megkülönböztetése.
---------------------	---

Munkahelyi egészség és biztonság

Témakörök	Követelmények
5.1. Munkahelyi egészség és biztonság	
5.1.1. Munkavédelmi alapok	A munkavédelem fogalomrendszere. Munkahelyek kialakításának általános szabályai. A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége. Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken. A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek.

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
240 perc	20 perc
100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, ceruza, körző, 2 db vonalzó, radír	NINCS
A vizgabizottságot működtető intézmény biztosítja	műszaki táblázatok a feladatsorba építve	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

Pedagógiai Program

	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
240 perc	20 perc
Feladatlap	Három feladatból álló tétel kifejtése
100 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán az alábbi témakörökről történik átfogó számadás:

geológia,
gépelemek, géptan,
gazdaságtani és vállalkozási alapok,
munkahelyi egészség és biztonság,
szakrajz.

Témakörök		Súlyozás
Geológia	Földtani erők, földtörténet.	25%
Gépelemek, géptan	Általános géptan, gépészeti alapfogalmak, gépészeti alapmérések, anyagismeret, anyagvizsgálat.	35%
Gazdaságtani és vállalkozási alapok	Alapismeretek, vállalkozás működtetése.	10%
Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság.	15%
Szakrajz	Vetületi ábrázolás, axonometrikus ábrázolás, metszeti ábrázolás, méretmegadás műszaki rajzokon.	15%

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli feladatok szöveges feladatokból, tesztfeladatokból, igaz-hamis állításos feladatokból, rajzokból és rajzkiegészítésekből, valamint számítási példákban állnak.

A szöveges feladatok jellemzően az alábbi típusok lehetnek: ismertetés, felsorolás, rövid kifejtés, fogalom meghatározás, folyamatleírás a megadott szempontok szerint.

Az igaz-hamis állításos feladatok esetében a vizsgázónak meg kell jelölni, hogy az adott állítás igaz, vagy hamis. A helyesen megítélt állítások után jár pont.

A rajzfeladatok gépelemek ábrázolásaiából állnak.

A rajz-kiegészítési feladatokat a műszaki rajz szabályainak megfelelően kell pótolni.

A számításos feladatok a megjelölt témakörök számpéldáin alapulnak.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik.

Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza.

A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsga a részletes követelményekben meghatározott mélységben a geológia; gépelemek, géptan; munkahelyi egészség és biztonsági ismeretek elméleti alapjainak bemutatását igényli a vizsgázóktól.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A tételek komplexitását a három témakörre vonatkozó „A”; „B”; „C” feladatok biztosítják.

Témakörök	
„A” feladat: Geológia	Általános földtan; Regionális földtan
„B” feladat: Gépelemek, géptan	Gépészeti alapfogalmak; Műszaki dokumentációk; Anyagismeret; Anyagvizsgálat;Gépészeti alapismeretek I.;Gépészeti alapismeretek II.
„C” feladat: Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsgán a fogalmak szabatos definiálását, a megszerzett ismeretek felhasználásával az összefüggések magyarázatát, alkalmazását is értékelik.

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható összesen 50 pont felosztásával kialakított részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	„A” feladat	„B” feladat	„C” feladat	Összesen
Feladat megértése, a lényeg kiemelése	1 pont	1 pont	1 pont	3 pont
Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	4 pont	4 pont	4 pont	12 pont

Pedagógiai Program

Tények, jelenségek, folyamatok ismerete és alkalmazása, magyarázása	5 pont	5 pont	5 pont	15 pont
Összefüggések értelmezése	10 pont			10 pont
Megfelelően felépített, világos, szabatos előadásmód	5 pont			5 pont
Szaknyelv alkalmazása	5 pont			5 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:				50 pont

ÉPÍTŐIPAR ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az építőipar ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XVI. Építőipar ágazat alábbi szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 582 03 Magasépítő technikus,
- 54 582 04 Mélyépítő technikus.

A) KOMPETENCIÁK

Felelősségtudat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. Felelősségtudat	Legyen képes a szakmai tevékenysége során felelősségtudatos magatartás megvalósítására.
1.2. Szabálykövetés	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző szabályok előírások szabálykövető betartására.
1.3. Döntésképesség	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző – képzettségi, feladat ellátási, felelősségi szintjének megfelelő – döntések meghozatalára.

2. Visszacsatolási készség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. Visszacsatolási készség	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző az építési folyamatban felmerülő események visszacsatolására, a folyamatok összefüggéseinek felismerésére és ezek alapján az esetleg szükséges korrekciók megtételére.
2.2. Irányíthatóság	Megbízhatóan hajtsa végre a munkahelyi vezetőjének a munkavégzéssel kapcsolatos utasításait.
2.3. Irányítási készség	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző – képzettségi, feladat ellátási, felelősségi szintjének megfelelően – hozzá beosztott emberek irányítására.

3. Rendszerező képesség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Rendszerező képesség	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző, az építési folyamatban felmerülő események rendszerezésére, a folyamatok összefüggéseinek felismerésére, a fontossági sorrend felállítására.
3.2. Körültekintés, elővigyázatosság	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző az építési folyamatban felmerülő eseményeknél a lehető legmagasabb szintű körültekintésre, elővigyázatosságra úgy a maga, mind a vele kapcsolatba kerülő emberek vonatkozásában.
3.3. Helyzetfelismerés	Legyen képes a szakmai tevékenysége során a különböző, az építési folyamatban felmerülő események során a gyors célirányos helyzetfelismerésre, a megoldáshoz vezető út hatékony keresésére.

B)TÉMAKÖRÖK

Statika

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. Alapfogalmak	Ismerje és legyen képes ismertetni a statikai alapfogalmakat, az erő, a nyomaték fogalmát, valamint a statika alaptételeit.
1.2. Erőrendszerek	Ismerje és legyen képes meghatározni a síkbeli erőrendszer eredőjét szerkesztéssel, számítással. Ismerje a síkbeli erőrendszer egyensúlyozását egy, kettő, három erővel.
1.3. Tartók	Ismerje a tartók fogalmát, legyen képes osztályozni alak, anyag, statikai rendszer, keresztmetszet szerint. Tudja a statikailag határozott tartók támaszerőit meghatározni. Tudja a rácsos tartók rúderőit kiszámítani. Legyen képes a tartók helyzeti állékonyságát meghatározni, ellenőrző számításokat elvégezni.
1.4. Igénybevételek	Ismerje az igénybevételek, belső erők fogalmát. Tudja kiszámítani a statikailag határozott tartók igénybevételeit, valamint legyen képes a

Pedagógiai Program

	<p>normálerő, a nyíróerő és a nyomatéki ábrákat megrajzolni. Ismerje az összefüggéseket a terhek és az igénybevételek között.</p>
1.5. Keresztmetszeti jellemzők	<p>Tudja meghatározni a síkidomok keresztmetszeti jellemzőit.</p>

2. Építési ismeretek

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. Rajzi alapismeretek	<p>Ismerje a műszaki rajz feladatát, a rajzi ábrázolás szabályait.</p> <p>Ismerje a rajzlapok jellemzőit, a rajzeszközöket és alkalmazásukat.</p> <p>Ismerje a rajzi szabványokat, valamint a vonalakat, a vonalvastagságok, a feliratmezők tartalmát és formáját. Ismerje a méretarányoknak megfelelő méretmegadás módját.</p> <p>Ismerje a rajzi jelöléseket, a kis- és nagybetűket, a szabványírást.</p> <p>Tudja alkalmazni a műszaki rajzokon a szabványos anyag- és szerkezet jelöléseket.</p>
2.2. Építészeti alapfogalmak	<p>Ismerje a természetes és mesterséges környezet kapcsolatát.</p> <p>Ismerje az építési tevékenység fogalmát.</p> <p>Ismerje az építmények funkciói szerinti változatait.</p> <p>Ismerje az építmények teherhordó, térelhatároló és térosztó szerkezeteinek szerkezeti felépítését.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>
2.3. Talajok, földmunkák	<p>Ismerje a talajokat.</p> <p>Ismerje a földmunkák és a dúcolások fogalmát, változatait és az alapvető víztelenítési módokat.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>
2.4. Alapozások, alépítményi szigetelések	<p>Ismerje az alapozások változatait. Ismerje a talajban lévő nedvesség hatásokat. Tudja a térszín alatti vízszigetelések változatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>
2.5. Függőleges teherhordó szerkezetek	<p>Ismerje a természetes és mesterséges falazóelemeket és a téglakötések.</p> <p>Tudja a falak, pillérek és oszlopok alkalmazásának lehetőségeit.</p> <p>Ismerje az alkalmazott anyagok építéstechnológiai előírásait.</p> <p>Legyen képes elkészíteni a függőleges teherhordószerkezetek rajzfeladatait.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>
2.6. Vízszintes teherhordó szerkezetek	<p>Ismerje az áthidalók és födémek változatait.</p> <p>Ismerje az alkalmazott anyagok építéstechnológiai előírásait.</p> <p>Tudja elkészíteni a vízszintes teherhordó szerkezetek rajzfeladatait.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>

Pedagógiai Program

2.7. Íves és ferde teherhordó szerkezetek	<p>Ismerje a boltövek, boltozatok fogalmát, változatait. Ismerje a lépcsők fajtáit.</p> <p>Ismerje az alkalmazott anyagok építéstechnológiai előírásait.</p> <p>Legyen képes elkészíteni az íves és ferde teherhordó szerkezetek rajzfeladatait.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>
2.8. Hő- és hangszigetelések	<p>Ismerje a hő-, hang- és páratechnikai alapfogalmakat. Ismerje az alkalmazott anyagok építéstechnológiai előírásait.</p> <p>Tudja elkészíteni a hő- és hangszigetelések rajzfeladatait.</p> <p>Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>

3. Építésszervezési alapismeretek

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Építés előkészítés	<p>Ismerje a beruházási folyamatot.</p> <p>Ismerje a folyamat résztvevőit és kapcsolatukat.</p> <p>Tudja a beruházások előkészítésének menetét.</p>
3.2. Kivitelezés	<p>Ismerje az építés kivitelezések előkészítését.</p> <p>Tudja a kivitelezés folyamatának lépéseit, sorrendjét.</p> <p>Ismerje a folyamat résztvevőit és kapcsolatukat.</p>

4. Kitzzési ismeretek

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
4.1. Alapfogalmak	<p>Ismerje a geodézia felosztását, függővonal, alapfelület fogalmát. Ismerje a relatív és abszolút helymeghatározás módszerét.</p> <p>Tudja alkalmazni a geodéziai koordináta rendszereket. Ismerje az országos mérési alappont hálózatokat.</p>
4.2. Vízsíntes mérések	<p>Ismerje az egyszerű eszközöket és azok használatát.</p> <p>Ismerje a teodolit felépítését, fajtáit, leolvasó berendezéseket, a pontra állást, vízszintes szögmérést, iránymérést.</p> <p>Legyen képes a mérési jegyzőkönyvek elkészítésére. Ismerje a digitális teodolitot, a mérőállomást.</p> <p>Tudja a vízszintes alappontok, alappont hálózatok meghatározását, sűrítését.</p>

Pedagógiai Program

	<p>Ismerje a vízszintes felmérési eljárásokat, manuálék (kézi vázlatok) készítését, területszámítást.</p>
4.3. Magasságmérés	<p>Ismerje a magasság geodéziai fogalmát, mérésének módjait. Tudja a szintezés elvét, ismerje az eszközeit, műszereit, fajtáit. Legyen képes a mérési jegyzőkönyvek elkészítésére. Ismerje a vonalszintezés szabályát. Tudja alkalmazni a trigonometriai magasságmérést, legyen képes az építmény magasságának meghatározására. Ismerje a vegyes terület-felmérési eljárásokat. Tudja a hossz-szelvény és kereszt-szelvény szintezést. Legyen képes területszintezésre, szintvonalas helyszínrajz szerkesztésére.</p>
4.4. Térképek, helyszínrajzok	<p>Ismerje a vetületi rendszereket. Ismerje a térképek felosztását rendeltetésük, méretarányuk szerint. Tudja a jelkulcsi alapismereteket. Ismerje az egységes Országos Térképrendszert, földmérési alaptérképeket. Tudja a kitűzési ismereteket. Ismerje a kitűzés alapelvét, sorrendjét, eszközeit. Ismerje a kitűzési jegyzőkönyvet.</p>

5. Kitűzési gyakorlat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
5.1. Egyszerű mérő- és kitűző eszközök és használatuk	<p>Tudja elvégezni az egyenesek kitűzését. derékszög kitűzését. Ismerje és tudja alkalmazni a szögprizmákkal végezhető műveleteket.</p>
5.2. Vízszintes mérések	<p>Ismerje a vízszintes mérőeszközök használatát, a mérések gyakorlati megvalósítását. Tudja elvégezni a szögkitűzést és a távolságmérést. Legyen képes elkészíteni a mérési jegyzőkönyveket.</p>
5.3. Magasságmérések	<p>Ismerje a magasságmérő eszközök használatát, a mérések gyakorlati megvalósítását. Tudja elvégezni a trigonometriai magasságmérést, építmény magasságának meghatározását. Legyen képes elvégezni az építés közbeni kitűzéseket, ellenőrző méréseket.</p>

Pedagógiai Program

	Legyen képes a jegyzőkönyvek vezetésére, a mérés értékelésére.
5.4. Épületek, építmények kitűzése	Legyen képes az épületek, építmények helyének kitűzésére. Tudja végrehajtani a felmérési és kitűzési feladatokat derékszögű és poláris méréssel. Ismerje a felmérési adatok grafikus ábrázolását, manuálék (kézi vázlatok) készítését. Tudjon zsinórállványt készíteni.

Építési gyakorlat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
6.1. Alépítményi munkák	Tudja elvégezni a földmunkákat, dúcolásokat. Legyen képes elkészíteni az alapozásokat, alépítményi víz- és hőszigeteléseket.
6.2. Felépítményi munkák	Legyen képes a függőleges, vízszintes, íves és ferde teherhordó szerkezeteket megépíteni.

Építőanyagok gyakorlat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
7.1. Gyártástechnológiák	Ismerje a formázási technológiákat. Ismerje a hőkezelési folyamatokat. Ismerje a termékek előállításához technológiailag szükséges gépi és tüzelési berendezéseket.
7.2. Alapanyagok és vizsgálataik	Ismerje a termék előállításához szükséges nyersanyagokat, és azok előkészítési műveleteit. Legyen képes elvégezni a mintavételt, anyagvizsgálatokat, laboratóriumi vizsgálatokat. Tudja elvégezni az építőanyagok fizikai, és szilárdságtani vizsgálatait.
7.3. Késztermékek és vizsgálataik	Ismerje a nyersanyag összetétel és változásának hatását a késztermék tulajdonságaira. Legyen képes elvégezni a mintavételt, anyagvizsgálatokat, laboratóriumi vizsgálatokat. Tudja elvégezni az építőanyagok fizikai, és szilárdságtani vizsgálatait. Tudja tájékoztatni a termék felhasználókat a termékek főbb tulajdonságairól, a felhasználási területéről. Tudjon termékismertetőt készíteni. Legyen képes termékismertetőt tartani.

Építőanyagok

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
8.1. Építési anyagok tulajdonságai	Ismerje az építőanyagok fizikai és kémiai tulajdonságait. Ismerje a hidrotechnikai tulajdonságokat. Tudja értelmezni a hőtechnikai és akusztikai tulajdonságokat. Ismerje az építőanyagok mechanikai tulajdonságait.
8.2. Természetes építőanyagok	Tudja csoportosítani a természetes építőanyagokat. Ismerje a természetes építőanyagok tulajdonságait, jellemzőit.
8.3. Mesterséges építőanyagok	Ismerje az építőipari agyaggyártmányokat, azok felhasználási területeit. Ismerje a kötőanyagok jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit. Tudja az aszfalt termékek jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit. Ismerje az adalékanyag jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit. Ismerje a betonok jellemző tulajdonságait, a szállítás és utókezelés előírásait. Ismerje az előregyártott beton és vasbeton termékeket és azok felhasználási területeit. Ismerje a habarcsok jellemző tulajdonságait és felhasználásuk szerinti csoportosítását. Ismerje az építőipari faárukat, felhasználási területeiket, faanyagok védelmének módjait. Ismerje a fémgyártmányok jellemző tulajdonságait, alkalmazási feltételeiket. Ismerje a műanyag gyártmányokat, felhasználási területeiket. Ismerje a festő- és mázolómunkák anyagait. Ismerje az építési üvegek jellemző tulajdonságait, felhasználási területeiket. Ismerje a víz-, hő- és hangszigetelő anyagokat, és azok felhasználási területeit. Ismerje az építőiparban alkalmazott segédanyagokat és felületképzőket.

Ábrázoló geometria

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
9.1. Síkmértan	Tudja a mértani ismereteket és szerkesztéseket. Ismerje a síkmértani alapfogalmakat. Ismerje a szögek, szögpárok jellemzőit.

	<p>Tudja értelmezni a pont és egyenes, valamint párhuzamos egyenesek távolságát. Ismerje a síkidomokat. Ismerje az építészeti íveket.</p>
9.2. Térmértan	<p>Ismerje a térelemeket: pont, egyenes, sík fogalmát, a térelemek kölcsönös helyzetét. Tudja az egyenes valódi nagyságának szerkesztését. Ismerje az egyszerű síkalapú testeket és ezek származtatását. Ismerje a forgástesteket és származtatásukat. Tudja értelmezni a vetítési módokat, vetületeket, képsík-rendszert. Ismerje a térelemek ábrázolását: pont és egyenes, különleges és általános helyzetű egyenesek, síkok. Tudja az axonometrikus ábrázolás szabályait. Ismerje a perspektív képek szerkesztési szabályait. Ismerje a rekonstrukció fogalmát. Tudja a sík és egyenes, valamint különleges és általános helyzetű egyenes és test dőfpontjának szerkesztését. Ismerje két sík metszésvonalának szerkesztését. Ismerje a fedélidom szerkesztést. Tudja megszerkeszteni a testek különleges és általános helyzetű síkkal való metszését. Tudja elvégezni a metszett idom valódi nagyságának szerkesztését. Legyen képes áthatások szerkesztésére. Tudja az árnyékszerkesztés, önárnyék, vetett árnyék fogalmát, szerkesztését.</p>

Műszaki ábrázolás gyakorlat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
10.1. Szabadkézi rajz	<p>Ismerje a látás törvényszerűségeit. Tudja a színelméleti alapfogalmakat. Ismerje a testek, testcsoportok ábrázolásának módjait. Ismerje a tónusozás szabályait, lehetőségeit.</p>
10.2. Építészeti rajz	<p>Ismerje az építési tervdokumentáció, tervek, terviratok, tervmelléletek tartalmát. Tudja megszerkeszteni az alaprajzokat, metszeteket, homlokzatokat. Tudja megrajzolni az alapozási tervet, tudjon részletterveket szerkeszteni. Tudja elkészíteni a dúcolások tervrajzát.</p>

	Tudja megszerkeszteni, a víz-, hő- és hangszigetelési csomópontokat. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.
--	--

CAD alapismeretek gyakorlat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
11.1. Tervezőprogramok felépítése	Ismerje a számítógéppel segített tervezési folyamatot. Tudja alkalmazni a számítógépes tervezőprogramokat. Tudja ismertetni a kiválasztott CAD programot, ismerje annak felépítését, az alkalmazott koordináta-rendszereket. Ismerje a felhasználói felületet: menüsor, eszköztár, beállítások, origók, szerkesztőháló, intelligens kurzor. Ismerje a 2D-s és 3D-s elemeket.
11.2. Számítógéppel segített tervezés	Ismerje a szerkesztő műveleteket 2D-ben, 3D-ben. Ismerje a 3D-s ábrázolást, 3D-s navigációs táblát, perspektívát, párhuzamos vetítéseket. Ismerje a fotorealistikus kép előállításának módjait. Ismerje az animáció és prezentáció készítés lépéseit. Tudjon nyomtatni, plottolni.

Munka- és környezetvédelem

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
12.1. Munkavédelem	Ismerje a munkavédelmi oktatás tartalmát. Ismerje az anyagmozgatás, raktározás biztonságtechnikai előírásait. Ismerje a biztonsági szín- és alakjeleket, KRESZ-táblákat, jelképeket. Ismerje a foglalkozás-egészségügy fogalmát és előírásait. Tudja a bontási munkákra vonatkozó biztonságtechnikai előírásokat. Ismerje a villamosság biztonságtechnikáját. Ismerje a munkagépeket, közlekedési utak kialakításának feltételeit. Ismerje az alépítményi és a felépítményi munkák biztonságtechnikai előírásait. Ismerje a befejező és szakipari munkák biztonságtechnikai előírásait, a magasban végzett munkáknál alkalmazott

	<p>biztonságtechnikai előírásokat. Ismerje az állványépítés biztonságtechnikai szempontjait, a létrák biztonságos használatnak előírásait. Ismerje a védőfelszerelések változatait, ismerje azok használatát.</p>
12.2. Tűzvédelem	<p>Ismerje a tűzvédelmi oktatás tartalmát. Tudja alkalmazni a tűzvédelemre vonatkozó előírásokat, a szakma sajátosságait figyelembe véve. Ismerje a tűzveszélyességi osztályokat, a tűzoltás módjait, a tűzoltó-készülékeket. Tudja a tűzvédelmi szabályzatokat.</p>
12.3. Környezetvédelem	<p>Ismerje a környezetvédelem feladatát, célját, területeit. Ismerje a környezetvédelem előírásait, a szakma sajátosságait figyelembe véve. Ismerje a környezeti elemeket: talaj, levegő, víz. Tudja a hulladékok keletkezését, fajtáit, kezelésüket, tárolásukat, azok elszállítására vonatkozó előírásokat. Ismerje a veszélyes hulladékok ártalmatlanításának módjait, előírásait.</p>

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
240 perc	20 perc
100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép; függvény-táblázat (egyidejű-leg akár többféle is); körző; vonalzó: lépték-vonalzó, derékszögű vonalzó, párhuzamvonalzó	NINCS
A vizgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	NINCS

Nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
240 perc		20 perc
Feladatlap		Egy tétel kifejtése, amely „A” és „B” feladatból áll.
Rövid feladatok	Összetett feladatok	
40 pont	60 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán az alábbi témakörökből történik átfogó számadás:

- statika,
- építési ismeretek,
- építésszervezési alapismeretek,
- kitűzési ismeretek,

kitűzési gyakorlat,
 építési gyakorlat,
 építőanyagok gyakorlat,
 építőanyagok,
 ábrázoló geometria,
 műszaki ábrázolás gyakorlat,
 CAD alapismeretek gyakorlat,
 munka- és környezetvédelem.

Az írásbeli vizsga célja, hogy ellenőrizhető képet adjon a vizsgázó szakmai tudásáról az ismeretek, a képességek és az alkalmazás, valamint a rajzi kommunikáció tekintetében egyaránt. A vizsga elősegíti, hogy a vizsgázók teljesítménye, az egyes iskolákban folyó vizsgák összemérhetőek legyenek, és hozzájárulhat ahhoz is, hogy az oktatás eredményessége objektíven mérhető legyen.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A központi írásbeli feladatsor ismeretanyagának összeállítása az egyes témakörökhöz tartozó részletes követelményeken alapul. A feladatok egy feladatlapon kerülnek összeállításra. A vizsgázó szabadon használhatja fel a két feladattípus megoldására a 240 percet.

Az érettségi vizsga írásbeli feladatsora két, jól elkülönülő részből áll.

Az első rész 20 darab rövid feladatból áll, amely az összes pontszám 40%-át (40 pont) adja.

Az alapfogalmakat, definíciókat, egyszerű összefüggéseket hivatott számon kérni. A feladatok egyenként 2-2 pontot érnek.

A feladatsor első részét a megadott témakörökből az alábbi táblázatban meghatározott mennyiségben kell összeállítani:

Témakörök	Feladatok darabszáma
Statika	2-4
Építési ismeretek és műszaki ábrázolás gyakorlat	4-6
Építésszervezési alapismeretek és építési gyakorlat	1-3
Kitűzési ismeretek és kitűzési gyakorlat	1-3
Építőanyagok gyakorlat és építőanyagok	2-4
Ábrázoló geometria és CAD alapismeretek gyakorlat	2-4
Munka- és környezetvédelem	1-3

A második rész 6 darab összetett feladatból áll, amely az összes pontszám 60%-át (60 pont) adja. A feladatokon belül számolást és rajzolást-szerkesztést igénylő feladatok is megjelennek. A feladatok egyenként 10-10 pontot érnek.

A feladatsor második részét a megadott témakörökből az alábbi táblázatban meghatározott mennyiségben kell összeállítani:

Témakörök	Feladatok darabszáma
Statika	2
Építési ismeretek és műszaki ábrázolás gyakorlat	2

Építőanyagok gyakorlat és építőanyagok	1
Ábrázoló geometria	1

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagának bemutatását igényli a vizsgázóktól:

- építési ismeretek,
- építési gyakorlat,
- építőanyagok,
- építőanyagok gyakorlat.

A szóbeli vizsga a tételsorból húzott egy tétel kifejtéséből áll. A vizsgázó a feleleténél a tételbe épített szemléltető forrásanyagot felhasználhatja. Egyes tételeknél a szóbeli tételek kifejtésébe, azok címének megfelelően, a vizsgázónak be kell építenie gyakorlati példákat, a tételhez kapcsolódó rajzi vázlatokat kell készítenie.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll.

A tételek 5-25%-át évente cserélni kell.

A tétel jellemzői: A vizsgára megfogalmazott tételek a tételcímeken túl a kifejtéshez konkrét tartalmi szempontokat is felsorolnak. A szóbeli tételsor összeállításánál törekedni kell a változatos, a problémamegoldást ösztönző, egyértelmű megfogalmazásokra.

A szóbeli vizsga alapvetően az építési ismeretek, az építési gyakorlat, az építőanyagok és az építőanyagok gyakorlat fogalmaira, az ezekhez kapcsolódó jelenségekre, összefüggésekre és törvényekre épülő műszaki szemlélet elsajátításának bemutatását igényli a vizsgázóktól. A szóbeli vizsgán kiderül, hogy a vizsgázó képes-e a tényeket, a fogalmakat, az alaptörvényeket szabatosan definiálni, megszerzett ismeretei felhasználásával az építéssel összefüggő ismereteit megmagyarázni, összefüggéseket alkalmazni és a folyamatokat összehasonlítani. Minden szóbeli tétel két feladatból („A” és „B”) áll. Az „A” feladat az építési ismeretek és az építési gyakorlat, a „B” feladat az építőanyagok és az építőanyagok gyakorlat témaköreiből van összeállítva. Minden feladat egy témakör általános bemutatását és a témakör meghatározott részeinek részletesebb kifejtését igényli. A témakörtől függően mindkét feladat („A” és „B”) tartalmazhat egyszerű rajzos feladatokat.

A számonkérés a tételek „A” és „B” feladatok keretében az alábbi témakörökből történik:

„A” feladat

Építési ismeretek és építési gyakorlat
 rajzi alapismeretek,
 építészeti alapfogalmak,
 talajok, földmunkák,
 alapozások, alépitményi szigetelések,
 függőleges teherhordó szerkezetek,
 vízszintes teherhordó szerkezetek,
 íves és ferde teherhordó szerkezetek,
 hő- és hangszigetelések.

„B” feladat

Építőanyagok és építőanyagok gyakorlat

építési anyagok tulajdonságai,
természetes építőanyagok,
mesterséges építőanyagok,
gyártástechnológiák,
alanyagok és vizsgálataik,
késztermékek és vizsgálataik.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsgán értékelni kell a fogalmak szabatos definiálását, az összefüggések magyarázatát, és alkalmazását.

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőket és az ezekre adható, feladatonként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák szerint történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
Tartalom	15 pont	15 pont	30 pont
Felépítés	5 pont	5 pont	10 pont
Előadásmód	5 pont	5 pont	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont

FÖLDMÉRÉS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK

A földmérés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXXV. Földmérés ágazat szakképesítésének szakmai tartalmát veszik alapul:

54 581 01 Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus.

KOMPETENCIÁK

Szakmai nyelvhasználat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. Szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazása, lényegének kiemelése. A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása	Kommunikáció során megfelelő szakmai nyelvezet használata, a mondatok egymáshoz való illesztése. Önálló előadásmód.
1.3. Műszaki rajzok olvasása, térképi információk értelmezése	Rajzi információforrások megfelelő használata és értelmezése. A különböző térképek ábrázolási módszereinek helyes értelmezése.

2. Számolási készség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. Mértékegységek ismerete	Ismerje és helyesen alkalmazza a földméréshez kapcsolódó hossz-, terület- és szögmértékegységeket, a mértékegységek közötti átváltási lehetőségeket.
2.2. Mennyiségek érzékelése	Legyen képes kezelni a mennyiségek közötti különbségeket szög-, hossz- és terület-mértékegységek esetén.
2.3. Egyszerű számolási feladatok	Legyen képes a földmérésben előforduló mérési módszerekhez kötődő, egyszerű számolási feladatok elvégzésére.

3. Megbízhatóság

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Precíz munkavégzés	A mérések és számítások során ügyeljen a precíz munkavégzésre, a határidők pontos betartására.
3.2. Megfelelő attitűd a munkakörnyezetben	Legyen korrekt minden helyzetben a partnerekkel, munkatársakkal. A vezetői utasításokat megbízhatóan hajtsa végre.

3.3. Döntésképeség	Mindig megbízhatóan tudja eldönteni, hogy milyen mérési és/vagy feldolgozási módszer lesz a legmegfelelőbb a feladat elvégzéséhez.
--------------------	--

B) TÉMAKÖRÖK

1. Geodézia alapjai

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. Geodéziai alapjai	Ismerje a geodézia fogalmát, tárgyát, feladatát és rokntudományait. Tudja bemutatni a Föld alakját, jellemzőit. Ismerje a vízszintes és magassági alappontokat, azok állandósítási módjait és a pontjelöléseket.
1.2. A vízszintes mérés egyszerű eszközei, módszerei	Ismerje a vetítőket, libellákat, a kitűző rudat, a kettős derékszögű szögprizmákat, a hossz mérés egyszerű eszközeit. Tudja bemutatni a derékszögű részletmérést.
1.3. A szintezőműszer és használata	Ismerje a szintezés fogalmkörét: a mérést szintezőműszerrel, a szintezés alapelvét, a magasság meghatározását horizontsíkkal, a vonalszintezés és a részletpontszintezés végrehajtását és számítását. Tudja azonosítani a szintezőműszer részeit és tartozékait.
1.4. Vetületi és alappont-hálózati ismeretek	Tudja bemutatni a vetülettani alapokat: a geoidot és helyettesítő felületeit, a vetítések fajtáit, a vetületi torzulásokat, a geodéziai vetületeket, az EOV-t. Ismerje az alappont-hálózati alapokat: a matematikai és geodéziai koordináta-rendszereket, azonosságokat és különbségeket. Magyarország vízszintes alappont-hálózatát, az abszolút és relatív magasságot.
1.5. A vízszintes és magassági szögmérés műszere, végrehajtása	Tudja azonosítani a teodolit részeit és tartozékait.

Pedagógiai Program

	<p>Ismerje a vízszintes és magassági szög a vízszintes szög- és iránymérést, a magassági szögmérést, az ismert ponton mért iránysorozat tájékozását.</p>
1.6. A mérőállomás	<p>Ismerje a fizikai távmérés elvét, lehetőségeit, távmérés végrehajtását, a mérőállomások kialakulását. Tudja azonosítani a mérőállomás részeit és tartozékait. Ismerje a legfontosabb beépített programokat.</p>
1.7. A műholdas helymeghatározás	<p>Ismerje a műholdas helymeghatározás geometriai elvét. Tudja bemutatni a műholdas helymeghatározó rendszereket és azok alrendszereit, a navigációs és geodéziai célú adatgyűjtést, az abszolút és relatív helymeghatározást, a kód- és fázismérést, a valós idejű és utólagos feldolgozást. Tudja azonosítani a statikus és kinematikus módszereket.</p>
1.8. Vízszintes koordinátaszámítások	<p>Legyen képes értelmezni és bemutatni: a poláris és derékszögű koordinátákat, az I. és II. geodéziai alapfeladatot, a különösen mért irányok és távolságok központosítását, a tisztán iránymérési alappont meghatározások közül az előmetszést, a tisztán távolságmérési alappont meghatározást az ívmetszést, a vegyes alappont meghatározások közül, a poláris pont, a szabad álláspont, meghatározásokat, illetve a sokszögvonali számításokat (szabad, egyszeresen és kétszeresen tájékozott, valamint a beillesztett sokszögvonalak), a koordináta transzformációkat. Ismerje a mérési hibák fajtáit, csoportosításukat.</p>
1.9. Magasságszámítások	<p>Legyen képes értelmezni és bemutatni a trigonometriai magasságmérés számítását.</p>

2. Térképismeret

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. Térképtörténeti és térképolvasási ismeretek	<p>Ismerje a térképezés történetét, Magyarország katonai felméréseit.</p>

	<p>Tudja bemutatni a térképi ábrázolás jellemzőit, a térképek csoportosítását, a térkép formai és tartalmi megjelenéseit.</p> <p>Tudja értelmezni a térképi tartalmat és a jelkulcsot.</p>
2.2. Mérés a térképen	<p>Legyen képes értelmezni és bemutatni: a földmérésben használatos szög-, hossz- és terület-mértékegységeket, a méretarányt, a térképi irányok, hosszak, területek mérését.</p>
2.3. Területszámítás, területosztás	<p>Ismerje az objektumok területmeghatározásának módszereit, a szabályos idomok területszámítását, szabálytalan idomok területszámítását koordinátákból.</p> <p>Tudja bemutatni a szabályos idomok területosztását: a paralelogramma, háromszög és trapéz területosztását alappal párhuzamos, alpra merőleges és legyező irányban.</p>

3. Topográfia

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Domborzattan	<p>Ismerje a terepfelszín idomainak ábrázolását: a főidomokat, a mellékidomokat, a részletidomokat.</p>
3.2. Magassági ábrázolások	<p>Legyen képes értelmezni és bemutatni a domborzatábrázolás módszereit: a szintvonalas, a kótált pontokkal történő ábrázolást.</p>

4. Geodéziai alapszámítások, geodézia gyakorlat

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
4.1. Geodéziai és térképi alapszámítások	<p>Legyen képes elvégezni a szögekkel történő műveleteket, a szög-, hossz- és területátszámításokat, a méretarány számításokat.</p>
4.2. A vízszintes mérés egyszerű eszközeinek használata	<p>Ismerje a derékszögű részletmérést: a derékszögű talppont-keresést, a hosszméréseket mérőszalaggal, a mérési jegyzet készítését.</p>

<p>4.3. Szintezés</p>	<p>Ismerje a vonalszintezés és részletpontszintezés részműveleteit: leolvasást a szintezőlécen, a szintezés végrehajtását, a szintezés munkarészeinek kezelését. Ismerje a magasság meghatározását horizontsíkkal.</p>
<p>4.4. A teodolit használata</p>	<p>Ismerje hogyan kell elvégezni a teodolittal: pontra állni, az állótengelyt függőlegessé tenni, az irányzást elvégezni, a szögeket leolvasni, vízszintes irány sorozatot mérni, zenit szögeket mérni, a szögmérés munkarészeit kezelni. Legyen képes elvégezni a teodolittal mért adatok feldolgozását: az I. és II. geodéziai alapfeladat számítását, az irány sorozat tájékoztató számítását, a trigonometriai magasságmérés számítását, az objektumok magasságának mérését és számítását.</p>
<p>4.5. Területszámítások, területosztások</p>	<p>Legyen képes értelmezni és elvégezni: a területszámítást koordinátákból, a szabályos idomok területosztását (paralelogramma, háromszög, trapéz) alappal párhuzamosan, alapra merőlegesen és legyező alakban.</p>
<p>4.6. Mérőállomások használata</p>	<p>Ismerje mérőállomással: a vízszintes és magassági szög mérését, távmérés végrehajtását, vízszintes poláris mérést, trigonometriai magasságmérést, adatrögzítést és kiolvasást a műszerből.</p>
<p>4.7. Műholdas helymeghatározó eszközök használata</p>	<p>Ismerje a GNSS eszközöket: navigációs, térinformatikai, geodéziai műholdas helymeghatározó eszközöket, adatrögzítést és kiolvasást.</p>
<p>4.8. Vízszintes koordinátaszámítások</p>	<p>Legyen képes értelmezni és elvégezni a vízszintes alappont meghatározások számítását: a külpontosan mért irányok és távolságok központosításának számítását,</p>

	<p>a tisztán iránymérési alappont meghatározások az előmetszés számítását,</p> <p>a tisztán távolságmérési alappont meghatározás az ívmetszés számítását,</p> <p>a vegyes alappont meghatározások, a poláris pont, szabad álláspont számítását.</p>
4.9. Magasságszámítások	<p>Legyen képes értelmezni és elvégezni a magasságszámításokat a trigonometriai magasságmérés számítását.</p>

5. Digitális térképkezelés

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
5.1. Térképkészítési technológiák	<p>Legyen képes értelmezni és bemutatni a földmérési alaptérképek készítésének módszereit.</p> <p>Ismerje a hagyományos térképek digitális átalakítását, a digitalizálás különböző módszereit.</p> <p>Legyen képes értelmezni és bemutatni a topográfiai és tematikus térképek tartalmát.</p> <p>Ismerje a topográfiai térkép készítésének módszereit, a sík-, a név- és a domborzatrajzot, jelkulcsokat, kereten kívüli megírásokat</p>

6. Fotogrammetria

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
6.1. A fotogrammetria alapjai	<p>Ismerje a fotogrammetria fogalmát, feladatát, módszereit, termékeit.</p> <p>Tudja bemutatni a fotogrammetria geometriai, matematikai, optikai alapjait.</p> <p>Tudja értelmezni projektív geometria alapelemeit, alapfogalmait, a sík- és térbeli transzformációkat, a képi és terepi pontok matematikai kapcsolatát.</p> <p>Ismerje a lencsék képképzését, a képképzési hibákat, a lencserendszereket (objektívek).</p>
6.2. Hagyományos és digitális kép	<p>Ismerje a hagyományos fénykép és a digitális kép jellemzőit.</p>

	<p>Tudja bemutatni a digitális képrögzítést.</p> <p>Tudja értelmezni a mérőkép alapfogalmait, jellemzőit, készítésének sajátosságait, a mérőfénykép torzulásait és a mérőfénykép kiértékelésének különböző módszereit.</p>
--	--

7. Jogi és ingatlan-nyilvántartási ismeretek

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
7.1. Államigazgatási alapismeretek	<p>Ismerje a hatalom és szuverenitás fogalmait, az állam sajátosságait, az alkotmányt, a választási rendszert, az államszervezet felépítését.</p> <p>Tudja bemutatni a földügyi szakigazgatási szervezet felépítését, a földhivatalok általános feladatait, a földhasználati nyilvántartást.</p>
7.2. Jogi alapismeretek	<p>Ismerje a jog fogalmát, a jogalkotást és a jogforrásokat, a jogszabályok fogalmát.</p> <p>Legyenek alapvető polgári jogi ismeretei: a tulajdonjogról, a tulajdonjog megszerzéséről, védelméről, a közös tulajdonról, a használati jogokról, a személyes adatok védelméről, a közérdekű adatok nyilvánosságáról.</p> <p>Ismerje az államigazgatási eljárás általános szabályait, alanyait, tárgyát.</p> <p>Tudja bemutatni az ingatlan-nyilvántartási eljárást, annak alanyait, folyamatát.</p>

8. Térinformatika

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
8.1. Térinformatikai rendszer alapjai	<p>Ismerje a térinformatikai rendszerek a GIS használatának jelentőségét és alkotóelemeit.</p> <p>Tudja bemutatni az adatbáziskezelő rendszerek alapfogalmait, az adatmodellek fajtáit.</p>

<p>8.2. Adatmodellek, adatbáziskezelők</p>	<p>Tudja értelmezni a modelleket általában, a térbeli modellezés folyamatát, a térbeli adatmodellek típusait, jellemzőit, a vektoros és raszteres modelleket, hálózatokat, domborzatmodelleket. Ismerje az adatminőség alapfogalmait, az adatminőséget befolyásoló tényezőket és a meta-adatokat.</p>
--	---

9. CAD ismeretek

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
<p>9.1. CAD alapismeretek</p>	<p>Ismerje a CAD programok főbb szolgáltatásait, felépítésüket, a mértékegységek és koordináta-rendszerek használatát. Ismerje a geometriai alapelemek (pont, vonal, vonallánc, poligon, ív), fóliák alkalmazásának lehetőségeit, a blokkok létrehozását, felhasználását.</p>

10. Munkahelyi egészség és biztonság

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
<p>10.1. Munkavédelmi alapismeretek</p>	<p>Ismerje a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét, a munkakörnyezet és a munkavégzés hatását a munkát végző ember egészségére és testi épségére. Tudatosuljon a megelőzés fontossága és annak lehetőségei. Tudja értelmezni a munkavédelmet, mint komplex fogalmat. Ismerje a veszélyforrásokat, a veszélyeket a munkahelyeken, a kockázat fogalmát, annak felmérését és kezelését, beleértve a terepi munkakörülményeit is. Ismerje a munkavédelem szabályrendszerét, a jogokat és kötelezettségeket, munkavédelmi feladatokat a munkahelyeken, baleseteket és foglalkozási megbetegedéseket.</p>

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Pedagógiai Program

Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	20 perc
100 pont	50 pont

A vizgán használható segédeszközök

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, vonalzó, műanyag szögmérő	NINCS
A vizgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	NINCS

Nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Egy tétel kifejtése
60 perc	180 perc	
Elméleti szöveges feladatok	Geodéziai számítási feladatok	
35 pont	65 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga ellenőrizhető képet ad a vizsgázó tudásáról az ismeretek, a képességek és az alkalmazás tekintetében egyaránt.

Általános szabályok

A vizsgázó az I. és a II. feladatlapokon belül a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között, és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg. A vizsgadolgozatokat 60 perc leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. Ezután kerülhet sor a II. feladatlap kiosztására és megoldására. Amennyiben az egyes feladatokhoz egyéb információkra, segédanyagokra, jegyzőkönyvekre van szükség, azt a feladatsornak mindig tartalmaznia kell.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli vizsgán az alábbi témakörökből történik átfogó számadás:

Feladatlap	Geodéziai alapjai	25 – 55%
------------	-------------------	----------

Pedagógiai Program

Elméleti szöveges feladatok	Térképismeret	10 – 20%
	Topográfia	5 – 15%
	Digitális	5 – 15%
	térképkezelés	5 – 15%
	Fotogrammetria	5 – 15%
	Jogi és ingatlan-nyilvántartási ismeretek	10 – 20%
	Térinformatika	
II. Feladatlap Számítást igénylő feladatok	Geodéziai alapszámítások	70 – 80%
	Geodézia gyakorlat	20 – 30%

Feladatlap: Elméleti és szöveges feladatok

A szöveges feladatok jellemzően az alábbi típusok lehetnek: ismertetés, felsorolás, rövid kifejtés, fogalom-meghatározás, folyamatleírás, ábramagyarázat, hiányos mondatok, tesztfeladatok, igaz-hamis állításos feladatok.

II. Feladatlap: Számítást igénylő feladatok

A számításos rész a geodéziai alapszámítások és a geodézia gyakorlat témaköreiből tartalmaz számítási feladatokat.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik.

Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza.

A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga a részletes követelményekben meghatározott mélységben a geodéziai, topográfiai, fotogrammetriai, jogi és ingatlan-nyilvántartási, CAD, illetve munkavédelmi ismeretek elméleti alapjainak, valamint gyakorlati alkalmazásának szóbeli bemutatását igényli a vizsgázóktól.

A vizsgabizottság a szóbeli vizsgán a fogalmak szabatos definiálását, a megszerzett ismeretek felhasználásával az összefüggések magyarázatát, gyakorlati alkalmazását értékeli.

Általános szabályok

A szóbeli vizsgarész a tételsorból húzott egy tétel kifejtéséből áll. A szóbeli tételek kifejtésébe – azok címének megfelelően – a vizsgázónak be kell építenie gyakorlati példákat.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és a részletes vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni.

Témakörök

geodézia alapjai:

geodéziai alapok,

a vízszintes mérés egyszerű eszközei, módszerei,

a szintezőműszer és használata,
 vetületi és alappont-hálózati ismeretek,
 a vízszintes és magassági szögmérés műszere, végrehajtása,
 a mérőállomás,
 a műholdas helymeghatározás,
 vízszintes koordinátaszámítások,
 magasságszámítások,
 topográfia:
 domborzattan,
 magassági ábrázolások,
 fotogrammetria:
 a fotogrammetria alapjai,
 hagyományos és digitális kép,
 jogi és ingatlan-nyilvántartási ismeretek:
 államigazgatási alapismeretek,
 jogi alapismeretek,
 CAD-ismeretek,
 munkahelyi egészség és biztonság.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám
Feladat megértése, a lényeg kiemelése	10 pont
Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	10 pont
Tények, jelenségek, folyamatok ismerete és alkalmazása, magyarázása	15 pont
Összefüggések értelmezése	5 pont
Megfelelően felépített, világos, szabatos előadásmód	5 pont
Szaknyelv alkalmazása	5 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont

**KÖRNYEZETVÉDELEM-VÍZGAZDÁLKODÁS ISMERETEK ÁGAZATI
SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA**

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A környezetvédelem-vízgazdálkodás ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXIII. Környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazat alábbi szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 850 01 Környezetvédelmi technikus,
- 54 853 01 Vízügyi technikus.

A) KOMPETENCIÁK

Olvasott szakmai szöveg megértése

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. A szakmai fogalmak megértése	A szakmai fogalmak ismerete alapján képes értelmezni a környezeti jelenségeket. Képes szakmai leírások, utasítások alapján megfigyelés, mérés és vizsgálat elvégzésre.
1.2. A környezeti állapot változásának figyelemmel kísérése	Képes ismereteit gyarapítani, az új és meglévő ismereteit összekapcsolni.

2. Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. A szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazása. A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése.
2.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	A téma tartalmának logikus felépítése, a szakmai kifejezések helyes alkalmazásával.

2.3. Kommunikáció szakmai nyelven	A téma pontos, szabatos, lényegre törő kifejtése. Képes az együttműködéshez szükséges (szakmai) kommunikációra.
-----------------------------------	---

3. Logikus gondolkodás

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. Rendszerszemlélet	Ismerje fel az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását. Legyen képes az ember és környezete kapcsolatát rendszerbe foglalni. Szakterületén belül képes felismerni a dolgok közötti alapvető kapcsolatokat (ok-okozat, rész-egész, rendszer-alrendszer-elem).
3.2. Előismereteire épít	Tudja a feladatainak megoldását, a problémák feltárását, megfigyeléseit, és az értékeléseket, alapismereteit felhasználva, azokat alkalmazva, integrálva végzi.
3.3. Mértékegység használat	Ismerje és használja az SI mértékegységrendszert és legyen képes átváltási feladatok elvégzésére.

4. Megbízhatóság

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
4.1. Méréseket, vizsgálatokat végez	Megbízhatóan hajtja végre a kapott feladatait. A feladatok elvégzése közben körültekintően jár el. A feladatok végrehajtása során képes az együttműködésre.
4.2. Felelősség	Érti a környezeti és antropogén hatások egészségügyi, társadalmi vonatkozásait. Feladatait az elsajátított tárgyi tudás birtokában megfontoltan végzi.

B) TÉMAKÖRÖK

Ökológiai alapfogalmak

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1. Az ember és környezete	Ismerje a környezetvédelem fogalmát, céljait, fő területeit. Tudja csoportosítani a környezet elemeit. Ismerje az ökológiai környezeti és az ökológiai tűrőképességi tényező fogalmát. Tudja csoportosítani és jellemezni az ökológiai környezeti tényezőket (abiotikus, biotikus, forrás és feltétel jellegű környezeti tényezők).
1.2. Biológiai organizáció szintjei	Ismerje a biológiai organizáció szintjeit, a szupraindividuális szerveződési szintek fogalmát. Ismerje a populációk jellemző tulajdonságait (nagyság, térbeli

	<p>eloszlás, korcsoport szerinti eloszlás, növekedés), a társulások kialakulásának feltételét, tér- és időbeli eloszlását.</p> <p>Tudja jellemezni a bioszférát, mint életteret, és mint organizációs szintet. Értse a biológiai sokféleség fogalmát, a biodiverzitás megőrzésének jelentőségét.</p>
1.3. Populációk és a környezet kölcsönhatása.	<p>Ismerje a tűrőképesség fogalmát, típusait.</p> <p>Tudja értelmezni a tűrőképességi görbe jellemző pontjait (minimum, maximum optimum pont).</p> <p>Ismerje a minimumtörvényt.</p> <p>Tudja értelmezni és példákon keresztül bemutatni a bioindikáció jelenségét, szereplőit.</p> <p>Ismerje a populációk közötti kapcsolatokat, táplálkozási kölcsönhatásokat.</p>
1.4. Ökoszisztéma	<p>Tudja értelmezni az ökoszisztémát, mint ökológiai rendszert, ismerje alkotóit, szabályozását (természetes, kultúr, félkultúr ökoszisztémák).</p> <p>Értse az ökoszisztémák anyag-és energiaforgalmát.</p>
1.5. Biogeokémiai ciklusok	<p>Tudja értelmezni az anyagok lokális és nagy biogeokémiai körforgalmát (szén, nitrogén, foszfor).</p> <p>Ismerje az emberi tevékenység hatását a természetes körfolyamatokra.</p>

2. Természetvédelem alapjai

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1. Természetvédelem fogalma	<p>Ismerje a természetvédelem fogalmát, céljait. Értelmezze a környezetvédelem és a természetvédelem kapcsolatát.</p> <p>Tudja bemutatni a passzív és aktív természetvédelmi tevékenységet.</p>
2.2. Természetvédelem tárgykörei	<p>Ismerje a természetvédelem tárgyköreit. Példákon keresztül mutassa be hazánk jellegzetes földtani, víztani, növény- és állattani értékeit.</p>
2.3. Természeti értékek és területek kiemelt oltalma	<p>Ismerje a védetté nyilvánítás folyamatát, a védetté nyilvánítási határozat tartalmát. Példákon keresztül tudja bemutatni a védelem fokozatait:</p>

Pedagógiai Program

	védett, fokozottan védett természeti értékek. Ismerje az ex lege védett értékeket.
2.4. Védett természeti területek	Tudja csoportosítani a védett természeti területeket, ismerje azok fogalmát (országos és helyi jelentőségű védett értékek, területtel rendelkező és terület nélküli védett értékek).
2.5. Nemzetközi védelmi kategóriák	Ismerje a nemzetközi védelmi kategóriákat és azok hazai vonatkozásait (Natura 2000, a Világörökségi részek, a Bioszféra rezervátumok, Ramsari területek).
2.6. Természetvédelmi értékelés, természetvédelmi kezelés	Ismerje a természetvédelmi értékelés alapjait. Tudja bemutatni a természetvédelmi kezelési formákat. Tudja értelmezni a tájfoltok, ökológiai folyosók szerepét a természetvédelmi kezelés folyamatában.

3. A víz, mint környezeti elem

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1. A vízminőség	Ismerje a vízminőség fogalmát, a természetes vizek fizikai, kémiai, biológiai és bakteriológiai jellemzőit.
3.2. A víz minősítése	Ismerje a vízminősítés fogalmát, a felszíni vizek minősítési rendszereit (biológiai, bakteriológiai minősítés, EU Víz Keretirányelv szerinti vízminősítés). Ismerje az ivóvíz jellemző minőségi mutatóit. Legyen képes adott vízminőségi jellemző alapján minősítést végezni. Ismerje a vízminták típusait, a mintavétel szabályait.
3.3. A vízszennyezés	Ismerje a leggyakoribb vízszennyező anyagokat és szennyező forrásokat, valamint hatásukat a vízi ökoszisztémára. Tudja bemutatni a víz öntisztulásának folyamatát.

4. A levegő és a talaj, mint környezeti elem

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
4.1. Talaj fogalma és általános jellemzői	Ismerje a talaj fogalmát és a talajképző tényezők szerepét a talaj

Pedagógiai Program

	<p>kialakulásában. Ismerje a talajok fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságait, a talajtulajdonságok és a talajtermékenység közötti összefüggést. Mutassa be a talajban lejátszódó anyag- és energiaátalakítási folyamatokat. Ismerje a talajminták típusait, a mintavétel szabályait.</p>
4.2. Talajok genetikai osztályozása	<p>Tudja bemutatni a genetikai osztályozás alapjait (romtalajok, az éghajlati hatásra képződött és a víz hatása alatt keletkezett talajok). Ismerje hazánk jellemző genetikai fő talajtípusait.</p>
4.3. Talajdegradációs folyamatok	<p>Ismerje a természeti erők által okozott talajkárosodási folyamatokat. Tudja bemutatni: az erózió és defláció fogalmát, kiváltó és befolyásoló tényezőit, formáit. Ismerje az erózió és defláció elleni védelem lehetőségeit. Ismerje az antropogén hatások talajkárosító folyamatait (kemikáliák helytelen használata, helytelen öntözés hatása, helytelen talajművelés hatása).</p>
4.4. Légkör jellemzői	<p>Ismerje a levegő összetételét a légkör szerkezetét, a levegő fizikai állapotjelzőit.</p>
4.5. Légszennyezés folyamata, légszennyező anyagok	<p>Ismerje az emisszió, transzmisszió, immisszió fogalmát. Példákon keresztül tudja bemutatni az emisszió forrásait, a légszennyező anyagokat és forrásait, hatásukat a környezetre és az egészségre. Ismerje a szmog keletkezésének okát, a szmog típusokat tudja jellemezni. Ismerje a levegő öntisztulásának folyamatait. Ismerje és legyen képes alkalmazni a levegőterheltségi határértékeket (egészségügyi, ökológiai határérték, tájékoztatási és riasztási küszöbérték). Ismerje az ülepedő por mintavételének módját és mennyiségének meghatározását.</p>

5. Település környezetvédelme

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
5.1. Települések és urbanizáció	<p>Ismerje a település fogalmát és típusait. Tudja jellemezni az urbanizáció folyamatát, környezeti vonatkozásait.</p>

	<p>Ismerje az infrastruktúra és a közművek fogalmát, jellemzőit. Legyen képes felsorolni a településeket ellátó közműveket.</p>
5.2. A zaj	<p>Ismerje a hangtani alapfogalmakat, mértékegységeket: hang, hangmagasság, hullámhossz, hangnyomás, hangteljesítmény, hangintenzitás, hangnyomásszint, hangteljesítményszint, hangintenzitás-szint. Ismerje a zaj fogalmát, a zaj és a rezgés élettani hatásait. Tudjon eredő zajszintet számolni.</p>
5.3. Radioaktivitás és radioaktív sugárzás alapfogalmai	<p>Ismerje a radioaktivitás alapfogalmait: radioaktív izotóp, aktivitás, bomlási állandó, felezési idő, α-, β - bomlások, γ- és neutron- sugárzás. Legyen képes értelmezni a bomlási alaptörvényt. Ismerje a sugárterhelés, elnyelt dózis, egyenértékdózis, sugárátalom és -sérülés fogalmát.</p>
5.4. Hulladékgazdálkodás	<p>Ismerje a hulladék fogalmát, csoportosítását. Ismerje a hulladékgazdálkodás fogalmát, célkitűzéseit. Tudja bemutatni a megelőzés, hasznosítás és ártalmatlanítás lehetőségeit, a hulladékgyűjtés és szállítás módjait, eszközeit. Tudjon anyagmérleget, anyagforgalmi diagramot értelmezni és a hulladékgazdálkodás mutatóit számolni.</p>

6. Hidrometeorológia és vízkészlet-gazdálkodás

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
6.1. Hidrometeorológia	<p>Ismerje az időjárási elemeket, azok mérési módjait, mérőeszközeinek felépítését, működési elvét (hőmérséklet, szél, napsugárzás, csapadék, párolgás, páratartalom).</p>
6.2. Vízháztartási egyenlet	<p>Ismerje a vízkörforgás folyamatát és az azt leíró vízháztartási egyenletet. Tudja bemutatni az időjárási elemek vízháztartást befolyásoló szerepét.</p>
6.3. Vízkészletek csoportosítása és változása	<p>Tudja csoportosítani a vízkészleteket. Legyen képes értelmezni a statikus és a dinamikus vízkészlet fogalmát és a</p>

	tározódás szerepét a vízkészlet-gazdálkodásban.
--	---

7. Hidrológia-hidraulika

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
7.1. A vízgyűjtő terület és jellemzői	Ismerje a vízgyűjtő terület, a vízvásztó, az összegyülekezési idő fogalmát, tudja jellemezni a lefolyást befolyásoló tényezőket. Ismerje a lefolyásból származó vízhozam meghatározásának módját (racionális vízhozam számítás).
7.2. Felszín alatti vizek jellemzői	Ismerje a talajvíz, a rétegvíz és a karsztvíz fogalmát! Ismerje a felszíni víz és a parti szűrésű víz kapcsolatát. Tudja elemezni mennyiségi és minőségi szempontból a felszínalatti vízformákat: ásványvíz, gyógyvíz, hévíz, artézi víz.
7.3. Vízfolyások jellemzői	Ismerje a vízfolyások kialakulásának folyamatát. Tudja jellemezni a vízfolyások három szakaszát hordalékszállítás szempontjából: felső-, közép-, alsó szakasz. Ismerje a vízfolyások alaktani jellemzőit, a meder típusokat és azok jellemző részeit: sodorvonal, középvonal, homorú part, domború part, jobb és bal part, partél, ártér, árvízi meder, hullámtér, mentett és mentetlen ártér.
7.4. Hidrosztatika	Tudjon alakhelyes víznyomás ábrákat rajzolni. Ismerje a nyugalomban lévő folyadéktérben ható nyomás nagyságának és az abból származó eredő erőnek a meghatározási módját. Legyen képes alkalmazni Euler törvényét és Archimédesz törvényét. Ismerje az úszás fogalmát és értelmezze a különböző úszási helyzeteket.
7.5. Hidrodinamika: gravitációs vízmozgások	Tudja csoportosítani a folyadékmozgásokat. Ismerje a gravitációs vízmozgások jellemzőinek számítására szolgáló összefüggéseket. Tudja kiszámítani a hidraulikus sugár, a sebességtényező, a lejtés, a

	középsébség és a térfogat áram (vízhozam) értékeit.
7.6. Hidrodinamika: nyomás alatti vízmozgások	Ismerje a nyomás alatti vízmozgások jellemzőinek számítására szolgáló összefüggéseket (Bernoulli-egyenlet, helyi és hossz-menti veszteségeket). Tudja kiszámítani a térfogat áram (vízhozam), a nyomómagasság és a veszteségek értékeit. Legyen képes értelmezni az energiavonal bemutatására szolgáló ábrát.

8. Vízméréstan

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
8.1. Vízállás mérése	Ismerje a vízmélység, a vízállás és vízhozam fogalmát, a vízállásmérés elvét és módszereit, a lapvízmércék kialakítását és a rajzoló vízmércék főbb szerkezeti egységeit, működését. Ismerje a nevezetes vízállásértékeket (LNV, LKV, NV, KV, KöV) és vízállások gyakoriságának, tartósságának fogalmát.
8.2. Vízhozam mérése	Ismerje a vízhozam mérés módszereit (közvetlen és közvetett módszerek), az egyes vízhozam mérési eljárások elvét, a szükséges eszközöket, műszereket, mérőműtárgyakat, illetve a vízhozam mérések végrehajtásának lépéseit.

9. Geodézia

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
9.1. Vízsíntes mérések	Ismerje a terepi részletpontok vízszintes-, abszolút- és relatív értelmű helymeghatározásának elvét, módjait. Értse az egyenesek kitérésének eljárásait, ismerje a hossz mérés lépéseit. Ismerje a derékszögű koordinátamérés eszközeit és a mérés végrehajtásának lépéseit, valamint a mérési eredmény dokumentálásának módját.
9.2. Magasság mérések	Ismerje a terepi részletpontok magassági-, abszolút- és relatív

	<p>értelmű helymeghatározásának elvét, módjait, a szintezés főbb szabályait, a szintezés végrehajtásához szükséges eszközök használatát.</p> <p>Ismerje a vonalszintezés, a keresztshelvény-felvétel és a területszintezés célját, a munkák végrehajtásának lépéseit. Tudja a szintezési jegyzőkönyvet kiszámítani, a szintezési munkák rajzi feldolgozását elvégezni.</p>
--	--

10. A fizikai eljárások alapelvei

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
10.1. A sűrűségkülönbség elvén alapuló eljárások	<p>Ismerje a fizikai eljárások, műveletek alapelveit. Tudja bemutatni a sűrűségkülönbség elvén alapuló berendezések működési módjait.</p> <p>Ismerje az ülepités és sűrítés folyamatát. Legyen képes csoportosítani az ülepitőket.</p> <p>Tudja bemutatni az ülepitők és felúsztató berendezések főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz/szennyvíz útját a berendezésben.</p>
10.2. Méretkülönbség elvén alapuló eljárások	<p>Ismerje a méretkülönbség elvén alapuló berendezések működési elvét, a szűrés elméleti alapjait.</p> <p>Legyen képes csoportosítani a szűrőket különböző szempontok szerint (szűrőanyag, szűrési sebesség, kialakítás).</p> <p>Tudja bemutatni a szűrők főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz/szennyvíz útját a berendezésben.</p>
10.3. Egyéb fizikai eljárások és műveletek	<p>Ismerje az adszorpció fogalmát és alapelvét, valamint a különböző levegőztető módszereket és berendezéseket.</p> <p>Értse a membrán-eljárások elvét, ismerje az eljárásait és az alkalmazás lehetőségeit (mikroszűrés, ultraszűrés, nanoszűrés, fordított ozmózis).</p>

11. Kémiai eljárások, műveletek

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
11.1. Közömbösítés (semlegesítés)	Ismerje a közömbösítés elvét, a kapcsolódó kémiai fogalmakat, a közömbösítés elvén alapuló környezettechnikai folyamatokat.
11.2. Csapadékképzéssel járó folyamatok	Ismerje a környezettechnikában alkalmazott csapadékképzéssel járó technológiák alapelveit. Tudja bemutatni a csapadékos vízlágyítás folyamatát, berendezéseit. Értse a foszforeltávolítás, a vastalanítás és az arzénmentesítés elvét, tudja ismertetni technológiai lépéseit.
11.3. Oxidáció	Ismerje az oxidáció fogalmát és legjellemzőbb eljárásait a környezettechnikában. Értse a klórszármazékokkal és ózonnal történő oxidációs eljárások alapelveit, ismertesse az alkalmazott berendezések, technológiák működési elvét.
11.4. Derítés	Ismerje a derítés célját, a derítő berendezésekben lejátszódó alapfolyamatokat, a kolloid lebegőanyagok tulajdonságait, a koaguláció, és a flokkuláció alapelvét. Tudja bemutatni a derítő berendezések kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.
11.5. Ioncsere	Ismerje az ioncsere kémiai alapelveit és csoportosítsa az ioncserélőket. Tudja elmagyarázni az ioncserélő berendezések működési módját és az alkalmazásuk lehetőségeit a környezettechnikában.
12. Biológiai eljárások alapjai	
TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
12.1. Aerob eljárások	Ismerje az aerob biológiai eljárások alapelvét, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit, a kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szervesanyag aerob lebontásának biokémiai alapjait. Tudja a komposztálás és az aerob szennyvíztisztítási eljárások elvét. Tudja bemutatni az alkalmazott technológiai berendezések (fixfilmes

Pedagógiai Program

	és diszperz rendszerek) kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.
12.2. Anaerob eljárások	Ismerje az anaerob biológiai eljárások alapelvét, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit, a kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szervesanyag anaerob lebontásának biokémiai alapjait és az iszapkezelés anaerob folyamatait (rothasztás, biogáz előállítás).

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	20 perc
100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, függvény-táblázat (egyidejűleg többféle is lehet)	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	20 perc
Feladatlap	

Tesztfeladatok	Számítást igénylő és ábraelemzési feladatok	Egy tétel kifejtése, amely „A” és „B” feladatot tartalmaz
40 pont	60 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli feladatsornak szükség esetén tartalmazniuk kell az egyes feladatok megoldásához szükséges ábrákat, nomogramokat, diagramokat és különféle táblázatokat, illetve ezek részleteit.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli feladatlap két részből áll: tesztjellegű kérdéssorból és egy számítási és ábraértelmezési feladatsorozatból.

A tesztjellegű kérdéssor 15-20 kérdést tartalmaz azonos arányban a környezetvédelmi és a vízgazdálkodási témakörökből. A feladatlap „Számítást igénylő és ábraelemzési feladatok” része 4-8 feladatból áll, amelynek egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat. A feladatok azonos arányban kerülnek kiírásra a környezetvédelmi és vízgazdálkodási témakörökből. A vizsgázó szabadon oszthatja be a tesztjellegű kérdések megválaszolására, illetve a feladatok megoldására az idejét.

Az írásbeli vizsgán az alábbi témakörökből történik átfogó számadás:

Környezetvédelemhez kapcsolódó témakörök:

ökológiai alapfogalmak,
a természetvédelem alapjai,
a víz, mint környezeti elem,
a levegő és a talaj, mint környezeti elem,
település környezetvédelme.

Vízgazdálkodáshoz kapcsolódó témakörök:

hidrometeorológia és vízkészlet-gazdálkodás,
hidrológia-hidraulika,
vízméréstan,
geodézia,
a fizikai eljárások alapelvei,
kémiai eljárások, műveletek,
biológiai eljárások alapjai.

Tesztfeladatok az alábbi típusok közül kerülhetnek ki: egyszerű választás, többszörös választás, négyféle asszociáció, igaz-hamis állítások.

A számítást igénylő és ábraelemzési feladatok jellemzően az alábbi típusok lehetnek:

folymatleírás,
hiányos szöveg kiegészítése,
ábra részeinek megnevezése,
ábra kiegészítése,
következtetések levonása ábrák alapján.

A számításos feladatok az alábbi témakörök számítási feladatain alapulnak:

a víz, mint környezeti elem,
a levegő és a talaj, mint környezeti elem,
település környezetvédelme,
hidrológia-hidraulika,
vízmérésstan,
geodézia.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsga a tételsorból húzott tétel kifejtéséből áll. A vizsgázó a feleleténél a tételbe épített szemléltető forrásanyagot felhasználhatja.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A szóbeli vizsga alapvetően a tételben szereplő probléma lényegének, az ahhoz kapcsolódó tényanyagnak, a fogalmak egyértelmű és helyes használatának, valamint az összefüggések felismeréseinek bemutatását várja el a vizsgázótól. A vizsgázónak tájékozottnak kell lennie szűkebb környezetének (a tételéhez kapcsolódó) környezetvédelmi és vízgazdálkodási helyzetéről is. A mondanivalóját logikusan szerkesztve, önállóan, a szakterületének kifejező eszközeit használva (szakszókincs alkalmazása, vázlatok, ábrák, grafikonok értelmezése), helyes magyar nyelven kell előadnia.

A szóbeli tételek „A” és „B” feladatot tartalmaznak.

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök bemutatását igényli a vizsgázóktól:

„A” feladatok

ökológiai alapfogalmak,
a természetvédelem alapjai,
a víz, mint környezeti elem,
a levegő és a talaj, mint környezeti elem,
település környezetvédelme.

„B” feladatok

hidrometeorológia és vízkészlet-gazdálkodás,
hidrológia-hidraulika,
geodézia,
a fizikai eljárások alapelvei,
kémiai eljárások, műveletek,
biológiai eljárások alapjai.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák szerint történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszámok		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen

Pedagógiai Program

Feladat megértése, a lényeg kiemelése, tényanyag mennyisége	10 pont	10 pont	20 pont
A felelet felépítése, magyar nyelvhelyesség, szakterületi kifejező eszközök használata	5 pont	5 pont	10 pont
A fogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	5 pont	5 pont	10 pont
Az összefüggések felismerése és bemutatása	5 pont	5 pont	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont

KÖZLEKEDÉSÉPÍTŐ ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI

VIZSGA

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A közlekedéscépaító ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XX. Közlekedéscépaító ágazat alábbi szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

54 582 02 Hídépítő és -fenntartó technikus,

54 582 05 Útépítő és -fenntartó technikus,

54 582 06 Vasútépítő és -fenntartó technikus.

KOMPETENCIÁK

Térlátás, pontosság

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
1.1 Műszaki rajz készítése	Alakhelyes, mérethelyes műszaki rajz, vázlat készítése.
1.2 Tervolvasás	Többféle terv összeolvasása, lényegkiemelés, összefüggések felismerése.
1.3 Méretszámítás	Számítási eredmények grafikus ábrázolása.

2. Elemi számolási készség

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
2.1 Egyszerű számítási feladatok, algoritmusok	Legyen képes egyszerű méretezési, tervezési, vizsgálati feladatok végrehajtására.
2.2 Becslés, következtetés	Rendelkezzen a becslés, egyszerű következtetés képességével.
2.3 Mérési eredmények feldolgozása	Legyen képes jegyzőkönyvek kitöltésére, egyszerű számítási feladatok megoldására.

3. Szakmai nyelvhasználat

TÉMÁK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
3.1 A szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazása. A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése.
3.2 A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	A téma tartalmának logikus felépítése, a szakmai kifejezések helyes alkalmazásával.
3.3 Kommunikáció szakmai nyelven	A téma pontos, szabatos, lényegre törő kifejtése.

B) TÉMAKÖRÖK

Műszaki rajz elmélete és gyakorlata

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Síkgeometria	
1.1.1. Szerkesztések	Ismerje az alapszerkesztéseket. Gyakorlottan használja a műszaki rajz készítéséhez szükséges eszközöket. Tudja a műszaki rajz készítésének szabályait. Alkalmazza helyesen a méretarányokat.

2. Építőanyagok elmélete és gyakorlata

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Építőanyagok tulajdonságai, jellemzői	
2.1.1. Tulajdonságok	Tudja bemutatni a fizikai, a hidrotechnikai, szilárdsági és a hőtechnikai tulajdonságok meghatározását.
2.1.2. Anyagismeret	Tudja ismertetni a következő anyagok tulajdonságait: természetes kövek, építőipari faárúk, fémek, kötőanyagok, betonok, habarcsok, aszfaltok, műanyagok, szigetelések.
2.1.3. Mérési eredmények értékelése, elemzése	Legyen képes következtetések levonására jegyzőkönyvmintákból. Legyen képes kész diagramok értékelésére. Ismerje a mértékegységeket.

3. Talajmechanika elmélete és gyakorlata

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Talajok tulajdonságai, szerkezete, osztályozása	
3.1.1. Tulajdonságok	Legyen képes ismertetni a talajok alkotórészeit, szerkezetét, szemeloszlását, a konzisztencia-határokat. Osztályozza és minősítse a talajokat.
Mérési eredmények értékelése, elemzése	Tudja értelmezni a talajok alkotórészeinek arányát és a térfogatszázalékokat. Tudja bemutatni a következő vizsgálati módszereket: talajsűrűség, víztartalom,

Pedagógiai Program

	szemeloszlás, nyírószilárdság, talajok tömörsége. Legyen képes következtetések levonására jegyzőkönyvmintákból. Legyen képes kész diagramok értékelésére. Ismerje a mértékegységeket.
Alapozások, munkagödrök víztelenítése	
3.2.1. Alapozási módok	Legyen képes ismertetni a síkalapok és mélyalapok alkalmazási területeit.
3.2.2. Munkagödör kialakítása	Legyen képes ismertetni a dúcolások, szádfalak alkalmazási módjait.
3.2.3. Munkagödör víztelenítése	Legyen képes ismertetni a nyílt víztartás, talajvízszint-süllyesztés, elektroozmotikus talajvízszint-süllyesztés, talajfagyasztás kialakításának módjait.

4. Statika és szilárdságtan

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
4.1. Statikai alapfogalmak	
4.1.1. Erők	Tudja az erő fogalmát és hatását, az erő jellemzőit, ábrázolását, mértékegységét. Ismerje a statika alaptételeit, a síkbeli erőrendszer eredő erejét, az erőrendszer egyensúlyozását.
4.2. Tartók	
4.2.1. Támaszerők, belső erők	Legyen képes kéttámaszú tartók támaszerő meghatározására, a statikailag határozott, hajlított tartók belső erőinek és igénybevételeinek meghatározására, kéttámaszú tartók belsőerő ábráinak szimmetrikus tartón, szimmetrikus terhelésből, vegyes terhelésből történő meghatározására. Legyen képes meghatározni a legnagyobb nyomaték helyét kéttámaszú tartón. Legyen képes értelmezni az összefüggést a nyíróerő és nyomatéki ábra között.
4.3. A szilárdságtan alapelvei	
4.3.1. Szilárdságtani alapfogalmak	Tudja az igénybevétel, feszültség, szilárdság, alakváltozás fogalmait. Ismerje a méretezési követelményeket.

4.4. Központosan húzott-, nyomott-szerkezetek méretezése	
4.4.1. Húzott szerkezetek	Értse a méretezés, rugalmas alakváltozás, tiszta húzás fogalmát. Tudja értelmezni a keletkező feszültséget, a feszültség megoszlását.
4.4.2. Nyomott szerkezetek	Értse a méretezés, keletkező feszültség, kihajlás fogalmát. Tudja a kihajlástól mentes nyomott szerkezetek méretezését, valamint a kihajlásra veszélyes nyomott elemek méretezését. Tudja meghatározni a karcsúsági tényezőt.
4.5. Hajlított tartók méretezése	
4.5.1. Hajlított szerkezetek	Ismerje a hajlítás alapképletét. Tudja a homogén anyagú tartók méretezését hajlításra.

5. Közlekedésepítés elmélete és gyakorlata

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Hídépítés alapjai	
Hídépítési alapfogalmak	Legyen képes ismertetni a fogalom meghatározásokat. Rendelkezzen az arányos szabadkézi ábrák rajzolásának, léptékhelyes műszaki rajz készítésének képességével.
Tervezés általános szempontjai	Legyen képes meghatározni a forgalmi-, műszaki-, gazdasági-, esztétikai követelményeket. Legyen képes értelmezni és alkalmazni a hídszabályzatokat, szabványokat, kötelező előírásokat. Tudja a hidak erőtani számítását, méretezését, figyelembe veendő erőket és hatásokat.
Ideiglenes hidak	Tudja jellemezni az alépítmények és falszerkezetek kialakítási módjait.
Útépítés alapjai	
Útépítési alapfogalmak	Legyen képes ismertetni a fogalom meghatározásokat, az úthálózat szerkezeti és forgalomtechnikai elemeit, az útpályaszerkezetek felépítését és teherbírását.
Vonalvezetés	Tudja jellemezni a vízszintes vonalvezetés elemeit, legyen képes az elemek összekapcsolására.

	<p>Legyen képes egyszerű számítási feladatok elvégzésére.</p> <p>Tudja jellemezni a magassági vonalvezetés elemeit.</p> <p>Legyen képes a hossz-szelvény törés lekerekítés számítására.</p>
Földmunkák építése, víztelenítés	<p>Tudja a kitűzés, a munkatér előkészítés, a töltésalapozások, a fejtés-szállítás-beépítés módszereit.</p> <p>Legyen képes ismertetni az utak víztelenítését, a felszíni és felszín alatti vizek elvezetésének módszereit.</p>
Úttartozékok, közúti műtárgyak	<p>Legyen képes értelmezni a vezetőoszlop, vezetőkorlát, szelvényezést feltüntető táblák, közúti jelzések, átereszek, támfalak, bélésfalak kialakításának előírásait.</p>
Vasúti pálya alapfogalmai	
Vasútépítési alapfogalmak	<p>Legyen képes ismertetni a fogalom meghatározásokat, a vasúti pálya részeit, az alépítmény és felépítmény fontos kitűzési adatait, a nyomtávolság, az úrszelvény, a rakszelvény kialakítását, az állomási vágányok megnevezését és a nyílt vonal kapcsolatát.</p>
Vasúti pálya vonalvezetése	<p>Tudja a vízszintes vonalvezetési elemeket, a nyombővítés kialakítását, a síndőlés szükségességét.</p> <p>Legyen képes a túlemelés kialakítására és számítására.</p> <p>Tudja jellemezni a magassági vonalvezetési elemeket, legyen képes a lejtőtörések kialakítására, számítására.</p>
Hidak szerkezeti felépítése	
Végleges hidak alépítményei	<p>Ismerje a következőket: alapozások, hídfők típusai, töltéslezáró szerkezetek, boltozott hidak, átereszek fogalma, szerkezeti elemei és azok ábrázolása. Pillérek, pillérekre ható erők.</p>
Acél- és öszvérhidak	<p>Tudja az acél gerendahidak, gerinclemezes vasúti és közúti hidak kialakítását, az öszvér szerkezetek, ortotrop szerkezetek, rácsos acélhidak kialakítását, erőjátékát.</p>
Vasbeton hidak	<p>Legyen képes vasalási tervek értelmezésére. Tudja értelmezni a feszített szerkezetek, előregyártott szerkezetek terveit, csomóponti részletek kialakítását, ábrázolását.</p>

Utak szerkezeti felépítése	
Szerkezeti felépítés	Ismerje a burkolatalapok fajtáit és alkalmazási körüket, a betonburkolatok tervezését és kivitelezését, az aszfaltburkolatok gyártását, beépítését.
Autópályák, autoutak	Legyen képes megrajzolni a keresztmetszeti kialakítást, ismerje a pályaszerkezet és vonalvezetés sajátosságait.
Városi utak	Legyen képes megrajzolni a keresztmetszeti kialakítást, ismerje a vízelvezetést, a közművek elhelyezését.
Vasúti felépítményi szerkezetek	
Vasúti felépítmény	Legyen képes bemutatni a terhelő erők, sínek aljak, kapcsolószerkezetek fajtáit, alkalmazásának előírásait. Tudja a hézagnélküli felépítmények sajátosságait.
Kitérők	Legyen képes bemutatni a kitérők fő részeit, tengelyábráit, szerkezeti elemeit. Legyen képes megrajzolni az egyszerű egyenes kitérő, egyszerű átmenő köríves kitérő, ellenkező görbületű kitérő, ívesített kitérő, átszelési kitérő ábráit.
Vágánykapcsolások	Legyen képes megrajzolni két párhuzamos vágány kapcsolását: egyszerű vágánykapcsolás, egyszerű vágányelágazás, két párhuzamos vágány összekapcsolása két egyszerű vágánykapcsolással. Legyen képes ismertetni több párhuzamos vágány kapcsolását: egyalfás és kétalfás lirával.

6. Geodézia alapjai elmélete és gyakorlata

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
Földméréstani alapfogalmak	
Elméleti alapok	Tudja a mértékegységeket és azok átváltásait. Ismerje a vízszintes mérés eszközeit, műszereit, a magasságmérés módszereit, eszközeit, műszereit. Legyen képes ismertetni a körívek

	kitűzésének módszereit a hídépítés, útépítés és vasútépítés területén.
Mérési feladatok	Legyen képes ismertetni egyszerű mérési módszereket a vízszintes mérés területén: távolságmérés, párhuzamos egyenesek kitűzése, vízszintes szögmérés és iránymérés. Legyen képes kész jegyzőkönyvet elemezni és azokból következtetéseket levonni a magasságmérés területén: szintezés, trigonometrikus magasságmérés. Legyen képes ismertetni egyszerű körívkitűzési feladatokat.

7. Vasbetonszerkezetek

TÉMAKÖRÖK	EMELT SZINTŰ KÖVETELMÉNYEK
A vasbeton szerkezetei	
A vasbetonszerkezetek elemei	Tudja a következőket: vasbeton lemez méretei, vasalása, vasbeton gerenda mérethatárok, vasalási vázlat, oszlop mérethatárok, kengyelek elhelyezése, vasalási vázlat, vasbeton fal, héj, koszorú.
Vasbeton tartók méretezése	
Méretezési feladatok	Legyen képes vasbetonszerkezeteket méretezni hajlításra számítási segédletek, táblázatok segítségével, vasbeton derékszögű négyszög keresztmetszetet és lemezt méretezni hajlításra, vasbeton fejlemez gerendát méretezni hajlításra, a szükséges betonacél keresztmetszeti területet számítani, az alkalmazandó betonacélok átmérőjét és darabszámát meghatározni.
Vasbeton létesítmények	
Létesítmények fajtái	Ismerje az ipari létesítményeket, ipari csarnokokat, vízepítési műtárgyakat, magasépítési szerkezeteket, nagy teherbírású hídgerendákat a metróépítésben.

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Emelt szint

Pedagógiai Program

Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	20 perc
100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, vonalzó	NINCS
A vizgabizottságot működtető intézmény biztosítja	„Szilárdságtani táblázatok kivonat” a feladatlapba építve	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

	Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	jogszabály szerit

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	
180 perc			20 perc	
Feladatlap			„A” altétel kifejtése	„B” altétel kifejtése
Rövid választ igénylő feladatok	Számítást igénylő feladatok	Kifejtést, rajzolást igénylő feladatok		
20 pont	40 pont	40 pont	25 pont	25 pont
100 pont			50 pont	

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

A vizsgázó a rendelkezésre álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között, és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Amennyiben az egyes feladatokhoz egyéb információkra, segédanyagokra, táblázatokra, mm-papírra van szükség, azt a feladatsornak mindig tartalmaznia kell.

A feladatlap feladatai az alábbi témakörök számonkérésére irányulnak:

1. Műszaki rajz elmélete és gyakorlata, műszaki rajz készítése,
 - 4.1. Statikai alapfogalmak,
 - 4.2. Tartók,
 - 4.3. A szilárdságtan alapelvei,
 - 4.4. Központosan húzott-, nyomott-szerkezetek méretezése,

- 4.5. Hajlított tartók méretezése,
- 5.1. Hídépítés alapjai,
- 5.2. Útépités alapjai,
- 5.3. Vasúti pálya alapfogalmai,
- 5.4. Hidak szerkezeti felépítése,
- 5.5. Utak szerkezeti felépítése,
- 5.6. Vasúti felépítményi szerkezetek,
- 7.1. A vasbeton szerkezetei,
- 7.2. Vasbeton tartók méretezése,
- 7.3. Vasbeton létesítmények.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatok egy feladatlapon kerülnek összeállításra.

Az írásbeli feladatok egy része egyszerű, rövid válaszokat igénylő feladatokból áll, másik része egyszerű számítási feladat (elsősorban a statika és szilárdságtan, a közlekedésépítés témaköréből), harmadik része a közlekedésépítés (híd-, út-, vasútépités) egy-egy feladatának ismertetése, felsorolása, rövid kifejtése, fogalom meghatározása, egyszerű ábrázolása (vázlat vagy szerkesztés).

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsgarész a tételsorból húzott két altétel kifejtéséből áll. A vizsgázó a feleleténél a tételbe épített szemléltető forrásanyagot felhasználhatja. Feleléskor a kifejtés sorrendjét a vizsgázó választja meg.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A szóbeli tétel két altételből áll:

„A” altétel: a közlekedésépítés elméleti és gyakorlati ismereteire vonatkozik;

„B” altétel: az építőanyagok, talajmechanika, geodézia alapjai elméleti és gyakorlati ismereteire vonatkozik.

A „B” altételek első harmada az építőanyagok elmélete és gyakorlata, második harmada a talajmechanika elmélete és gyakorlata, harmadik harmada pedig a geodézia alapjai elmélete és gyakorlata témakörök követelményei alapján kerül összeállításra.

A számonkérés az altételek keretében az alábbi témakörökből történik:

„A” altétel

- 5. Közlekedésépítés elmélete és gyakorlata,
- 5.1. Hídépítés alapjai,
- 5.2. Útépités alapjai,
- 5.3. Vasúti pálya alapfogalmai,
- 5.4. Hidak szerkezeti felépítése,
- 5.5. Utak szerkezeti felépítése,

5.6. Vasúti felépítményi szerkezetek.

„B” altétel

2. Építőanyagok elmélete és gyakorlata,
 - 2.1. Építőanyagok tulajdonságai, jellemzői,
3. Talajmechanika elmélete és gyakorlata,
 - 3.1. Talajok tulajdonságai, szerkezete, osztályozása,
 - 3.2. Alapozások, munkagödrök víztelenítése,
6. Geodézia alapjai elmélete és gyakorlata,
 - 6.1. Földméréstani alapfogalmak.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsgán a fogalmak szabatos definiálását, a megszerzett ismeretek felhasználásával az összefüggések magyarázatát, alkalmazását is értékelik.

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes altételek kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, altételenként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” altétel	„B” altétel	Összesen
Feladat megértése, a lényeg kiemelése	5 pont	5 pont	10 pont
Alapfogalmak és tények ismerete, definiálása, alkalmazása	5 pont	5 pont	10 pont
Összefüggések, jelenségek, folyamatok értelmezése	5 pont	5 pont	10 pont
Megfelelően felépített, világos, szabatos előadásmód	5 pont	5 pont	10 pont
Szaknyelv alkalmazása	5 pont	5 pont	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont

A felnőttoktatás, felnőttképzés lehetőségei a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziumában és Kollégiumában

A felnőttképzés korábbi gyakorlata:

Felnőttképzés keretében az intézmény korábban több szakterületen is képzett szakembereket. Példaként említhetjük: az útépítés, magasépítés, vízügy szakterületeit.

A hatvanas évek képzéseire már csak kevesen emlékeznek, nem úgy a ruhaipari tagozat működésére, ami a hetvenes évek közepén indult, és a Ruhaipari Szakközépiskola megalakulásáig – felnőttképzés formájában – nálunk működött. A ruhaipari tagozat munkája kezdetben Vándor György igazgatóhelyettes koordinálásával folyt, később Jaksa István tagozatvezető irányította.

1980-as évek második felében az Ybl Miklós Debreceni Műszaki Főiskola kihelyezett tagozataként üzemmérnökképzés folyt a Deák utcában, melyen 2 évfolyam 20-20 fővel végzett.

1994-2008-ig útépítő-útfenntartó szakmunkás képzés folyt a felnőttképzés keretein belül. A megjelölt időszakban 15 csoport sikeres kiképzése történt meg, csoportonként 20-25 fővel. A képzésben segítséget nyújtott a Békéscsabai Közútkezelő, korábban Közúti Igazgatóság.

Földmérő felnőttképzések – az elmúlt 20 évben – a földhivatalok támogatásával, velük közös szervezésben szintén zajlottak az intézmény falai közt.

A 2013-2014 tanévben a segédgát-és csatornaőr képzésben vettünk részt, a képzés a TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 azonosítószámú „Újra tanulok!” című kiemelt projekt keretében kerül lebonyolításra.

Iskolánk a jövőben is részt tud vállalni a felnőttképzés területén, mind az egyes cégek alkalmazottainak szakképzésében, mind az érettségizett szakmunkások másodszakmájának megszerzésében, mind pedig a technikus szakképesítés-ráépülés szakmában.

Lehetőségeket az felnőttképzés területén:

KÖRNYEZETVÉDELEM-VÍZGAZDÁLKODÁS SZAKMACSOPORT

Csatornamű-kezelő (részsakképesítés)
Füredőüzemi gépész (részsakképesítés)
Hulladékfeldolgozógép-kezelő (részsakképesítés)
Hulladékfelvásárló és- telepkezelő (szakképesítés)
Hulladékgazdálkodó szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Hulladékgyűjtő és -szállító (részsakképesítés)
Hulladékválogató és -feldolgozó (részsakképesítés)
Környezetvédelmi technikus (szakképesítés)
Környezetvédelmi ügyintéző (részsakképesítés)
Környezetvédelmi-mérés szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Települési környezetvédelmi szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Természetvédelmi szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Víz- és csatornaműkezelő (szakképesítés)
Víz- és szennyvízkezelő (részsakképesítés)
Vízgazdálkodó szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Vízkárelhárító (részsakképesítés)
Vízműkezelő (részsakképesítés)
Vízügyi technikus (szakképesítés)

Víz és csatornaműkezelő – nem OKJ-s képzés
Segédgát és csatornaőr – nem OKJ-s képzés

ÉPÍTÉSZET SZAKMACSOPORT

Pedagógiai Program

Építési műszaki ellenőr (szakképesítés)
Építőanyagipari minőségellenőr (szakképesítés-ráépülés)
Magasépítő technikus (szakképesítés)
Mélyépítő technikus (szakképesítés)
Műemlékfenntartó technikus (szakképesítés-ráépülés)
Vízépítő technikus (szakképesítés-ráépülés)

GÉPÉSZET SZAKMACSOPORT

Fluidumkitermelő technikus (szakképesítés)

Vízkiútúró – nem OKJ-s képzés

KÖZLEKEDÉS SZAKMACSOPORT

Útépítő (szakképesítés)
Útépítő és-fenntartó technikus (szakképesítés)
Vasútépítő és-fenntartó technikus (szakképesítés)

MEZŐGAZDASÁG SZAKMACSOPORT

Digitálistérkép-kezelő (részsakképesítés)
Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus (szakképesítés)
Földügyi térinformatikai szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Ingatlan-nyilvántartási ügyintéző (részsakképesítés)
Távérzékelési szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)
Térinformatikai ügyintéző (részsakképesítés)
Térképész szaktechnikus (szakképesítés-ráépülés)

Egyéb tanfolyamok:

AutoCAD, ArchiCAD

A cégek, melyek együttműködnek és partnerek a felnőttképzés szakterületén:

Alföldvíz Zrt. Békéscsaba, Dobozi út 5, 5600, (66) 445 345
Békés Drén Kft. Békés, Petőfi Sándor u. 20, 5630, (66) 510 610
Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Gyula, Városház u. 26, 5700, (66) 526 400
Gyulai Közüzemi Nonprofit Kft. Gyula, Szent László u. 16, 5700, (66) 362 377
Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Földhivatalok, Földmérő cégek
MÁV

Humánerőforrás lehetőségek a felnőttképzés területén:

Az eddigi tapasztalatok alapján mérnök-tanár és mérnök kollégáink szívesen részt vettek, vesznek és vélhetően a jövőben is részt fognak venni az olyan felnőttek képzésében, akik motiváltak abban, hogy elsajátítsák az átadott ismereteiket.

Több kolléga az elmúlt években is részt vett, mind az általunk szervezett képzések oktatásában, mind pedig külsős iskolarendszeren kívüli szakképzők által szervezett képzések segítésében.

Megjelenési, hirdetési felületek:

A felnőttképzés területén a Vízmű adottságai jók, a saját profiljába illő, reálisan jelentkező piacképes igényeket képes kielégíteni. A Békéscsabai Szakképzési Centrumnak a sikeres felnőttképzés érdekében egy alapos piackutatást követően körültekintő tervező- és marketingmunkát kell végeznie. Ennek birtokában le tudja fedni a felnőttképzés piacának jelentős szektorát.

Ezen munkálatok végrehajtásának minden pontján a siker teljes reményében tudjuk elvégezni a reánk jutó feladatokat.

A 2015/2016 –os tanévben induló képzéseink:

A tanév kezdetekor meghirdettük azon képzéseinket, ahol a kollégáink fel tudták vállalni, hogy szabadidejüket nem kímélve részt tudnak venni a felnőttoktatás lebonyolításában. Ilyen szakmák a magasépítő technikus, a földmérő és térinformatikai technikus, illetve a vízügyi technikus voltak. A jelentkezések folyamatosan érkeztek szeptember utolsó napját bezárólag. A jelentkezők létszáma a csoport indulásához limitálva volt. A megfelelő számú jelentkezés a vízügyi technikus képzés beindítását tette lehetővé, esti tagozaton.

Jelenlegi képzéseink:

Magasépítő technikus
Útépítő és fenntartó technikus
Fluidumkitermelő technikus
Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus
Víziközmű technikus

sz. melléklet.

(1 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03 0000 00 00**

**Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása.
(átnézeti táblázat).**

2. sz. melléklet.

(29 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03 0000 00 00**

**A képzés helyi tanterve
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

3. sz. melléklet.

(64 oldal)

Magasépítő technikus

54 582 03 0000 00 00

A képzés központi programja.

4. sz. melléklet.

(18 oldal)

Magasépítő technikus

54 582 03 0000 00 00

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

5. sz. melléklet.

(1 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03 1000 00 00**

Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása

(átnézeti táblázat)

6. sz. melléklet.

(51 oldal)

Magasépítő technikus

54 582 03 1000 00 00

A képzés helyi tanterve

**A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

7. sz. melléklet.

(38 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03 1000 00 00**

A képzés központi programja.

8. sz. melléklet.

(10 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03 1000 00 00**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

9. sz. melléklet.

(1 oldal)

**Közlekedésépítő technikus
- útépipítő és fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 02**

Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása

(átnézeti táblázat)

10. sz. melléklet.

(31 oldal)

**Közlekedésépítő technikus
- útépipítő és fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 02**

**A képzés helyi tanterve
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

11. sz. melléklet.

(161 oldal)

**Közlekedésépítő technikus
- útépipítő és fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 02**

A képzés központi programja.

12. sz. melléklet.

(19 oldal)

**Közlekedésépítő technikus
- útépipítő és fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 02**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

13. sz. melléklet.

(1 oldal)

**Bányaipari technikus
- geológiai technikus
54 544 01 0010 54 01**

Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása

(átnézeti táblázat)

14. sz. melléklet.

(41 oldal)

**Bányaipari technikus
- geológiai technikus
54 544 01 0010 54 01**

**A képzés helyi tanterve
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

15. sz. melléklet.

(275 oldal)

**Bányaipari technikus
- geológiai technikus
54 544 01 0010 54 01**

A képzés központi programja.

16. sz. melléklet.

(27 oldal)

**Bányaiipari technikus
- geológiai technikus
54 544 01 0010 54 01**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

17. sz. melléklet.

(1 oldal)

**Földmérő, térképész és térinformatikai technikus
- földmérő és térinformatikai technikus
54 581 01 0010 54 01**

Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása.

(átnézeti táblázat)

18. sz. melléklet.

(52 oldal)

**Földmérő, térképész és térinformatikai technikus
- földmérő és térinformatikai technikus
54 581 01 0010 54 01**

**A képzés helyi tanterve
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

19. sz. melléklet.

(282 oldal)

**Földmérő, térképész és térinformatikai technikus
- földmérő és térinformatikai technikus
54 581 01 0010 54 01**

A képzés központi programja.

20. sz. melléklet.

(50 oldal)

**Földmérő, térképész és térinformatikai technikus
- földmérő és térinformatikai technikus
54 581 01 0010 54 01**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

21. sz. melléklet.

(1 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01 0000 00 00**

Szakmai tantárgyak évfolyamonkénti felosztása.

(átnézeti táblázat)

22. sz. melléklet.

(46 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01 0000 00 00**

**A képzés helyi tanterve
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba**

23. sz. melléklet.

(64 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01 0000 00 00**

A képzés központi programja.

24. sz. melléklet.

(10 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01 0000 00 00**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

25. sz. melléklet.

(32 oldal)

Magasépítő technikus

54 582 03

- ágazati képzés

A képzés helyi tanterve.

**A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

26. sz. melléklet.

(118 oldal)

Magasépítő technikus

54 582 03

- ágazati képzés

A képzés kerettanterve.

27. sz. melléklet.

(6 oldal)

**Magasépítő technikus
54 582 03
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

28. sz. melléklet.

(35 oldal)

**Mélyépítő technikus
54 582 04
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

29. sz. melléklet.

(121 oldal)

Mélyépítő technikus

54 582 04

- ágazati képzés

A képzés kerettanterve.

30. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Mélyépítő technikus
54 582 04
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

31. sz. melléklet.

(114 oldal)

**Útépítő és fenntartó technikus
54 582 05
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

32. sz. melléklet.

(115 oldal)

**Útépítő és fenntartó technikus
54 582 05
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

33. sz. melléklet.

(4 oldal)

**Útépítő és fenntartó technikus
54 582 05
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

34. sz. melléklet.

(115 oldal)

**Vasútépítő és fenntartó technikus
54 582 06
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

35. sz. melléklet.

(4 oldal)

**Vasútépítő és fenntartó technikus
54 582 06
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

36. sz. melléklet.

(115 oldal)

**Hídépítő és fenntartó technikus
54 582 02
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

37. sz. melléklet.

(4 oldal)

**Hídépítő és fenntartó technikus
54 582 02
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

38. sz. melléklet.

(32 oldal)

**Fluidumkitermelő technikus
54 544 02
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

39. sz. melléklet.

(109 oldal)

**Fluidumkitermelő technikus
54 544 02
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

40. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Fluidumkitermelő technikus
54 544 02
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

41. sz. melléklet.

(32 oldal)

Bányaipari technikus

54 544 01

- ágazati képzés

A képzés helyi tanterve.

**A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

42. sz. melléklet.

(106 oldal)

Bányaiipari technikus

54 544 01

- ágazati képzés

A képzés kerettanterve.

43. sz. melléklet.

(4 oldal)

**Bányaiipari technikus
54 544 01
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

44. sz. melléklet.

(102 oldal)

**Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus
54 544 01
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

45. sz. melléklet.

(102 oldal)

**Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus
54 544 01
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

46. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Földmérő,földügyi és térinformatikai technikus
54 544 01
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

47. sz. melléklet.

(26 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

48. sz. melléklet.

(122 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

49. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Vízügyi technikus
54 853 01
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

50. sz. melléklet.

(18 oldal)

**Környezetvédelmi technikus
54 850 01
- ágazati képzés**

**A képzés helyi tanterve.
A képzés moduljaihoz rendelt tananyagtartalmak
besorolása az egyes tantárgyakba.**

51. sz. melléklet.

(123 oldal)

**Környezetvédelmi technikus
54 850 01
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

52. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Környezetvédelmi technikus
54 850 01
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

53. sz. melléklet.

(56 oldal)

**Vízépítő technikus
55 582 03
- ágazati képzés**

A képzés kerettanterve.

54. sz. melléklet.

(5 oldal)

**Vízépítő technikus
55 582 03
- ágazati képzés**

A képzés szakmai és vizsgakövetelményei.

KOLLÉGIUM

1. BEVEZETÉS

Az utóbbi évek társadalmi, gazdasági változásai jelentősen befolyásolták a kollégiumok nevelő munkáját, szerepüket. Társadalmi elismertségüket, szükségességüket növelték.

Ezek a változások, valamint a szabad iskola- és kollégiumválasztás kihívást jelentettek a BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma számára is.

Ahhoz, hogy ennek a kihívásnak megfeleljünk, valamint a fenntartói, a szülői és a tanulói igényt kielégítsük, úgy ítéljük meg, hogy javítani szükséges munkánk feltételrendszerét, fejleszteni kell pedagógiai - módszertani ismeretrendszerünket, mivel a kollégiumunk a nevelés elsődleges szempontjának az otthonos, családi légkör biztosítását tartja. Azonban a Köznevelési törvény és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja egyértelműen megfogalmazta a kollégiumok megnövekedett szerepét.

A kollégium szükségességét, szerepét a következő tényezők támasztják alá:

- Békés megye településszerkezete, iskolarendszere, közlekedési infrastruktúrája a megrendelői igény, a továbbtanuláshoz biztosított esélyegyenlőség alapvetően feltételezi megyei székhelyű, a középiskolák igényeihez igazodó kollégiumokat.
- A megyeszékhelytől távol lakó, anyagilag hátrányos helyzetű szülők csak akkor tudják Békéscsabán taníttatni gyermekeiket, amennyiben a szociális egyensúlyozó szerepet betöltő kollégiumokat gyermekeik igénybe vehetik.
- Az otthonadás mellett a kollégiumok adnak lehetőséget a lemaradással küzdő tehetséges fiatalok számára a felzárkózásra, tehetségük kibontakoztatására.

Ezekre a tényekre alapozva fogalmaztuk meg kollégiumunk pedagógiai programját.

Pedagógiai programunk készítésekor figyelembe vettük a kapcsolódó iskolák pedagógiai célkitűzéseit, a kollégium jelenlegi helyzetét.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A kollégium adatai

A kollégium hivatalos elnevezése: BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma
Fenntartója: Békéscsabai Szakképzési Centrum

A kollégium alapító okiratának száma:

A program benyújtója: A BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziumának és Kollégiumának nevelőtestülete

A kollégium címe: 5600 Békéscsaba, Gyulai út 9. sz.

Telefon/fax: 06/66 325- 788

2.2. A kollégium nevelési és működési gyakorlatának és feltételeinek bemutatása

2.2.1. Személyi feltételek, illetve elvárások

2.2.1.1. Alapelveink

Úgy gondoljuk, hogy a kollégiumi dolgozók és a tanulók együttműködése hozhat létre sikereket, eredményeket, alkotó légkört. Meggyőződésünk, hogy a példa erejével mindenki nevel a kollégiumban, ezért fontos a meglévő erőforrások folyamatos figyelemmel kísérése.

A tantestület tagjai segítenek a tanulásban, a közösségi és az egyéni gondok megoldásában külön figyelmet fordítva a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésére, oktatására. A gazdasági apparátus a működés feltételeit biztosítja, a technikai dolgozók a működés zavartalanságát.

2.2.1.2. A kollégiumi nevelőtestület működési gyakorlata

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,

- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A köznevelési törvény alapján - a kollégium pedagógusainak közössége, nevelési kérdésben a kollégium legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

Tagjai a kollégium valamennyi pedagógus munkakört betöltő közalkalmazottja, a diákok ügyeit, valamint a pedagógusok munkáját segítő kollégiumi titkár.

A kollégium nevelőtestülete nevelési kérdésekben, a kollégium működésével kapcsolatos ügyekben, valamint a törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A tanév során a nevelőtestület az alábbi állandó értekezleteket tartja:

- tanévnyitó, tanévzáró,
- félévi,
- őszi és tavaszi nevelési értekezlet,
- információs értekezlet heti egy alkalommal,
- továbbképzési értekezletek.

Rendkívüli nevelőtestületi értekezlet hívható össze az intézmény lényeges problémáinak megoldására, amennyiben a nevelőtestület tagjainak 50 % + 1%-a képviselteti magát.

Döntéseit és határozatait - a jogszabályban meghatározottak kivételével - nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza. A szavazatok egyenlősége esetén az intézményvezető szavazata dönt.

A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból meghatározott időre vagy alkalmilag bizottságot hozhat létre, illetve egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a munkaközösségre vagy a diákönkormányzatra. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles.

A köznevelési törvény szerint a kollégium pedagógusainak szakmai, módszertani munkaközössége segítséget ad a kollégiumban folyó nevelőmunka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez.

A munkaközösség tagjai munkaközösség-vezetőt választanak a munkaközösség tevékenységének szervezésére, irányítására, koordinálására.

2.2.1.3. A nevelőtestület összetétele, létszáma:

Főállású tanár:	11 fő
Tudományegyetemet végzett:	7 fő
Tanárképző főiskolát végzett:	4 fő

Szakos összetétel:

fizika-technika szak (egyetem)	1 fő	
közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga	4 fő	
pedagógia - nevelőtanár (főiskola)	2 fő	
testnevelés – orosz szakos tanár(főiskola)	1 fő	
német szakos középiskolai tanár (egyetem)	1 fő	
szociálpedagógus (főiskola)	1 fő	
földrajz szakos tanár (egyetem)	1 fő	
francia – spanyol szakos tanár (egyetem)	1 fő	
művelődésszervező (főiskola)	1fő	
történelem szakos középiskolai tanár (egyetem)		1fő
biológia-környezetvédelem szakos tanár (főiskola)	1fő	
környezetgazdálkodási agrármérnök (egyetem)	1fő	
speciális pedagógus (egyetem)	1fő	

A nevelőtestület kompetenciája a tantárgyi segítségnyújtást alapvetően biztosítja. Indokolt nyelvszakos, egyetemi végzettségű tanárok alkalmazása, amennyiben lehetőség nyílik rá.

A tanárok rendszeresen képezik magukat.

Rendszeresen részt vesznek országos, helyi, ill. a tantestület, a munkaközösség által szervezett továbbképzéseken. Részt vettek mentálhigiénés tanfolyamokon, a diákönkormányzatot segítő tanárok továbbképzésén.

A tanárok képzését, továbbképzését az intézmény anyagi lehetőségeihez mérten segíti.

A szaktanárok jól hasznosítják ismereteiket, szaktudásukat a felzárkóztató foglalkozások tartásával, illetve a tehetséges tanulókkal való foglalkozások alkalmával.

Érdeklődésüknek megfelelően vesznek részt különböző szakkörök vezetésében.

Eredményeink azt mutatják, hogy a tantestület közösséggé formálódott. Eredményeink alapja, hogy a testület tagjai egyet értenek a célokban, egységesek a követelményekben, élvezik a tanári módszertani szabadságot.

Jól megfelelnek mind a hagyományos (törődés a csoporttal, szülői, iskolai kapcsolattartás, adminisztráció), mind az új tanári feladatoknak. Felkészültek a felzárkóztatásra, pályaválasztási tanácsadásra, a tehetséggondozásra, a konfliktuskezelési megoldásokra.

Pedagógiai Program

Képesek önismereti technikák átadására. A tudás- és értékközvetítést alapvető feladataiknak tartják.

A testület stabil, a dolgozók hosszú távon a kollégiumban szeretnék pedagógiai munkájukat végezni.

2.2.1.4. Technikai dolgozók

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

Jól együttműködnek a tantestülettel, a nevelés tárgyi feltételeinek biztosításában, odaadóan, szorgalmasan végzik munkájukat, figyelnek a kollégiumban lakó tanulókra, hétköznapi életükre ezzel is segítve a pedagógusok munkáját.

Kollégiumi titkár	1 fő
gimnáziumi érettségi	
közösségi-civil szervező szak	
Portások	3 fő
Takarítónők	4 fő
Mosodai - varrodai alkalmazott	1 fő

2.3. Tárgyi, dologi feltételek, környezeti jellemzők

2.3.1 A lakhatás tárgyi feltételei

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális-, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégiumban az alábbiak az elkövetkező időkben fejlesztésre, felújításra szorulnak.

Legrosszabb állapotban az ágyak, illetve a szekrények vannak. Az előbbiek 20 (átlag) az utóbbiak 25 évesek, javításuk gyakran az új készítésével egyenértékű. Az elmúlt hat év fejlesztései némileg enyhítették ezen gondunkat.

A fiú szárnyban nincs biztosítva a tanulóhoz szükséges megvilágítási mérték (300 lux). A hálók megvilágítása mindenütt az előírás alatt van.

Jelenleg csak minden harmadik tanulónak van lehetősége szobai székre ülni. A tanulóknak megkezdjük a székek cseréjét.

A szobákban nincs asztali lámpa és nincs falikar sehol. A szekrények kapacitása szűkös, a könyveknek nincs fali polc. A textilneműk, ágyneműgarnitúrák, paplanok, párnák cseréje az elmúlt években többségében megtörtént, melyek cseréje folyamatosan szükséges. A nyílászárók igen elhasznált állapotúak, a fiú részen szintén sürgős cserére lenne szükség.

Tanulást, felkészülést közvetlen segítő eszközök, felszerelések:

Tervezett pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap a kollégiumi tanulás, felkészülést segítő, korrepetáló, felkészítő, felzárkóztató tevékenység. Ehhez a minimális feltételeket tudjuk biztosítani, számítógép parkunk fejlesztésre szorul.

A közösségi élet (szabadidő, sport, kultúra, szórakozás) legszükségesebb eszközeivel rendelkezünk, de az igények fejlődésével ezeket is tervszerűen fejleszteni kell.

2.3.2 Épületek állaga, funkcióra való alkalmasságuk

Az épületek állaga – több éve folyó felújítások ellenére – sok kívánni valót hagy maga után. A legalapvetőbb lakhatási feltételek zsúfolt elhelyezés mellett adottak. A 4 ágyasra méretezett (léghőméter) szobákban 6 fő kerül elhelyezésre, a lány épületben a szobák többsége 10-es létszámú. Az elmúlt években megkezdjük a szobák bútorainak cseréjét, de forráshiány miatt ez félbe maradt.

A fiú épületben az elektromos vezetékek és világítótestek nem felelnek meg a követelményeknek.

A fiúrész külső homlokzati burkolata igen rossz állapotú, balesetveszélyes.
A tanulószobák zsúfoltak, nincs annyi férőhely, hogy mindenki ott tanulhasson.

2.4. Kollégiumi élet szervezettsége, az ezzel kapcsolatos elvárások.

A kollégiumi élet szervezettségét a munkafolyamatok gördülékeny megvalósítása jellemzi.

A kollégium nevelőközössége két munkaközösséget hozott létre: egy fiú és egy lány munkaközösséget. Az ő munkájukat egészíti ki, teszi teljessé a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

A munkafolyamatok biztonságos, kiegyensúlyozott rendszerben való működését, belső mérések rendszerének működtetésével, a visszacsatolást, az információáramlás pontosságát, a minőségirányítás biztosítja.

A szervezeti felépítésünk átláthatóvá teszi a kollégiumunk működését. A kiszámítható működést reprezentálja a belső informatikai hálózaton, a nevelőtestület minden tagja számára elérhető módon közzétett adatbázis: házirend, baleset és tűzvédelmi szabályzat, kerettantervi foglalkozások tanári és tanulói értékelési szempontjai, tanmenetek, továbbképzések összefoglalói, tanári beszámolók szempontjai, munkafolyamatok leírása, kritérium rendszere, szociometriai- és elégedettségi vizsgálatok kérdőívei, tanári beosztások, a tanulói tanulmányi eredmények, hiányzások, a szobaértékelések összesítői.

Elvárásunk a szervezettség, a minőség hosszú távú megtartása.

A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

2.5. A kollégium kapcsolattartásának rendszere

2.5.1. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás rendszere, formái a különböző értekezletek, fórumok, kollégiumi gyűlések, tanácskozások.

A kollégiumi közösségek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat a kollégium éves munkaterve tartalmazza.

A kapcsolattartás formái:

- vezetőségi ülés,
- közalkalmazotti tanács ülései,
- közalkalmazotti értekezlet,
- munkahelyi értekezlet,
- nevelői értekezletek,
- nevelési értekezletek.

2.5.2. A szülők tájékoztatásának formái

A köznevelési törvénynek megfelelően a kollégium a tanév során

- szóbeli tájékoztatást ad az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontokban (szülői értekezletek, fogadóórák, telefonon)
- rendszeres írásbeli tájékoztatást ad a tanulmányi munkáról, a tanulók magatartásáról.

A szülői értekezletek

A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi értekezleten kapnak tájékoztatást.

Az összevont szülői értekezletet az intézményvezető, a csoport szülői értekezletet a csoportvezető nevelőtanár hívja össze.

Szülői fogadóórák

A kollégium valamennyi pedagógusa tanévenként havi egy alkalommal tart szülői fogadóórát. A gondviselő fogadóórán kívül előre egyeztetett időpontban találkozhat gyermeke pedagógusaival. A fogadóórák idejét, helyét a munkaterv tartalmazza.

Ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus:

Az esélyegyenlőség sérülésének esetén írásban hivatalosan visszajelzést nyújt a megfelelő hivatali szerveknek.

Rendszeres írásbeli tájékoztatás

Valamennyi pedagógus negyedévenként köteles tájékoztatni a tanulóra vonatkozó érdemjegyekről a szülőket.

2.5.3 A kollégium külső kapcsolatai

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a következő intézményekkel:

- a fenntartóval,
- sportági szakszövetségek,
- a kapcsolódó iskolákkal,
- a helyi önkormányzatokkal szükség szerint,
- egészségügyi intézményekkel,
- közművelődési intézményekkel,
- a városi kollégiumokkal,
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- a kollégiumi orvossal
- a rendőrség gyermekvédelmi osztályával
- MI-ÉRTÜNK Egyesülettel (gyermeksegítő központ)
- a TIT-tel
- a Gadara Házzal

3. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

4. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a Nat. Melléklet I.1. pontjában, a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

4.1 Az intézmény (egység) alapvető nevelési alapelvei, céljai, küldetése

- Alapvető emberi, gyermeki, és szabadságjogok érvényesítése, humanista és demokratikus elvek alkalmazása
- A nevelés folyamatát a diákok iránti felelősség, bizalom és szeretet hasssa át
- A pedagógiai tevékenységet kulturált stílus és intellektuális igényesség jellemezze
- Az alapvető erkölcsi normák betartása
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele
- A nevelőtevékenység építsen a diákok öntevékenységre, önszerveződő képességére
- Együttműködés a szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal

A kollégiumi nevelés feladata

- tanulási kultúra fejlesztése
- szociális értékrend és képességrendszer fejlesztése
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés
- az önismeret fejlesztése és a tudományos világkép alakítása
- felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályorientáció segítése

4.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;

- i) a szülőkkal, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

4.1.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium, a kollégiumi jogviszony fennállása alatt biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé

válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

5. A tanulók életrendje, tanulása, szabadidejének szervezésének pedagógiai elvei

- a) A kollégium belső életének szabályozásakor fontos szempont, hogy a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételei biztosítottak legyenek, figyelembe véve az intézményi szokásokat, valamint a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket is. A diákok napi életének kereteit úgy kell meghatározni, hogy az egyes tevékenységek belső arányai az életkori sajátosságaikhoz igazodjanak. Olyan értékelési rendszert kell kialakítani, amely megfelelő motivációs bázist teremt a tanulók számára.
- b) A belső élet megszervezésénél jelentős szerepet töltsön be a diákönkormányzat. Vegyen részt a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Ismerjék, és a mindennapi gyakorlatban képesek legyenek felelősen alkalmazni a demokratikus érdekérvényesítési módszereket, a probléma-megoldási, konfliktuskezelési technikákat.

5.1 Folyamatos tanulás

A folyamatos tanulással lehetséges a követelmények teljesítése, melynek előfeltétele az alapos, rendszeres, előrelátó tervezés. Ezen elvek figyelembevételével érhető el a legnagyobb hatékonyság. A tanuláshoz megfelelő külső és belső motivációs tényezők szükségesek. Nélkülözhetetlen elem a folyamatos ellenőrzés és objektív értékelés.

5.1.1 A szabadidő megszervezésének elvei:

- Illeszkedjen a kollégium hagyományaihoz,
- Biztosítsa a tanulók fizikai és szellemi regenerálódását,
- Igazodjon a közösség igényeihez,
- Teremtsen választási lehetőséget,
- Vegye figyelembe az egyetemes és európai kultúra értékeit.
- Nagymértékben támaszkodjon a DÖK munkájára,
- Legyen aktuális.

5.2 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását és az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

5.2.1 Fejlődés

- A serdülőkor és az ifjúkor közötti átmenet zökkenőmentessé tétele
- A pszichoszomatikus fejlődés és érés problémáinak kezelése
- A meghatározó személyiségjegyek pozitív irányba terelése
- Deviáns jegyek nyesegetése
- Külső szakemberek bevonása
- Pozitív életeszmény

5.2.2 Felzárkóztatás

- Helyzetelemzés, szintfelmérés
- Szülők igényeinek figyelembevétele
- Szoros együttműködés az iskolákkal
- A színterek meghatározása/ egyéni, kiscsoportos, csoportos, szakköri, iskolai/
- Sikerélmény biztosítása
- Segítségadás a kudarcélmény feldolgozásához
- Ösztönző rendszer kialakítása
- Bukások, évismétlők számának csökkentése

5.2.3. Pályaválasztás

- Munkaerő piaci folyamatok hatásai
- Szakmai divatirányzatok
- Felsőoktatási felvételi követelmények tanulmányozása
- Felnőttképzési rendszer ismertetése
- Munkavállalói jogok

- A munka folyamata, beilleszkedés, munkahelyi fegyelem
- Elhelyezkedés folyamata /álláskeresés, pályázatírás, önéletrajz, meghallgatás, interjú/

5.2.4. Önálló életkezdés

- Párkapcsolat építése
- Otthonteremtés lehetőségei
- Családalapítás, gyermekvállalás, gyermeknevelés felelőssége
- Családjogi törvény
- Kapcsolattartás a szülőkkel

5.3 *Közösségi élet fejlesztése*

- Évről évre változó közösség
- Kilencedik évfolyamos tanulók beilleszkedésének segítése, hagyományok átadása
- Etikai, magatartási normák, házszabály /napirend/
- Szobaközösség, csoportközösség számának kialakítása
- Egyén és közösség érdekeinek, elvárásainak, igényeinek összehangolása
- Különböző kisközösségek /baráti csoportok, szakköri tagság, csapatok stb./ és a kollégium egészének integrálása
- Közösséghez tartozás, közös egyedi megjelenés érzésének kialakítása

5.4 *Művelődés és sporttevékenység*

- Testi és szellemi regenerálódás
- Élvezhetőség, élménydúság
- Rendszeresség
- Biztonságos feltételek megteremtése
- Önszerveződés támogatása
- A város által biztosított lehetőségek kihasználása/színház, koncert, kiállítás, kulturális- és sportprogramok/
- Sokoldalú fejlesztés

6. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

A kollégium - igazodva a Köznevelési Törvény rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.

Kollégiumunk napi háromszori étkezést biztosít tanulóinknak, igazodva azok iskolai elfoglaltságaihoz. A kollégium ebédlőjében elfogyasztott étkezések mellett tanulóink rendelkezésére áll a jól felszerelt reformkonyha is. A kollégiumi ebédlőben az étkezések nevelő tanári felügyelet mellett zajlanak, ezzel is ösztönözzük tanulóinkat a kulturált étkezési szokások betartására.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Kollégiumunk minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. A kollégium kulturális- és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyebbé váljanak környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Kollégiumunknak saját orvosa van, akit rendelési időben hétfőtől péntekig fogadja és ellátja a hozzá forduló tanulókat. Rendelési időn kívül a közelben fekvő kórház és rendelőintézet ügyeletén kapnak ellátást a beteg diákok. A kollégiumban a betegek részére kialakított betegszobában helyezük el a beteg tanulókat.

Nevelőink a tanulók osztályfőnökeivel és szaktanáraival rendszeres kapcsolatot tartanak fent. A tanulók magatartásával, viselkedésével, tanulmányi előmenetelével, problémáival kapcsolatos kérdésekben konzultálnak. A megbeszéléseket bármelyik fél kezdeményezheti. A kollégium az iskolával rendszeresen együttműködik. A nevelés-oktatás folyamatában egyenrangú kapcsolatra törekszik. A két intézmény harmonikus együttműködése, azonos alapértékek közvetítése, a rendszeres információcsere biztosítja a tanulók fejlődésének eredményességét.

A kollégium a szülőktől kapott jogokkal és kötelezettségekkel élve a lakhatási feltételek biztosításán túl a tanulók iskolai magatartását, tanulmányi eredményét is figyelemmel kíséri. Nevelőmunkánk eredményességének feltétele, hogy a szülői igényeknek meg tudjunk felelni, miközben a tanulók, segítő, elfogadó együttműködése is fennáll. A távolság és egyéb nehézségek ellenére is minden lehetőséget meg kell ragadnunk a szülői ház és a nevelőtestület jó együttműködéséért.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel a beköltözéstől kezdve. Év elején a kollégium vezetője tájékoztatót tart, a nevelők részt vesznek az iskola szülői értekezleteken, de a szülőkkel akár napi telefonkapcsolatban állnak, így megvalósul a folyamatos kapcsolattartás a szülők és a

kollégium között, melynek köszönhetően a kollégium figyelembe tudja venni a szülői és tanulói igényeket.

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseihez – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, ill. támogatást biztosít.

6.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási **attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó** ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

6.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

6.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások: rendszeres

a) iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás

A napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító tantárgyi környezetben csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik.

Minden tanulónak kötelező biztosítani a minimum heti 12 óra csendes tanulási időt – szilenciumot – hétfőtől csütörtökig, napi 3 órában. A szilenciumi foglalkozások a tanulószobákban valósulnak meg.

A tanulóidő naponta: 15.30-18.00.

Közös szilenciumról csak a 4,0 tanulmányi átlagot elérő tanulók kaphatnak felmentést, ők a tanulásra is alkalmas hálószobákban készülnek a tanítási órákra.

A szilenciumi idő alatt a teljes csendet biztosítani kell. Azon tanulók számára, akik a napi házirendben előírt szilenciumi idő kevésnek bizonyul, biztosítani kell a vacsora utáni (19 óra) nyugodt és zavartalan tanulás, felkészülés lehetőségét nevelőtanári felügyelet mellett

b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás

Előzetes felmérésen alapuló, differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozás, a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatására, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának, a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítására.

Kötelező azok számára a felzárkóztató foglalkozás, akik gyenge tanulmányi eredményt mutatnak egyes szaktárgyakból. Az arra kijelölt tanulónak naponta részt kell vennie a foglalkozásokon, tantárgyanként az órarendbe beállítva.

Az irányított tevékenységeket szaktárgyi felkészültségükre alapozva, ill. érdeklődési körüknek megfelelően a tantestület tagjai tartják

- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök
- e) tematikus csoportfoglalkozás

6.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

6.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára
A csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik; a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a preventív tevékenység (balesetek-, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb. – kialakulása), valamint az életvitel helyes tervezése, és megvalósítása.
- b) tematikus csoportfoglalkozások
az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

6.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

6.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

A foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat. Ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

6.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

- Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett
- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
 - természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
 - egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,

Pedagógiai Program

- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt kap a diákok irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A kollégium az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

Kötelezően választható szakköri foglalkozások:

1. Horgász-vadász klub
2. Barkács szakkör
3. Angol szakkör
4. Földrajzklub és turisztika
5. Fizika
6. Kézilabda / iskolával közösen/
7. Egészséges életmód
8. Háztartási ismeretek
9. Számítástechnika
10. Olasz
11. Természetjáró turizmus
12. Röplabda
13. Kosárlabda
14. Kommunikáció és életvezetés
15. Alakformáló torna
16. Német
17. Régi mesterségek
18. Gondúzó
19. Stressz kezelés
20. Segítő beszélgetés
21. Tehetséggondozás
22. Néptánc – Népzene
23. Kézműves foglalkozás

6.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

6.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- d) a pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

6.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata megszervezni:

- a) a napirend szerinti tevékenységeket, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedése, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

7. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

7.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

8. A KOLLÉGIUMI ÉLET SZERVEZÉSE

Kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium házirendje.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Pedagógiai Program

A kollégiumban hagyományosan megrendezésre kerülő események:

- Gólyabál
- Mikulás
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Kollégiumi ballagás
- Jókai-hét

Napirend

6.00	Jelzőcsengő az ébresztéshez
6.30	Általános ébresztő
6.00-7.30	Ágyazás, mosakodás, öltözködés, reggeli elfogyasztása, szekrény- és hálórend kialakítása, felkészülés a tanítási órákra.
7.30-7.45	Indulás az iskolába
7.45	után csak azok tartózkodhatnak a kollégiumban, akiknek órarend szerint nincs tanítási órájuk, illetve betegek
12.00-15.00	Ebéd
12.00-15.20	Kimenő az iskolából való visszaérkezés illetve ebéd után
15.30-16.15	Szilencium
16.15-16.25	Szünet
16.25-17.10	Szilencium
17.10-17.15	Szünet
17.15-18.00	Szilencium
18.00-19.00	Vacsora
18.00-21.00	Kimenő
21.00	Létszámmellenőrzés, magnó, rádió kikapcsolása, hangos beszéd mellőzése
21.00-22.00	Előkészület a takarodóra
22.00	Villanyoltás, takarodó

Pedagógiai Program

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott tematikus
csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

- 1.A tanulás tanítása
- 2.Az erkölcsi nevelés
- 3.Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- 4.Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- 5.Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- 6.A családi életre nevelés
- 7.Testi és lelki egészségre nevelés
- 8.Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- 9.Fenntarthatóság, környezettudatosság
- 10.Pályaorientáció
- 11.Gazdasági és pénzügyi nevelés
- 12.Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3

Pedagógiai Program

Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogram terve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a NAT kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

A tanulás tanítása

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi összetételű településről, eltérő családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli és tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága is eltérő. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

A kollégiumi tanulás módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való eredményesebb tájékozódást szolgálják. Segítik a kollégistákat abban, hogy idejüket, erejüket jól be tudják osztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, hatékony, célszerű, feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegítik, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás bármely irányára, valamint a felnőtt életre. Kialakítják az önálló tanulás, a közösségben való tanulás módszereit, felkészítenek az önművelésre és önevelésre.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak a fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó korszerű tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítését, az értő olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, a célszerű tudás kialakításához szükséges módszerek kialakítását, az önevelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

A tanulás módszertani foglalkozások hozzájárulnak az önművelés igényének fejlesztéséhez, kibontakoztatásához, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakításához, az iskolai és iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismeréséhez. A foglalkozások elősegítik, hogy a tanulók tudásuknak megfelelő szinten tudjanak és akarjanak teljesíteni, e tudást kívánják továbbfejleszteni.

Fejlesztési követelmények 9-14. évfolyamon:

Ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.

Tudja - segítséggel - szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Tanulja meg a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Válgjon képessé arra, hogy az iskolai ellenőrzés és értékelés során eredményesen tudjon teljesíteni.

Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk rendszerében.

Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Használja rendszeresen a könyvtárat, és igényelje szolgáltatásait.

Iskolai feladataihoz és egyéni problémái megoldásához tudja kiválasztani a szükséges dokumentumtípust és legyen képes gyakorlati felhasználására.

Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat, és szóban vagy írásban számoljon be a megoldásokról.

Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek hatékony tanulási módszerei és önművelési szokásai.

Szerezzen tapasztalatokat a legújabb technológiákon, így az Információs és Kommunikációs Technológiákon (IKT) alapuló információhordozók használatában, alkalmazza azokat.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	3	2	2	2	1

<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
<ul style="list-style-type: none"> - különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

8.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezek értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. 				

8.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Válgjon nyitottá más népek kultúrája iránt.

Pedagógiai Program

- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét. 					

8.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek, stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	1	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartást és törvénytisztelet 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában. 					

8.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>		1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az önismeret, és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be, a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák. 					

8.6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<ul style="list-style-type: none"> - Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját. 					

8.7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.

Pedagógiai Program

- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában. 					

8.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét. 					

8.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.

Pedagógiai Program

- Válgják erkölcsi alapelvevé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újra hasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján. 					

8.10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

Pedagógiai Program

- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést. 					

8.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikai - vállalkozás és kockázat	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalálás, stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit, és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					

8.12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség a számítógép, az internet-függőség veszélyei	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájuttatásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása. 				

9. FELADATOK, TEVÉKENYSÉGGKATEGÓRIÁK

9.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

9.1.1. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kollégiumban a tanulásra a csendes tanulási idő a szilencium szolgál. A szilencium a tanulószobákban kerül megtartásra, és az iskolai tanóra való felkészülést szolgálja. A tanulószobában való tanulás alól felmentést csak a csoportvezető nevelőtanár adhat, a tanulók ebben az időszakban a szobában tanulnak. Ennek érdekében a nevelőtanár feladata a tanulók szilenciumon való megjelenésének ellenőrzése. A nevelőtanár a rábízott tanulócsoporthoz tanulóit figyelemmel kíséri a kötelező szilenciumi foglalkozásról csak engedéllyel lehet távol maradni. A kollégiumi nevelőtanár feladata a konkrét házi feladathoz kapcsolódó tanulási technika megtanítása, a felmerülő problémák megbeszélése és a korosztálynak megfelelő részletes útmutatás a feladatok megoldásában. A nevelőtanár szaktudásának megfelelően segíti az iskolába való felkészülést, amennyiben szükséges másik szaktanárhoz küldi vagy konzultál az iskolában tanító szaktanárral.

9.1.2. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítségének terve

Hátrányos helyzet:

A környezeti tényezők (a családi környezet anyagi, technikai, szellemi, értelmi, iskolázottsági elmaradottsága), az iskola személyi, tárgyi feltételei, a gyerek iskolai beilleszkedése, személyiségének egyes összetevői gátolják abban, hogy a személyisége adottságainak megfelelően fejlődjön.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelmébe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította;

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen;
- az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a. testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Lelki sérülés, trauma

Legtöbbször külső hatásra elszenvedett "lelki seb", negatív élmény. Fájdalom, védtelenség érzése, csalódás, kizártság, jelentéktelenség érzése, frusztráció.

Veszélyeztetett

Aki már elszenvedett valamilyen ártalmat (testi-lelki), de továbbra is ismétlődő bántalmazásnak, zaklatásnak van kitéve, folyamatosan negatív élményeket él át, szocializációját veszély fenyegeti. Fejlődésében környezete károsan befolyásolja.

Nehezen nevelhető

Értelmi fejlettsége nem tér el a társaitól, de pszichés megnyilvánulásaiban zavar tapasztalható. (agresszivitás, kommunikációs zavar, túlérzékenység)

9.2 A tevékenység célja

Minden fiatal jusson el az önálló, felelősségteljes, autonóm személy érettségére. Ez magában foglalja a társadalomba való beilleszkedést (tanulás - pályaválasztás munkába állás, később családalapítás képességét), az egészséges testi-lelki-szellemi fejlődést.

E célok megvalósításának színtere:

1. A család funkciói:

- gyermeknevelés
- érzelmi biztonság
- felelősségvállalás

2. Iskola, KOLLÉGIUM: nevelés, oktatás:

Célja: diákjaink problémáinak időbeni felismerése, hatékony kezelése, megelőzve súlyosabbá válásukat.

Feladat:

- a problémák felismerése,
- a kiváltó okok keresése, feltárása,
- segítségnyújtás,
- jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat iskolai gyermekvédelmi koordinátorának,
- vizsgálni kell a hátrányos helyzet, illetve a halmozottan hátrányos helyzet mutatóit, jellemzőit,

Pedagógiai Program

- tanév kezdetén fel kell mérni, feltérképezni a hátrányos helyzetű, HHH-s és az SNI-s tanulókat: tanulmányi, szociális, anyagi, kulturális, a műveltségi, a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányokat, illetve ezek együttes megjelenési formáit (nevelőtanárok éves munkatervében megjelenített helyzetelemzés).
- A műveltségi lemaradás, s a tanulmányi motiváció hiányának felszámolása a kollégium és az iskola együttes feladata, hiszen igen gyakori, hogy a szociális problémákra éppen a műveltségbeli hiányosságok, az ambícióvesztés hívja fel a figyelmet.
- Figyelemmel kell kísérni a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit.
- Teremtsük meg a kollégiumi tagság feltételeit.
- Ennek érdekében: a tanulóval, a szülővel, az igazgatóval, az önkormányzattal (fenntartó és a tanulók lakóhelyi önkormányzatával) összefogva, a pályázati lehetőségeket kihasználva szociális segélyhez juttatjuk a növendékeket.
- A segélyt adhatja a kollégium, iskola, a lakóhelyi önkormányzat vagy alapítványok vagy pályázatok útján is segélyhez juttathatjuk.

A működés jogi keretei:

- Jelzőrendszer (pedagógusok, orvos, védőnő)
- Gyermekjóléti Szolgálat (Koordinátor)
- Gyámhivatal (eredménytelenség vagy újabb probléma esetén).

A hivatásos gyermekvédelem a gyermek és fiatalok hét csoportját célozza meg tevékenységével:

- a hátrányos helyzetűeket, halmozottan hátrányos helyzetűek,
- a veszélyeztetetteket,
- a beteg, egészségkárosodott, fejlődési rendellenességben szenvedőket,
- a fogyatékosokat,
- a nehezen nevelhetőket,
- a szociálisan inadaptált gyermeket és fiatalokat,
- a deviáns viselkedésűeket.

A kollégiumba kerülő gyermekek eleve hátrányból indulnak:

- családjuktól elszakadva kell tanulmányaikat egy új (iskolában és kollégiumban) környezetben folytatniuk,
- legnagyobb részüknél felkészültségükben tudáshátránnyal küzdenek (elsősorban, matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvben),
- a kifejezőkészség alacsony szintje a szűk szókinccs mutatja,

Pedagógiai Program

- az új helyzetben a státuszkeresés, a beilleszkedés nehézségei mutatkoznak a kistelepülésről érkezők esetében a városi gyermekekkel szemben (visszahúzódság, zárkózottság, önbizalom hiánya). Ezek sok esetben szorongást idéznek elő a gyermekben.
- az iskola, az iskolai tanárok állandó kontrollhatást gyakorolnak a kollégiumra, növendékeinkre, (esetenként a kollégiumi nevelőtanárookra is) amely jórészt meghatározza a kollégista életmódját, tanulási ritmusát, a kollégiumi nyugalmát, vagy nyugtalanságát (pl. szilencium).

Nagy veszélyt jelentenek a vidéki kistelepülésekről érkező kollégisták esetében:

- a szabados életformák, csavargás, sajátos életvitelt folytató zenekarokhoz csapódás, bandázás, brutalitás, szipózás,
- dohányzás, italozás,
- a drogárusítás, illetve fogyasztás megjelenése (szórakozóhelyeken, sőt iskolákban néhol.)
- különböző szélsőséges politikai csoportok illetve azok ifjúsági lecsapódásai,
- kisivallások, szekták, az időnként erőteljessé váló sátánizmus megjelenése.

Következményei lehetnek:

- a kollégiumi fegyelem napirend és házirend szabályainak megsértése,
- közös tevékenységek alóli kibúvás,
- kollégiumi kötelességeik, kapcsolataik elhanyagolása,
- nagyobb késések, kiszökések, italbehozások, benti dohányzás,
- tanulás semmibevétele,
- a közösségi élet normáinak fokozott megsértése.

A kollégium tennivalói:

- a prevenció (teljesen megelőzni növendékeink testi- vagy lelki károsodását)
- a korrekció (a bekövetkezett károsodásokat kell orvosolni, megszüntetni)
- Veszélyeztetett kollégista tanulóink fokozott felügyelete és ellenőrzése a Városi Polgármesteri Hivatal Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatával történő hatékony kapcsolattartás.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az 1997. évi 31. törvény alapján végezzük.

A kollégium vezetői mellett a gyermek- és ifjúságvédelmet - a nevelőtestület egyetértésével - az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus végzi.

Emellett valamennyi kollégiumi tanárnak közre kell működni a hátránykompenzálásban, gyermek- és ifjúságvédelemben.

Fontos a:

1. pedagógus - szülő - gyerek közötti jó kapcsolat / együttesen oldják meg a problémát /
2. pedagógus - osztályfőnök - tanuló folyamatos, személyes kontaktusa
3. magas szintű gyermekismeret:
A tanulási vagy viselkedésbeli gondokat kiváltó okok és tünetek kezelésére a legjobb megoldás megtalálása.

A pedagógus feladatai:

Megértő légkör, jó emberi kapcsolatok kialakítása, a tanítvány társas kapcsolatainak figyelemmel kísérése, "élethelyzetek" létrehozása, együttes tevékenységekkel, feladatokkal való megbízása, élményteremtés.

Tájékozódás a felnőttekhez való viszonyáról, szabadidő felhasználásáról, életcéljairól, tanulmányi tevékenységéről, önismereti játékok és beszélgetések, szituációs és szerepjátékok.

A már kialakult betegek gyógyítása:

Kapcsolatfelvétel:

1. Nevelési Tanácsadó
2. Gyermek Ideggondozó /pszichológus, pszichiáter/
3. Rendőrség /Bűnmegelőzési és Ifjúságvédelmi Osztály/
4. Orvosi szakrendelések

Diák feladatai:

- öngyógyítás
- sport
- művészet, olvasás
- feszültségoldás, problémamegoldás

9.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

A kollégiumi nevelő-oktató munka egyik alapvető feladata, hogy az iskolai munka kiegészítéseképpen fejlessze a tanulók képességeit és segítse a tehetséges tanulók továbbfejlődését. A tehetséggondozó tevékenység minden korosztályban inkább egyénre szabott, mintsem életkorhoz kötött. Tehetség alatt értjük az átlagosnál kiemelkedőbb meglévő vagy rejtett képességet. A tehetséggondozás célja: a diák és környezete által felismert vagy fel nem ismert adottságok felszínre hozása és fejlesztése, a képességek személyiségfejlődésbe való beépítése, a személyiségfejlődéshez való felhasználása, a harmonikus személyiség megteremtésére irányuló törekvés.

A kollégium feladata a tehetséggondozásban:

Felismerni és felismertetni a tehetséget, nemcsak a tanulásban, hanem egyéb tevékenységi területeken is (sport, zene, művészetek, gyakorlati ismeretek, kommunikációs kultúra, stb.).

A tehetséget felhasználni a személyiségfejlődéshez.

A tehetség kibontakozását helyes irányba terelni.

A nevelési partnereknek a tehetséggondozó munkában együtt kell működni (iskola – kollégium - család).

A diákkal együtt stratégiát kell kidolgozni a tehetség kibontakoztatására. A tehetséggondozás történhet kollégiumon belül és kollégiumon kívüli tehetséggondozó műhelyekbe történő irányítással. (Sportegyesületek, stúdiók, művészeti együttesek, tanfolyamok, stb.)

A diák tehetségének mértéke és a tehetség foka határozza meg a kollégium közreműködésének módját a tehetséggondozásban.

A kollégiumi tanárok, különösen a csoportvezető tanárok, a nevelőtestület egyetértésével kezdeményezik az egyes tehetséggondozási szintekre történő irányítást. Alkalmat teremtenek a tehetséges diák számára, hogy tehetségét a közösség előtt bemutassa, másokkal összemérje, és elismerést szerezzen szűkebb és tágabb környezetében.

A kollégiumi tehetséggondozás szinterei:

- a tanulási folyamat (szilencium, korrepetálások)
- a diákkörök, szakkörök
- szabadidős programok (érdeklődési körök, hagyományőrző programok, versenyek)
- csoportfoglalkozások
- egyéni foglalkozások

9.4 Szociális kompetenciák fejlesztése

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkézség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktuskezelő, és megoldó képesség, valamint a vezető és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet. Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át, és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

A kollégiumi foglalkozásaink és tanulás közben lehetőség adódik több szociális képesség fejlesztésére, a mások javát szolgáló, segítő magatartás formálására, amelyek fokozatosan alakulnak ki. Az életkor előrehaladásával nő a segítő tevékenységek száma és minősége. A kooperatív tanulás során ez szinte észrevétlenül fejlődik, a kialakított helyzetek kiváltják a tanulók egymás iránti segítő attitűdjét. Fejlődik az egyénnek az a képessége, amely lehetővé teszi, hogy közös cél érdekében együtt dolgozzon másokkal. Az együttműködő csoportban mód nyílik az egyén számára annyi tapasztalatot szerezni a kölcsönös függésről és felelősségről, amennyi a morális fejlődéséhez kívánatos lenne. A kölcsönös függésen alapuló munkaformák jellegükből adódóan kiváltják és fejlesztik az egyének toleráns, megértő magatartását, attitűdjét.

A szociális kompetenciák fejlesztése eredményesebb, amikor a tanulók együtt dolgoznak, hiszen ebben az esetben teljesen normális és magától értetődő az, hogy a diákok megosztják egymással ötleteiket, megbeszélik gondolataikat, együttműködnek. Egy ilyen környezetben nagyon sok lehetőség nyílik a segítségadásra, a barátkozásra, a társas érintkezéshez szükséges készségek gyakorlására. A mindennapi élethez hasonlóan ilyen helyzetben elfogadott és megszokott az, ha egy gyerek megmutatja a társának, hogyan kell valamit megcsinálni, ha együtt dolgoznak egy nehéz feladaton, vagy ha munka közben beszélgetnek. A gyerekek így felfedezhetik a közösen végzett munka örömét és a segítségadás különböző formáit, miközben elmélyíthetik tudásukat, közösen értelmezhetik, formálhatják véleményüket, nézeteiket.

Céljaink:

Váljon a tanulóink igényévé:

- saját személyiségük megismerése (képességek, tehetség, pszichés jellemzők).

Fejlődjön:

- önismeretük, jellemük, erkölcsiségük, realitásérzékük,
- problémamegoldó és konfliktuskezelő készségük.

Szerezzenek ismereteket:

- az emberi viselkedésről, ismerjék meg az emberi viselkedés néhány fontos mozgatórugóját, pl. sztereotípiák, előítélet, önigazolás, konformitás,
- a továbbtanulási lehetőségekről, a továbbtanulással kapcsolatos dokumentumokról, kitöltésükről,

- a munka világáról,
- a fontosabb álláskeresési technikákról,
- az önnevelő (önfejlesztő), személyiségfejlesztő módszerekről.

Váljanak képessé:

- helyzetüket tárgyilagosan szemlélni,
- megalapozott, reális döntést hozni leendő hivatásukról, életpályájukról.

Ismerkedjenek meg:

- az alapvető munkavállalói jogokkal,
- a munkáltatói igényekkel, elvárásokkal (kompetenciák),
- az átképzés intézményeivel, a képzési lehetőségekkel, a képzésben való részvétel módjával.

Szerezzenek jártasságot:

- a pályaválasztással kapcsolatos információszerezésben.

Tudják használni:

- azokat az információhordozókat, amelyek révén tájékozódhatnak a munkaerőpiacon.

Alakuljanak ki, vagy erősödjenek meg a pozitív attitűdök, például:

- a mások részéről rólam kialakított kép közelebb visz önmagam megismeréséhez
- a hétköznapi döntéseimért a felelősséget vállalnom kell,
- az emberi kapcsolatok alakítását, az embertársainkhoz való közeledést a mások iránti érdeklődés és tisztelet hasssa át,
- mások véleményére is oda kell figyelni,
- mindenkinek keményen meg kell dolgoznia a sikerért,
- hajlandó vagyok az önkritikára, korábbi álláspontom felülvizsgálatára,
- a tervezés a jövő tudatos felépítéséhez elengedhetetlen.

Eljárások, munkaformák, módszerek (tanár, diák)

Tanári:

- szóróanyagok, PR füzetek, tájékoztatók bemutatása
- kérdőívek kitöltése és feldolgozása (pl. érdeklődés és képességek összehasonlítása)
- tanulói csoportmunka megszervezése
- szorongás- és stressz oldó technikák megtanítása
- tájékozódás segítése: szakirodalom (könyvek, folyóiratok stb.), web helyek ajánlása a témához
- személyiségállapot, személyes tulajdonságok feltárására irányuló felmérés
- a léleknevelés eszközeinek bemutatása
- önismereti tréning
- álláslehetőségek forrásainak bemutatása
- álláskeresési technikák bemutatása

Diák:

- kérdőívek, tesztek kitöltése
- önismereti kérdőív önértékelése
- munkahely keresési vagy felvételi alaphelyzetek közös, játékos átgondolása, szituációs játékokban való részvétel
- internetes portálok böngészése
- kiselőadás megtartása

Teljesítmény, végeredmény, produktum

A tervezés azáltal válik teljessé, hogy megfogalmazzuk a foglalkozás „végtermékét”. Ilyenek lehetnek például a kitöltött kérdőívek, tanulói kigyűjtések az álláslehetőségek forrásairól, egy szituációs játék, vagy egy kiselőadás tapasztalatainak megbeszélése, következtetések levonása.

Rövid-, illetve középtávon értékelhető szempontok:

- reális önismerettel, helyes énképpel rendelkezik
- a lehetőségekkel összefüggésben kitűzött céljai reálisak
- önkontroll szintjének emelkedése
- magatartásformáit kontrollálja
- életkorának megfelelő az erkölcsi tudata, ítélőképessége (képes a jót a rossztól megkülönböztetni, az erkölcsöt romboló tényezőket, a devianciát felismerni)
- érdekeit felismeri
- reálisan gondolkodik
- kellő önkritikával rendelkezik
- céltudatosan készül a választott hivatására (jó tanulmányi teljesítményt nyújt, szakköri, önképzőköri munkában aktívan részt vesz, választott szakmájában keresi az elmélyülés lehetőségeit)
- fokozott tájékozódási hajlamot mutat (a szakterülettel való megismerkedés fokozott igénye, érdeklődés)
- körültekintően dönt a pályáját illetően
- a felvételi tájékoztatót helyesen, önállóan tudja használni
- tevélegesség a munkahelykeresésben
- ismeri az álláskeresési technikákat
- jól tájékozott a munkaerő piaci vagy a munkavállalókkal szembeni elvárásokról

9.5 Önálló életkezdés támogatása

9.5.1 A kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez tapasztalatokat, alakul személyisége. A témakör célja annak elősegítése, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben, segítse a kollégista beilleszkedését környezetébe.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium és az iskolai közösség nyújtotta jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait. A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében. A felnőttkori polgári lét, a társadalmi tevékenységek gyakorlásának és megismerésének egyik helyszíne szintén a kollégium, célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megismerése, megértése is.

Célok és feladatok

Pedagógiai Program

- Életkorának megfelelő szinten rendelkezék ismeretekkel a társadalmi normákról.
- Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban.
- Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésben.
- Ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait.
- Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében. Ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben.
- Tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.
- Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.
- Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni.

Az ebből adódó célok és feladatok:

- a szülőföld, az elbocsátó, a befogadó környezet szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet (patriotizmus) alapjainak kialakítása, ismerete (település, kisebb tájegység);
- országunk, nemzetünk, ismerete, szeretete;
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata;
- a határainkon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete, a velük való közösségvállalás;
- hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása;
- nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink);
- a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik tiszteletben tartása;
- az európaiság, az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása;
- az egyetemes emberi jogok megismerése, elfogadása, tiszteletben tartása;
- más népek nemzeti érzésének, kultúrájának tiszteletben tartása.

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK, TEVÉKENYSÉGEK
Én és a család	Személyiségjegyek és azonosságtudat. Probléma feldolgozás, megbeszélés. A család szerepe a múltban, a jelenben. A barátság szerepe az emberi életben. Irodalmi példák és saját tapasztalatok feldolgozása írásban.
A kollégium és az iskola	A külső megjelenés és társadalmi érintkezés illemtana. A társadalmi érintkezések különböző formáinak (műfajainak) ismerete és alkalmazása. Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben. Az iskola és kollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése.

Pedagógiai Program

	<p>Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése.</p> <p>Konfliktuskezelési technikák (viták és helyzetgyakorlatok).</p> <p>A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei.</p> <p>Jogok és lehetőségek megismerése és megtapasztalása saját közösségben.</p>
A társadalom	<p>Magánérdek és közérdek. (A társadalmi normák, beilleszkedés és autonómia.)</p> <p>Az egyén jogai. (A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.)</p> <p>A modern nemzetállamok. (Az alkotmány, a hatalommegosztás, politikai pártok és ideológiák, az önkormányzatok.)</p> <p>Információk gyűjtése – könyvtárban, illetve sajtóból és médiából – feldolgozása és elemzése.</p> <p>A demokratikus állam működésének főbb elemei (a választási rendszer, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás, a fegyveres testületek, szervezetek).</p> <p>A történelmi és társadalomismereti tanulmányok során tanultak rendszerezése.</p> <p>Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó – és médiaanyagok) segítségével.</p> <p>A munka világa és a munkaerőpiac működése. A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezőmód) gyakorlása különböző szituációkban.</p>
Helyismeret, helytörténet	<p>A település vagy a környező tájegység története, megismerése könyvtári dokumentumok segítségével.</p> <p>A település történetének főbb korszakai, ezek időbeli elhelyezkedése.</p> <p>A település legfontosabb igazgatási, egészségügyi, szolgáltató, kulturális intézményeinek megismerése.</p> <p>Kulturális programok tervezése</p>
Múltismeret, hagyományok	<p>Magyarország és Európa a múltban – a téma egy aspektusának feldolgozása az irodalom, a történelem, vagy a művészetek segítségével egyéni vagy csoportmunkában (pl. magyarok egyetemjárása külföldön; a</p>

	<p>Nyugat első nemzedéke, európai és magyar impresszionisták stb.).</p> <p>A magyar kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei. A nemzetiségi kollégiumokban a nemzetiségi, a nemzeti kisebbségi kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei.</p> <p>A tanulók érdeklődésének megfelelő téma feldolgozása tudománytörténeti nézőpontból, könyvtári dokumentumok (nyomtatott, elektronikus) segítségével tetszőleges formában.</p> <p>A határainkon túl élő magyarság jellemzői, helyzete a XX. században. A nemzetiségek és etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban. Az anyaország, illetve az anyaországon kívül élő nemzetiségek jellemzői.</p> <p>A témák megvitatása szociográfiai művek vagy filmek segítségével; kiállítás szervezése, rendezése az elkészült anyagokból.</p>
<p>Jelenismeret</p>	<p>A kollégium szervezeti felépítésének ismerete, részvétel a kollégiumi programokban és a diákönkormányzat munkájában. A diákjogok; az alapvető emberi jogok.</p> <p>Háttéranyag gyűjtése.</p> <p>Jellegzetes példák feldolgozása. Vitahelyzetek, konfliktushelyzetek.</p> <p>A határainkon túl élő magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei ma.</p> <p>Nemzetiségeink, etnikai kisebbségeink jellemzői, helyzete.</p> <p>Médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése.</p> <p>Az Európai Unió jellemzői.</p> <p>Önálló tájékozódás a könyvtár és a média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban.</p>

9.5.1. Az iskolai agresszió megelőzése, kezelése

A társadalmi szinten is erősödő erőszak, a családi nehézségek, mind közrejátszik abban, hogy az iskolai agresszió tovább nőtt. Mélyek a gyökerek, a probléma visszanyúlik a

kisgyerekkorra. Már az óvodában is tapasztalható az agresszivitás erősödése és egyben a szeretet hiánya. A világhálón nem a Grimm-meséken nőnek fel a gyerekek. 13-16 éves korban van a legtöbb gond. Még hiányzik a fiatalok felelősségérzete, ítélőképessége.

Nyilvánvaló tény, hogy az agresszivitás kapcsán elkerülhetetlen, hogy közvetlenül beavatkozzunk elmérgesedett helyzetekbe, de fel kell tennünk magunknak azt a kérdést is, mit tehetünk azért, hogy elejét vegyünk a konfliktusok agresszív megnyilvánulásokban kicsúcsosodó epizódjainak.

Kollégiumunk eddig is nagy hangsúlyt fektetett az iskolai erőszak megelőzésére.

Feladataink ezen a területen:

- Fokozott ellenőrzés, tanári jelenlét a kollégista tanulók szabadidős tevékenységei során
- Kiszűrés: fontos, hogy a tanár minél alaposabban kövesse a legapróbb jelzéseket a gyerekek részéről. Jelentéktelennek tűnő gesztusok, metakommunikatív megnyilvánulások is jelzései annak, milyen játszmaképletek bontakozhatnak ki a csoportban, illetve melyek azok a diszpozíciók, amelyek a tipikus áldozati, illetve elkövetői szerepre predesztinálják a diákokat. Ehhez rá kell szólni az időt arra, hogy a gyerekekkel szabad beszélgetéseket kezdeményezzen a nevelőtanár. Legyen lehetőségük a gyerekeknek szabadon megnyilvánulni.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel.
- Szakmai segítségkérés. Kapcsolatunk a Gadara-Házzal évek óta nagyon jó, sok segítséget kapunk tőlük kényes helyzetekben is.
- Tartalmas szabadidős tevékenységek biztosítása tanulóinknak.
- Közös alapértékek és normarendszerek megteremtése. Az iskolai szabályok és normák kidolgozásába bevonjuk – a tanárok mellett – a tanulókat, a szülőket is. Így a tanulók jobban tudnak azonosulni az iskolai normáival (például szünetek alatti jobb felügyelet, szankciók a szabályok megszegőivel szemben stb.). A szabályok betartásánál figyelembe kell venni minden érintett személyiségének a tiszteletben tartását.
- Pozitív teljesítmény- és énkép átadása és kialakítása. Fontos, hogy ne csak a negatív teljesítményt és viselkedést jelezzük vissza a tanulóknak, hanem minden esetben erősítsük meg a jó teljesítményt, a helyes viselkedést is (ezt gyakran „elfelejtjük” jelezni a tanulóknak, mert ezt természetesnek tartjuk).

9.5.2. Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás kialakításának segítése

„Legfőbb érték az ember”, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősség tudatát.

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Az életmód szempontjából 12 lényeges elemet kell szem előtt tartanunk készségeik kialakításánál:

Biológiai tényezők	Egészséges táplálkozás Több mozgás Kiegyensúlyozott szexualitás Személyi higiéné
Mentális tényezők	Stressz tűrés, stressz kezelés Baleset megelőzés Időben orvoshoz fordulás Egészségüggyel való együttműködés
Szociális tényezők	Nem dohányzás Kevesebb (kulturált) alkoholfogyasztás Drogtagadás Egyéni környezettisztelt, környezetvédelem

Kollégiumunknak az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- Biológiai tényezők: táplálkozás, mozgás, testápolás, szexualitás.
- Mentális tényezők: primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése
- Szociális tényezők: egészségügyi ellátás és családvédelem

I. Biológiai tényezők:

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

1. Táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása. „Betegségek okát, táplálkozásodban keresd.”

Tevékenység - eszköz:

- Táplálkozás-élettani optimum, korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.
- Ebéd során az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése. Az ebédeltetés rendjének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban.
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (előadás, csoportfoglalkozások)
- Naponta meleg étel fogyasztásában részesüljön minden gyermek, ennek érdekében az ifjúságvédelmi felelős tegye meg a szükséges intézkedéseket.

- Az ételek minősége tartalmassága törekszik az egészséges ételek túlsúlyára.

Követelmény:

- Táplálkozás higiéniai, esztétikai ismeretek betartása
- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása

Értékelés: Helyes magatartásformák megerősítése, példaként állítása

2. Mozgás

Feladat:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (túra, kerékpár, úszás) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású: „Ép testben, ép lélek.”
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése

Tevékenység - eszköz:

- A mindennapos testmozgás biztosítása. Rendszeres testedzés a tanórákon kívül
- Háziversenyek szervezése és túrákon való részvétel a tömegsport keretében. Sportnapokon való aktív részvétel
- A mozgással – sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása. Emberi kapcsolatok és értékes tulajdonságok fejlesztés
- A mozgáskultúra örömszerző funkciójával való megismerkedés
- Jellemformáló helyzetek felhasználása

Követelmény:

- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek.
- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megeremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

Értékelés:

- A sportversenyeken való tisztas helytállás, a bajnokságokba való bekapcsolódás dicsérete, jutalmazása.
- Pozitív megerősítés és társas visszajelzés bármilyen jellegű mozgás-sport tevékenységbe való bekapcsolódás esetén.

3. Testápolás

Feladat:

A higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás.

Tevékenység - eszköz:

- A testrészek ápolásának megtanítása, elmélyítése szakemberek bevonásával. Sportolás
- után rendszeres tisztálkodás (feltétel biztosított)
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély)
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.
- A közvetlen környezet (hálók, közös helyiségek, a kollégium környezete) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.
- A csoportok felelősséget vállalnak saját életük tisztaságáért, állapotának megóvásáért.

Követelmény:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mellőzzék a testdíszek (pírszing, tetoválás) alkalmazását, legyenek tisztába veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően öltözködjének.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával
- Verseny esetén iskola előtt dicséretben részesítés

4. Szexuális nevelés

Feladat:

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység - eszköz:

- A szexuális magatartás meghatározó eleme, hogy milyen módon megy végbe nemi szerepeink szocializációja.
- Ezzel kapcsolatban az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálni.
- A szexualitás biológiai aspektusainak megismertetése az ifjúkornak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek) megismertetése szakemberek bevonásával.

Pedagógiai Program

- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás).

Követelmény:

- Legyenek tisztában azzal, hogy a szerelem kiteljesedése a szexualitás, amelynek fontos feltétele az egymás iránt vállalt felelősség és hűség.
- Tudják, hogy mi az intimitás lényege. Legyenek ismereteik arról, hogy a nemi érés és pszicho-szexuális fejlődés ütemében eltér, ezért a korai nemi kapcsolat hátránnyal jár.
- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények.

Értékelés:

- Visszajelzés a nem megfelelő magatartásformákra Az illetet sértő kollégiumi párkapcsolat (szexuális attitűd) korrigálása

II. Mentális tényezők:

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stressz kezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői megbeszéléseken (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a gyermekkori szorongás kiváltó okait (kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik).
- A tanuló társas támogatása, mert ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket. Az egyedi eseteknél iskola- vagy gyermekpszichológus bevonása a problémakezelésbe.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása.
- Stressz legyűző képesség és tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszicho szociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (ifjúságvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknak, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység - eszköz:

Pedagógiai Program

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek).
- Őszinte légkör kialakítása a csoportokban. Tanulóink értékelését pedagógusaink úgy valósítsák meg, hogy ne az „embert”, hanem „cselekedetét” minősítsék (Gordon módszer).
- Az önismeret fejlesztésénél a tanárok térjenek ki az „aktuális énkép” a „kapott énkép” és „eszményi énkép” közötti különbségekre és kölcsönhatásaira.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartás zavarok jelentkezése esetén a szülők megkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).

Konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Követelmény:

- Pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép. Tanulják meg növendékeink, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben. Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.
- Fontos tudatosítanunk: Aktív cselekvő viszonyban legyünk a világgal és ne szenvedjük el azt, ami „ránk méretett”. Akinek nincs tenni akarása, annak nagyobb az életkockázata.

Értékelés:

- A tanulói sikerek és kimagasló teljesítmények egyéni és közösségi elismerése, dicsérete, jutalmazása (tehetséggondozás, szakkörök)
- A tanulói fegyelmi kihágások feltérképezése. A szabályszegés mértékéhez megfelelő büntetés és annak következetes betartása.
- A mentálhigiénés szempontok érvényesítése: minden tanuló legyen tisztában azzal, hogy nincs jóvátehető bűn (ez fontos a belső feszültség csökkentése érdekében).

III. Szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (rászorulók segítése, törődés egymással). A függőséghez vezető szokások megelőzése.

Feladat:

- Az anyagi biztonság (elsősorban a társadalom és a család felelőssége) segítése a szociális háló elérésével.
- Baleset megelőzés, betegségek elkerülése (időben orvoshoz fordulás, egészségüggyel való együttműködés), az egészség megóvása.

- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység - eszköz:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben, és háztartásban.
- Közlekedési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel. Különös tekintettel citológiai mintavétel (aktív nemi élet esetén), tüdőszűrés dohányzásnál.
- Interaktív beszélgetés a csoportfoglalkozásokon a dohányzás- alkohol-drog emberpusztító hatásáról. Szakemberek előadásai.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség)
- Érdekérvényesítő tevékenység a diák-önkormányzati munkában csoport és kollégiumi szinten. A tolerancia és elfogadó magatartás gyakorlás nap mint nap.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a MÉDIA kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Követelmény:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és elsősegélynyújtás fogásait.
- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedésmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

Értékelés:

- Az egészséges életmódra nevelés területein a pedagógus, a család és környezet biztosít folyamatos visszajelzést.
- Ez a visszacsatolás megerősíti a helyes- és elmarasztalja a helytelen viselkedéselemeket. Így nap, mint nap mozgósítja a teljes személyiséget az egészség megőrzésére.

9.5.3. A pedagógus szerepe az egészségnevelésben

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok életmódja. Egy tanár az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi

nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartása tükrözze azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítélőképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

A kollégium, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért a kollégiumi környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

9.5.4. A társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése- vállalkozói kompetencia

A vállalkozói kompetenciának egy aktív és egy passzív összetevője van. Magában foglalja egyrészt a változás kiváltására való törekvést, másrészt a külső tényezők által kiváltott újítások elfogadásának, támogatásának és alkalmazásának a képességét. A vállalkozói kompetencia része az egyén felelőssége saját – pozitív és negatív – cselekedetei iránt, a stratégiai szemléletmód kialakítása, a célok kitűzése és elérése, valamint a sikerorientáltság.

A vállalkozói készség magában foglalja például a tervezésnek, a szervezésnek, az elemzésnek, a kommunikációnak, a cselekvésnek, az eredményekről való beszámolásnak, az értékelésnek és a tanulásban elért fejlődés dokumentálásának a képességét is. Ezeknek a „vezetői kompetenciáknak” a halmaza éppen olyan hasznos a magánéletben – a háztartás vezetése stb. szempontjából – vagy a társadalomban való részvételhez, mint az üzleti életben. A vállalkozói készség egyéb összetevői közé tartozik az egyéni erősségek és gyengeségek felismerése, az események elébe menő viselkedés, a kíváncsiság és a kreativitás, a kockázat kezelése, a változásokra való pozitív reagálás és a kezdeményező-készség.

Célunk, hogy tanulóink elmondhassák:

„Van elég önbizalmam ahhoz, hogy elkezdjem megvalósítani az elképzeléseimet. S aztán a megvalósítás lépéseire szükséges képességekkel és ismeretekkel is rendelkezni kell.”

Módszerek:

- interjúk, riportok készítése
- egyéni és csoportos döntéshozatal
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- esettanulmány
- szituációs játékok, viták

9.5.5. A pályorientáció segítése

Célunk, hogy tanulóink személyiségüknek megfelelően válasszanak maguknak pályát, tudatosan készüljenek a választott hivatásra, ismerjék az álláskeresés folyamatát, technikáit.

A pályorientációs tevékenység tartalma:

Pedagógiai Program

- a) Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása:
 - tanulási motiváció, érdeklődési területek, érzelmi viszonyulás, személyes tulajdonságok, fizikai, szellemi teljesítőképesség (teljesítményszint) feltárása, tudatosítása
 - a választott pálya és a személyiség megfelelésének feltárása, tudatosítása
 - önismeret és fejlesztése: saját lehetőségek, képességek feltárása, kibontakoztatása
- b) Reális jövőkép kialakítása:
 - társadalmi valósággal való szembesítés, a társadalmi, gazdasági, politikai folyamatok, illetve a fejlődés problémáinak, tendenciáinak megismerése
- c) Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret):
 - a munka világa
 - az egyes pályák ismerete
 - pályaválasztással, a munka világával kapcsolatos alapfogalmak
 - munkahelyi ártalmak
 - alapvető munkaügyi dokumentumok
- d) Továbbtanulásra való felkészítés:
 - tanulás módszertani ismeretek (önálló ismeretszerzés, jegyzetelés, gyorsolvasás)
 - a sikeres vizsga összetevői (tárgyi tudáson túli ismeretek)
 - értelmiségi életmód, az értelmiségi hivatás, az értelmiségi szerep bemutatása
 - a felsőfokú intézmények világa
- e) Tájékozódás a munkaerőpiacon, az álláskeresés folyamata, technikái:
 - források, információk felkutatása, használata
 - elhelyezkedés lehetőségeiről, veszélyeiről
 - beilleszkedés a munkahelyen, a munkavállaló jogai, kötelességei
 - munkanélkülieket segítő intézmények, szolgáltatásaik igénybevétele
- f) Felkészülés az esetleges pályamódosításokra:
 - tanulható szakmák, stb. bemutatása. Az élethosszig tartó tanulás.

Módszerek:

1. Csoportfoglalkozás:

Lényege:

A foglalkozásokon olyan szituációs helyzeteket, feladatokat oldanak meg a résztvevők egyénileg vagy kiscsoportban, amelyek lehetővé teszik valamennyi résztvevő tulajdonságainak, készségeinek, képességeinek megfigyelését.

A csoport nagy előnye, hogy a tulajdonságok, készségek és képességek a tényleges cselekvés közben értékelhetők, valamint hogy a társas kompetenciák is vizsgálhatók. (Ez utóbbihoz tartozik például a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a vezetési igény és képesség, a kommunikációs készség vizsgálata.)

2. Egyéni felmérés tesztekkel

Lényege:

Az egyéni felmérés során a tulajdonságok, készségek és képességek vizsgálata előzetesen összeállított teszt-sorozat kitöltése, kiértékelése és a tesztek eredményeinek összevetése alapján történik.

Az egyéni értékelés előnye a csoporttal szemben, hogy azok számára is megoldást nyújt, akik mindenképpen el akarják kerülni a csoportos helyzetet.

10. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, a tudás- és kultúrákövetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

Az emberi közösségek létének egyik feltétele a közösségben tovább élő, új tartalmi jegyekkel bővülő, tudatosan ápoltság, bizonyos időnként ismétlődő alkalom, szellemi örökség. Mindazok, akik egymás megismerésére, elfogadására törekcszenek kialakítják a közös hagyományokat, szokásokat, amelyek kollégiumunk alaptörvényévé váltak. Minden kollégium életéhez szervesen kapcsolódnak az egységesen kialakult sok évtizedes vagy régebbi hagyományok, mint gólyabál, ballagás, kollégiumi napok, sportrendezvények. Ezek az események segítik a kollégiumi közösségek kialakítását, a kollégiumhoz fűződő kapcsolatok elmélyítését, a kollégiumi élet színesítését, ünnepélyessé téve a felnőtté válás különböző lépcsőfokait.

Hagyományos kollégiumi rendezvények

Tanév rendjéhez kötődő alkalmak

- Gólyatábor
- Az első évesek fogadása – tanévnyitó
- Gólyabál - játékos vetélkedő keretében fogadják a "nagyok" a kollégium polgárai közé a "kicsiket"
- Mikulás
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Kollégiumi hét: Jókai-hét
- Ballagó vacsora, melyen a „kicsik” búcsúznak azoktól, akikre a felsőfokú intézmények vagy a „nagybetűs élet” vár

A nemzeti ünnepek méltó megünneplése:

- október 6. Az aradi vértanúk emléknapja, városi ünnepség, megemlékezés a kopjafáknál
- október 23. Nemzeti Ünnepe
- február 25. Megemlékezés a kommunista és más diktatúrák áldozatairól
- március 15. Nemzeti ünnepe
- április 16. Holocaust áldozatainak emléknapja
- április 23. a Magyar Nyelv Napja
- június 4. a Nemzeti Összetartozás Napja

Kulturális rendezvények

- Színházlátogatások a Békéscsabai Jókai Színházban, ifjúsági bérletes előadások megtekintése
- Válogatás az Ibsen Ház programjaiból
- Író-olvasó találkozók látogatása a Munkácsy Emlékházban
- Munkácsy Mihály Múzeum: állandó és időszaki kiállítások megtekintése
- Részvétel a Csabagyöngye Kulturális Központ programjain

Sportversenyek

- Őszi-tavaszi labdarugó kupa
- Őszi-tavaszi asztalitenisz bajnokság
- Szkander bajnokság (városi, kollégiumok közötti verseny)
- Sakk bajnokság, évente két alkalommal
- Horgász verseny

Szokások, hagyományok, melyek a kollégiumok közti kapcsolatokat erősítik:

- Erdei kondi versenyen
- Vers- és prózamondó verseny
- Ki Mit Tud?
- Kiállítások, melyen a kollégiumok diákjai állíthatják ki képzőművészeti alkotásaikat
- Tehetséges diákok bemutatkozása
- Kollégiumok közötti labdarugó-kupa (megyei)
- Katasztrófavédelmi verseny
- Arany Kupa (labdarúgás, kézilabda)

Természetesen a kisebb közösségeknek is megvannak a saját hagyományaik, melyeket a csoport,- illetve hálóközösség alakított ki az évek során. Ezek a hagyományok közösségenként különbözőek.

A tantestület megállapítása szerint a felsorolt ünnepek méltó, bensőséges megünneplése megalapozza a tanulók hagyománytisztelőt.

11. GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVKENYSÉG

Gyermek- és ifjúságvédelmi munkánk **törvényi alapja** a parlament által 1997. április 22-én elfogadott "A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló törvény, a 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti Köznevelésről, valamint a 2008. évi XXXI. törvény rendelkezései és a 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési névhasználatáról.

11.1 A gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekvédelem olyan komplex tevékenységrendszer, amelyet a gyermeki jogok, és szükségletek maradéktalan kielégítés érdekében alakítunk ki, problémamegelőző és problémakezelő céllal. Ez a munka nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot igényel.

A gyermekvédelem:

- tágabb értelemben minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi és jogi tennivalók összessége,
- szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő és különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése "

Ezt kollégiumunkban a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus koordinálja. A kollégiumon belüli és kívüli együttműködés során a fő hangsúly a prevención van, különös tekintettel az egészség megőrzési, drog prevenció és mentálhigiénés feladatokra. Minden egyes eset egyéni törődést és a segítségnyújtás adekvát kiválasztását igényli.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

11.2. A gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus feladati

- A csoportokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy a kollégiumon kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztetető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetszbeszélésen.
- A kollégiumban a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, gyermekek/családok átmenet otthona, az önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi ügyeivel foglalkozó osztályok, iskolaorvos, védőnő, fiataloknak szóló weblapok stb.) címét és telefonszámát.

- Az iskola nevelési programja, gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése a kollégium igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulók, a szülők és a kollegák részére.
- Fontos, hogy a pedagógusok legyenek tájékozottak a gyermekvédelmi és szociális támogatások lehetőségeiről, tudjanak segítséget nyújtani a szülőknek a különböző források (például rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény) igénybevételben.
- Segítsék a gyerekeket problémáik feldolgozásában: magatartási probléma, tanulmányi eredményben bekövetkező romlás és az igazolatlan hiányzások, dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás.
- Tanév kezdetén fel kell mérni, feltérképezni a hátrányos helyzetű, HHH-s és az SNI-s tanulókat.
- Figyelemmel kell kísérni a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit.

11.3. A gyermekvédelmi feladataink:

- egyéni beszélgetés a gyerekkel
- kompetensebb szakemberhez irányítás (pl. pszichológushoz)
- kapcsolattartás más intézményekkel (pl. nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat)
- programszervezés (pl. kirándulás, színházlátogatás)
- prevenció előadás tartása, szervezése
- a tanulók folyamatos figyelemmel kísérése
- kiscsoportos foglalkozások (pl. személyiségfejlesztő, konfliktuskezelő tréningek)
- fogadóóra a szülőknek
- anyagi támogatás igénylésében segítségnyújtás a szülőknek
- tájékoztatás saját tevékenységről
- továbbképzéseken való részvétel
- kortárssegítés megszervezése
- projektnap szervezése (pl. drog prevenció jegyében)

11.4 Erőszak és agresszió megelőzése és kezelése

Maslow értelmezésében akkor hajtunk végre agresszív cselekedetet, ha frusztráció (szükséglet kielégítésének gátlása) következik be. Az agresszió két nagy csoportja létezik: a verbális (ordítózás, csúfolódás, pletyka) és a tettlegesség (verekedés, rongálás, önagresszió).

Ezek létező, élő jelenségek.

Agresszió van, volt és nagy valószínűséggel lesz is. Az agresszió atavisztikus ösztön, az önérvényesítésben és a túlélésben is nagy szerepe van. Az optimális anyai viselkedésben is jelen van, mert ez által válik képessé az utódok biztonságos felnevelésére. (Mássz le a szekrény tetejéről, mert agyoncsaplak!)

Az agresszió kezelése viszont alapvető civilizációs feladat, amely ideális esetben a családban valósul meg. A szülők személyes példamutatása, az erkölcsi nevelés, a konfliktusos helyzetek megoldási variabilitása, valamint a kooperációs helyzetek preferálása a versengés helyett, ezek tompíthatják a manifeszt agresszió kialakulását és elszabadulását. Családon belül kell megtanulnia egy gyermeknek a fikció és a valóság szétválasztását. A médiumokból az ifjúságra ömlő erőszakot is kezelni kell. Egyszerűen csak beszélni kell róla. Nem az a valóság, amit lát a néző. A filmek háttérében ott van az egész stáb, valamint kaszkadőrök helyettesítik a színészeket. Bruce Willis nem fogja megmenteni a Földet. Ő nem egy idol, vagy példakép, csak egy színész, aki a munkáját végzi. Végső soron azt is el lehet magyarázni egy gyermeknek, hogy mi, mármint a családja, nem szoktunk olyan megoldási módokhoz folyamodni, amelyek a filmekben, mesékben szerepelnek.

Az alábbiak között a legfontosabbat emelném ki a megelőzés szempontjából:

A szeretet, az elfogadás, az alapvető gyermeki szükségletek (étel, ital, biztonság) kielégítése, az empátiára való nevelés, a kölcsönös segítség nyújtása, mind az agresszió ellen hat.

A sport, a különböző művészeti ágak gyakorlása pedig mederben tartja azt. Mindennek előfeltétele a jól képzett, konfliktusokat kezelni tudó pedagógusok jelenléte a gyermek életében.

A család, mely a fentiekben említettek szerint a legtöbbet tud tenni a gyermek nevelése során a gyermekben kialakított tudatos társadalmi elvárások, viselkedési normák kialakításában.

Néhány szót mindenképpen szeretnék ejteni az olyan családokról is, amelyek agresszióra, bűnözésre szocializálják gyermekeiket. Sokszor ez megélhetési bűnözés. Az ilyen családokban sem hiányzik a példa ereje, csak épp ellenkező előjellel. A fenyegetés a csoportos bűnelkövetés, az életben maradás előfeltétele. Nagyon sokszor figyelemfelhívó jellege van az agresszióknak. Figyelj rám! Büntess meg! Hátha jobb helyzetbe kerülök, mint otthon.

Kollégiumunk nevelőtestülete nem speciális gyermekvédelmi szakember, sem rendőr. Mindazonáltal tisztában vagyunk azzal, hogy a kiskorú és a tizenéves kori agresszió kezelhető. Nem a média által gerjesztett kampányokkal, a hozzánk begyűrűző világjelenséggel, hanem szép csendesen, a családokkal, a nevelőkkel, a gyerekek kortársaival összefogva, úgy, hogy odafigyelünk egymásra, fejlesztjük az empátiás készségünket, érzékenyítjük magunkat bizonyos helyzetek megoldásában. Nekünk viszont itt a mikroközösségekben van tennivalónk.

Kezelési módok:

- csoporton belüli beszélgetések az agresszióról,
- egyéni elbeszélgetés agresszió tapasztalása esetén,
- családdal történő megbeszélések,
- tanárok evvel kapcsolatos továbbképzése,
- speciális szakemberek bevonása (rendőrségi és gyermekvédelmi programok),
- színjátszás, drámapedagógiai szakkörök bevonása,
- figyelemfelhívás filmvetítések keretében (filmklub).

12. AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

12.1. A belső kapcsolattartás

A kapcsolattartás rendszere, formái különböző értekezletek, fórumok, kollégiumi gyűlések, tanácskozások.

A kollégiumi közösségek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat a kollégium éves munkaterve tartalmazza.

A kapcsolattartás formái:

- igazgatói ülés
- vezetőségi ülés,
- közalkalmazotti tanács ülései,
- közalkalmazotti értekezlet,
- munkahelyi értekezlet,
- nevelői értekezletek
- nevelési értekezletek.

12.2. A szülők tájékoztatásának formái

A közoktatási törvénynek megfelelően a kollégium a tanév során szóbeli tájékoztatást ad az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontokban (szülői értekezletek, fogadóórák).

A szülői értekezletek

A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi értekezleten kapnak tájékoztatást. Az összevont szülői értekezletet az igazgató, a csoport szülői értekezletet a csoportvezető tanár hívja össze.

Szülői fogadóórák

A kollégium valamennyi pedagógusa annyi fogadóórát tart, amennyi szülői értekezletet tart az iskola. A gondviselő fogadóórán kívül előre egyeztetett időpontban találkozhat gyermeke pedagógusaival. A fogadóórák idejét, helyét az iskola (VPSZKI) munkaterve tartalmazza.

12.3. A kollégium külső kapcsolatai

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a következő intézményekkel:

- a fenntartóval,
- sportági szakszövetségek,

- a kapcsolódó iskolákkal,
- a helyi önkormányzatokkal szükség szerint,
- egészségügyi intézményekkel,
- közművelődési intézményekkel,
- a városi kollégiumokkal,
- megyei testvérintézményekkel.

13. A NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ TARTOZÓ KOLLÉGIUMI NEVELÉSE ESETÉN NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉG KULTURÁLIS ÉS ANYANYELVI NEVELÉSÉNEK FELADATAI

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknak az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A nemzeti és etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása és fejlesztése.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

14. ESÉLYEGYENLŐSÉG

14.1 A program célja

Esélyegyenlőségi programunk alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a hátrányos megkülönböztetés kizárását, és az egyenlő esélyek elvének teljes érvényesülését.

Ezen belül célunk az esélyteremtés, a szolgáltatásainkhoz való egyenlő hozzáférés, a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása, az iskolai élet valamennyi területén az esélyegyenlőség előmozdítása.

Szakmai célok:

- a tehetséggondozás érdekében a tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő tanulók elismerési módjának kidolgozása,
- a magántanulók számának lehetőség szerinti csökkentése,

- a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése,
- az integrált SNI oktatás bevezetése a jelenlegi képzés megtartása mellett,
- a nevelőtestület módszertani felkészítésének folytatása, a korszerű oktatási módszerek alkalmazására,
- teljes munkaidős fejlesztő pedagógus, pszichológus alkalmazása,
- speciális szakmai tudás megszerzésének támogatása az SNI tanulók oktatásával kapcsolatban tanfolyamot még nem végzett pedagógusok esetében,
- a kompetenciamérések országos átlagának elérése vagy meghaladása
- a HH és a HHH tanulók esetében a kompetenciamérések országos átlagának elérése
- felnőttoktatás lehetőségének biztosítása, az életen át történő tanulás elérhetővé tétele
- a Kollégiumi ellátás folyamatos biztosítása
- szakos ellátottság 100 %-os biztosítása

Tárgyi feltételek megteremtése

- az kollégiumépület részleges felújítása és korszerűsítése,
- a már felújított intézményi épület folyamatos és szakszerű karbantartása, állagmegóvása,
- kollégium sportpálya felújítása,
- a kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések biztosítása, elhasznált eszközök cseréje
- számítógépes hálózat folyamatos korszerűsítése

14.2 Kötelezettségek és felelőségek

A közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Program irányításáért, az intézkedési terv végrehajtásáért felelős az **igazgató**.

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy a munkatársak, szülők, diákok megismerhessék az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó tervet.

Az igazgató felelősége az is, hogy kivizsgálja, kivizsgáltassa azokat az eseteket, ahol felmerül az esélyegyenlőség megsértésének gyanúja.

Az intézmény minden dolgozója felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört. A kollektíva minden tagjának felelősége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, vagy az illetékes munkatársának.

Az intézmény minden évben, a tanévzáró nevelőtestületi értekezleten, áttekinti az esélyegyenlőségi terv megvalósulását. Az igazgató a tapasztalatok alapján értékelést készít, amit a nevelőtestület megvitatás után fogad el. Szükség esetén kiegészítik vagy módosítják az esélyegyenlőségi tervet.

15. SPECIÁLIS PRGORAMELEMEK

Kollégiumi pedagógiai programjába a TÁMOP fenntarthatósága okán szociális, életviteli és környezeti, valamint életpálya építési kompetencia alapú program, programcsomagok kerültek be. (Lásd. Az 5.2, 5.3, pontokban)

16. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

KOLLÉGIUM
(diákotthon)

I. HELYISÉGEK

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
tanulószoza (felkészülő szoba)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1, illetve, ha a hálósobák ilyen célra nem alakíthatók ki a tanulói létszám figyelembevételével	
szakköri, diákköri szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	a tanulók 15%-ának egyidejű befogadásához; tanulósobában is kialakítható
számítástechnikai terem	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	tanulósobában is kialakítható
testedző szoba	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	
hálószoza, hálóterem	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) négy-hat- tíz tanulóként 1	megfelelő méret és felszerelés esetén benne a tanulószoza is kialakítható
stúdió	kollégiumonként 1	külön kiépített stúdió terem.
sportudvar	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel, kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi

Pedagógiai Program

kollégiumvezetői iroda	kollégiumonként 1	nem önálló kollégium esetén; a legfeljebb száz tanuló befogadására létesített kollégiumban a titkári irodával, nevelőtestületi szobával, ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi
ügyviteli helyiség	kollégiumonként 1	a legfeljebb száz tanuló befogadására létesített kollégiumban a kollégium vezetői (helyettesi), gazdasági vezetői irodával, nevelőtestületi szobával közös munkaszoba is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi
rendezvényterem	kollégiumonként 1	a legalább száz tanuló befogadására létesített önálló kollégiumban, aulában és étkezdében is kialakítható

Kiszolgálóhelyiségek

társalgó (látogatófogadó)	kollégiumonként (székhelyen telephelyen)	rendezvényteremként is használható, és ha a helyiség alkalmas a kollégium valamennyi tanulójának egyidejű befogadására
ügyeletes nevelői szoba	épületenként 1	
éjszakai nevelőtanári szobája	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) a tanulók elhelyezése szerinti szintenként 1	
porta	székhelyen és telephelyen 1	folyosón, előtérben is kialakítható
betegszoba (elkülönítő)	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	
vendégszoba	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1	

Pedagógiai Program

ebédlő	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1			
főzőkonyha	kollégiumonként 1	ha helyben főznek		
melegítőkonyha	kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1			
tálaló-mosogató, konyha	reform kollégiumonként (székhelyen vagy telephelyen) 1			
teakonyha	kollégiumonként (székhelyen és telephelyen) 1	a tanulók befogadására	15%-ának	egyidejű
tanulói fürdőszoba	vizesblokk,épületenként, és szintenként 2	nemenként		
személyzeti WC	épületenként, nemenként 1			
tanulói WC	épületenként, szintenként, nemenként2			
karbantartó műhely	kollégiumonként 1			
tisztítószer, takarítóeszközök gépek tárolója	és 1	székhelyen és telephelyen		
ágyneműraktár	kollégiumonként 1			
mosókonyha (tanulói)	székhelyen telephelyen 1	és		
szárítóhelyiség (tanulói)	székhelyen telephelyen 1	és		
vasaló- és javító helyiség (tanulói)	fehérnemű-székhelyen telephelyen 1	és		
szeméttároló	székhelyen telephelyen 1	és		

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Eszközök, felszerelések Mennyiségi mutató Megjegyzés

1. Tanulószoza (felkészülő szoba)

tanulói asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben,
tanulói szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	életkornak megfelelő méretben
tanári asztal	1	
tanári szék	1	
számítógépasztal, szék	tanulóhelységenként 1	internet hozzáférhetőség minden tanulóban

2. Szakköri, diákköri szoba (szakköri foglalkozásoknak megfelelő felszerelések, a pedagógiai programban meghatározott tevékenységhez, továbbá a tanulói létszámhoz igazodó számú asztalok és székek)

3. Számítástechnikai terem

számítógép	húsz tanulónként 1	
nyomtató	2	1 db színes nyomtató
számítógépasztal, szék	számítógépenként 1	
programok	szükség szerint	
zárható szekrény	1	

4. Testedző szoba (kondicionáló terem) 2 jól felszerelt különböző típusú edző gépekkel

5. Hálószoza, hálóterem

- ágyneműtartós ágy	tanulói létszám szerint 1	ágyak emeletes ágyak, fa és vas szerkezetűek
- szekrény	tanulói létszám figyelembevételével 1	

Pedagógiai Program

- tükör	szobánként 1	tanulóknak mosdó helyiségekben elhelyezve
- szék	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatokat is ellát, egyébként szobánként négy
- asztal	tanulói létszám figyelembevételével 1	ha tanulószobai feladatot is ellát, egyébként szobánként egy
ágynemű-garnitúra	tanulói létszám szerint 1	
ágyneműhuzat-garnitúra	tanulói létszám szerint 3	

6. Stúdió

stúdióasztal	1
szék	2
belső hangtechnikai felszerelés, kiépített hangtechnikai hálózat	1
hifi-torony	1
mikrofon	3
erősítő	2
hangszóró + fejhallgató	1
video felvevő kamera	1
video felvevő és – lejátszó	1
tároló szekrény	1
fényképező gép	1

7. Sportudvar

1

8. Kollégiumvezetői iroda (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)

9. Nevelőtestületi szoba (berendezése az iskolánál ismertettek szerint)

III. NEVELŐ- ÉS OKTATÓMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
televízió		szilenciumi termekben és klub helyiségenként 1
rádió	stúdió rádió	1
CD vagy DVD	minden társalgóba	1
video lejátszó	minden tv-hez	1
tankönyvek, szakkönyvek,		a kollégium feladata szerinti
egyéni fejlesztési szolgáló eszközök	fejlesztési speciális	oly módon, hogy a kollégium munkarendje szerint minden tanuló használhassa

17. KOLLÉGIUMI NEVELÉS MINŐSÉGÉNEK, EREDMÉNYESSÉGÉNEK ÉRTELMEZÉSE

Kollégiumunk pedagógiai programját a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja által kiadott ajánlás szerint állítja össze. Az eredményesség mérése a minőségbiztosítási tervben meghatározott elvek szerint folyik. Éves rendszerességgel felmérésre kerül a diákok és a szülők elégedettség mérése, majd az eredmények függvényében határozzuk meg helyi intézkedéseinket, melyet a következő év tervezésénél figyelembe veszünk.

Az intézményi minőségirányítási program foglalja rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a belső pedagógiai vizsgálatok és mérések, illetve milyen szabály alapján veszik figyelembe a belső és külső vizsgálatok és mérések eredményeit. Így különösen

- a) a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelését, melyben kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátrányok leküzdésében vállalt pedagógusi szerep, de szerepet kaphat továbbá az intézmény saját döntése alapján a pedagógusnak az egyéb - nem közvetlenül a szakképzettségével összefüggésben alkalmazott - tudásának a hasznosulása is,
- b) a kollégiumi vezetők teljesítményének értékelését, melyben kiemelt figyelmet kap a hatékony partneri viszony szorgalmazását elősegítő vezetői magatartás,
- c) a partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása, az intézkedések konkrétsága,
- d) az intézményi önértékelés,

Pedagógiai Program

- e) a kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések rendje,
- f) a kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérésének, értékelésének, a visszacsatoló intézkedéseknek a rendje.

A pedagógiai programunkban szereplő, fenti pontok szigorú betartása, illetve betartatása, annak rendszeres ellenőrzése biztosítja a nevelési programunkban meghatározott minőség eredményességét.

1. számú melléklet

2. számú melléklet – helyi tantervek (közismereti)

3. számú melléklet – helyi tantervek (szakmai)

ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A felülvizsgálat intézkedési rendje: kihirdetés

A pedagógiai program nyilvánossági rendje:

Elhelyezési nyilvánosság:

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Hozzáférési nyilvánosság:

A pedagógia program egy példánya az iskolai könyvtárban kerül elhelyezésre, a könyvtári példányban a szervezeti és működési szabályzatban szabályozott módon minden érdeklődő betekinhet. A pedagógiai program melléklete az iskola szervezeti és működési szabályzata.

Tájékoztatási nyilvánosság:

A tanulókat az osztályfőnökök és a szaktanárok tájékoztatják. A szülők tájékoztatását az osztályfőnökök végzik a szülői értekezleten.

Eredeti példányok megtalálhatósági helye:

- fenntartó
- igazgató
- irattár
- iskolatitkár
- könyvtár

A pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának elfogadása és jóváhagyása:

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Nevelési és pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá, és az a jóváhagyással válik érvényessé.

A hatálybalépés napja a Nevelési és pedagógiai program fenntartói jóváhagyásának napja. Amennyiben a Nevelési és pedagógiai program felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatályba lépés napja a felterjesztést követő 30. nap utáni első képviselő testületi ülés napja.

A Nevelési és pedagógiai program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény eddigi hatályos jóváhagyott Nevelési és pedagógiai program.

A Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium Nevelési és pedagógiai programját a nevelőtestületi értekezlet 2017. augusztus 31-én megtartott határozatképes ülésén elfogadta.

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Schnider György
igazgató

A Közalkalmazotti Tanács nyilatkozata

A Közalkalmazotti Tanács képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Török Antal
Közalkalmazotti Tanács elnöke

Az Intézményi Szülői Szervezet nyilatkozata

Az Intézményi Szülői Szervezet képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Engelhardt Róbert
Az Intézményi Szülői Szervezet elnöke

Az Intézményi Diákönkormányzat nyilatkozata

Az Intézményi Diákönkormányzat képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Tóth Alexa
Az Intézményi Diákönkormányzat elnöke

A Kollégiumi Diákönkormányzat nyilatkozata

A Kollégiumi Diákönkormányzat képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Nevelési és pedagógiai program és mellékletei elkészítése során véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Gábli Ágnes
A Kollégiumi Diákönkormányzat elnöke

A Békéscsabai Szakképzési Centrum főigazgatója, a fenntartó által leadott hatáskör alapján egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Békéscsaba, 2017. szeptember 12.

.....
Mucsi Balázs Sándor
főigazgató
Békéscsabai Szakképzési Centrum